

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku — Ilustrirana priloga „Teden v slikah“

SLOVENECE

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Finančni minister o novem proračunu:

Izboljšanje v gospodarstvu in drž. financah

Rezultati vladine politike - Javna dela - Znižanje bremen za kmeta in obrtnika

Belgrad, 17. febr. m. Na današnji seji narodne skupščine se je začela razprava o novem proračunu za l. 1937-38.

Debato je začel v imenu vlade finančni minister dr. Dušan Letica, ki je s svojim obširnimi poročili prikazal stanje našega gospodarstva ter povdaril smernice, ki jih zasleduje kraljevska vlada za poživitev narodnega gospodarstva. Izvajanja ministra dr. Letice so poslanci vladne večine večkrat prekinjali z burnim odobravanjem.

Jutri debata o proračunu

Za ministrom je podal poročilo poročevalec večine dr. Časlav Nikitović, za njim pa ing. Kabalin v imenu manjšine finančnega odbora. Nato je bila današnja skupščinska seja zaključena ter napovedana prihodnja za jutri ob 10 zjutraj. Na dnevnem redu je pretes proračuna v načelu. Na jutrišnji seji bodo govorili posamezni govorniki v imenu poslanskih skupin. Tako bo prvi govoril — to bo obenem glavni govornik — poslanec JRŽ Oton Gavrilović, v imenu Narodnega delovnega kluba dr. Milan Kostić, v imenu Baričevičevega Jugoslovanskega kluba Milan Vukičević, v imenu JNS pa bo govoril znani dr. Kojič. Poslanski krogi so se danes zelo začudili, ko so slišali, da bo v imenu JNS govoril dr. Kojič. To je človek, ki se je zadnja leta večkrat imenoval v različnih zadevah. Splošno se smatra, da govori dr. Kojič, ki je znan kot osebni prijatelj Bogoljuba Jevtića in Pere Živkovića, le na pritisk teh dveh, ker morajo poslanci njegove kluba, čeprav imajo morda še kaj lastnih misli, slepo slediti svojima fihrerjema ter se jima brezpogojno pokoriti ter delati tlako fihrerju Jevtiću. Sam potek današnje seje je bil tak-le:

Maribor v I. drag. razred!

Po sprejetju zapisnika je tajnik dr. Andrej Veble sporočil, da je 14 stanovskih organizacij iz Maribora vložilo posebno spomenico na narodno skupščino, naj se tudi Maribor uvrsti v prvi draginski razred. Po krašjih obvestilih ministrov glede odgovorov na interpelacije poslancev je predsednik skupščine g. Čirič takoj podal besedo finančnemu ministru dr. Dušanu Letici, ki je, po zdravljem od članov vlade in poslancev vladne večine, začel podajati svoj ekspozé k proračunskemu predlogu za proračunsko leto 1937-38.

Finančni minister dr. Dušan Letica je med drugim izjavil, da se sedanji proračunski predlog pojavlja pred plenum skupščine v času, ko se pred njim jasneje očrtava bilanca dela našega gospodarstva v preteklem letu, ki nam je nudilo od vanj položenih trudov in naporov, tudi nekaj koristi. Kot nujna posledica gospodarske in finančne politike sedanje vlade, začete že meseca junija 1935, se je naše gospodarstvo v l. 1936 moglo razvijati svobodno brez pritiska, ki se je prej dostikrat pojavljalo pod plaščem višjih interesov. Od narodnega gospodarstva se preko mere razumnega gospodarjenja ni nič jemalo, temveč so se mu dajala na razpolago iz javnih virov relativno precejšnja sredstva, ki so izboljšanje samo pospešila.

Pozitivna bilanca

Bogata žetev je našla tudi precej kupcev v inozemstvu. Z božjo pomočjo ter z vztrajnim in napornim delom vseh jugoslovanskih gospodarjev, predvsem kmetov ter z neprestanim in premišljenim urejanjem delom kraljevske vlade nam je bilanca naše gospodarske delavnosti prinesla v preteklem letu tudi pozitivne rezultate.

Minister dr. Dušan Letica je v nadaljnjih svojih izjavah obširno govoril o velikih potrebah države, katerih ni mogoče odložiti na poznejši čas, ker se povsod opaža veliko vznemirjenje v javnem življenju. Skrb sedanje vlade za naše narodne in državne potrebe za prihodnje leto se zrcali v razporeditvi kreditov proračunskega predloga ter v povečanju proračunskih izdatkov za 625 milij. din, kar je bilo nujno potrebno za kritje raznih potreb, ki jih ni bilo mogoče več obvladati in ki so radi ekonomskih, prosvetnih in kulturnih interesov neobhodno potrebna. Po njegovem mnenju je teh 625 milijonov, odnosno — če tudi se zniža samo na 450 milij. — precejšen skok.

V svojih nadaljnjih izjavah je minister dr. Letica obširno bavi o splošnih gospodarskih razmerah v državi ter pravi, da je po zastoji in nazadovanju od l. 1929 šele l. 1935 pokazalo prave znake popuščanja gospodarske krize, dočim nam je l. 1936, pokazalo očiten obrat iz depresije v boljše gospodarske razmere.

Oživiljenje gospodarstva

Minister navaja poslovanje borz, o katerih pravi, da se vedno smatrajo kot barometer gospodarskega življenja. Zanimanje za borzne posle je bilo v l. 1936 neprimerno večje kakor v prejšnjih letih. Zunanjepolitične razmere, ki so nam čisto povzročile skrb, ravno tako tudi v poslovnem svetu, niso povzročale na naših borzah v preteklem letu nobenih panik ali naglih padcev kurzev. Tendence je bila celo leto čvrsta, posebno pri državnih papirjih.

O gradbeni delavnosti je minister dejal, da je bila v preteklem letu zelo živahna. V poživiti gradbene delavnosti gledajo nekateri tudi zanesljivega glasnika boljših gospodarskih razmer. Vpliv naše pojačene gradbene delavnosti je bil mnogovrsten: občutil se je v povečanju zaposlitve delavstva, v povečanju dela, v opekarnah in tovarnah cementa, v povečani aktivnosti lesne industrije, kakor tudi v povečanju produkcije vse one industrije, ki izdeluje gradbeni material.

Vpliv dobre letine

O žetvenem donosu je minister dr. Letica izjavil, da je žetev dala sijajne rezultate. Glede vnovčenja te žetve so bile razmere ugodne ter je naš kmet pri tem imel stvarno korist. Direktivne cene Prizada so bile v glavnem nad svetlovno pariteto. Intervencija Prizada se je pokazala za blagodejno. Aktivnost te ustanove se je lani razširila tudi na trg oljnaté repice in suhih češpelj ter je tudi na tem polju pokazala dobre rezultate.

Kot znak izboljšanja razmer v gospodarstvu naše države je minister dr. Letica navajal tudi ustanovitve novih trgovskih, obrtnih, industrijskih in drugih podjetij, kakor tudi v padcu števila konkurzov in prisilnih poravnjav. Kapital se ojuanače zopet vrača v gospodarstvo.

Hranilne vloge so narasle v 1934 in 1935 za 340 milij., v l. 1936 pa za nadaljnjih 551 milij. ter so dosegle koncem leta skupno 10.671 milij. din.

Nato je finančni minister prešel na pregled naše zunanje trgovine ter dejal, da je obseg naše zunanje trgovine v l. 1936 znašal 8.453.1 ali za 723 milijonov več kakor l. 1935. Izvoz je bil l. 1936 večji za 345.8 milij. din, uvoz za 377.2 milij. din. Končni rezultat koncem l. 1936 je pokazal za 299.1 milij. din viška pri izvozu nad uvozom. Predvsem se je povečal izvoz živine in živinorejskih proizvodov, isto tako pa tudi sadja in zelenjave.

Uspehi vladine gospodarske politike

Nato je minister dr. Letica prešel na razlaganje ekonomske finančne politike sedanje vlade ter je med drugim izjavil, da je sedanja vlada ukrenila vse potrebno, da bi povrnila čimprej živahnije življenje v naše gospodarstvo in da bi to gospodarstvo še bolj pospešila. Politika sedanje vlade ni izraz nobenega dogmatičnega razumevanja življenjskih problemov. Ona je rezultat izkušenj in potreb, s katerimi se mora vlada boriti v sedanjih časih splošne gospodarske stagnacije.

Vlada stremi v glavnem za tem, da olajša bremena krize in da doprinese vse, kar je potrebno, da se čim prej poživijo gospodarska delavnost v naši državi. V tem oziru je kr. vlada izvajala veliko javnih del, ki so najboljša sredstva za pobijanje krize. Zato se tudi razširja železarna v Zenici, se gradi železnice, ceste in mostovi. S temi deli se narodu

ustvarjajo tudi mnoge socialne in higienske ustanove ter cela vrsta drugih manjših objektov lokalnega, toda splošno koristnega značaja. Znaki našega sedanjega gospodarskega stanja dajejo mnogo razlogov, da lahko proračunsko povečanje sprejmemo brez strahu, da bi ono prineslo škodo našemu gospodarstvu. Minister dr. Letica je poudarjal, da moramo v oziru na sedanje zmedene mednarodne razmere biti na vse pripravljeni in da moramo v tem oziru razumeti tudi postavke, ki se tičejo narodne obrambe. Vlada dr. Milana Stojadinovića ima za seboj pozitivne uspehe tudi v proračunski ekonomiji v prvem letu svoje uprave. Gospodarstvo sedanje vladne uprave izkazuje v zaključenem računu za l. 1935/36 presežek v znesku 438 milij. din.

Iz zadnjih poročil, ki prinašajo rezultate za prvih devet mesecev 1936/37, se vidi, da je prišlo 850 milijonov dohodkov več, kakor je bilo v istem času izdatkov. Imamo dovolj razloga za upanje, da tudi končni rezultat ne bo pokazal negativnega rezultata v samem proračunskem gospodarstvu.

Finančni minister je nato obširno pojasnjeval postavke za posamezna ministrstva. Posebno poudaril je pojasnjeval postavke, ki so povečane v sedanjem proračunu. Tako je poudarjal, da je v proračunskem predlogu določenih 800 novih učiteljskih in 100 profsorskih mest. Povečana je tudi postavka za zgraditev novih ljudskih šol ter za nabavo drugih materialnih potreb v prosvetni stroki, in sicer za 10 milij. Din. Trgovinski minister ima povečane kredite za pretvoritev državnih dvorazrednic v akademije. V prometnem ministertvu so povečane postavke za dovršitev že začelih in povečanje že dovršenih železniških prog, in sicer za 30.870.000 Din. Nadalje so povečane postavke za reorganizacijo gozdarstva, rudarstva itd.

Znižana zemljarina - olajšave za male obrtnike

Končno je minister dr. Letica izjavil, da bo kr. vlada tudi v letu 1938 pustila isto znižanje zemljarine, kakor v letu 1937. Nadalje pa je izjavil, da bo vlada tekom pretresa sedanjega proračuna stavila naknadni predlog, da se zniža neposredni davek tudi našemu malemu obrtniškem stanu po vaseh in malih mestih. Na ta način hoče kr. vlada priskočiti na pomoč temu stanu, ki se bori z velikimi težavami. Kakor je »Slovenec« zvečer poročal, je ta predlog v finančnem odboru staval poslanec JRŽ

g. dr. Jure Kocé ter je finančni minister predlog tudi sprejel kot predlog vlade. Nadalje je vlada razpravljala tudi o posebni osrednji kontroli drž. dohodkov s strokovnim osebjem. V nadaljnjem svojem govoru se je minister Letica dotaknil devalvacije gotovih inozemskih valut. Vee te devalvacije niso niti najmanj škodovala denarju, ki je ostal ravno tako stabilen kakor sedaj.

Zaupanje v dinar in naše gospodarstvo

Ugotoviti je mogoče celo več: da je nastal zaradi nestabilnosti drugih valut celo beg v dinar. Tuji državljani, ki imajo v naši državi kapital, ne hitijo več, da bi ta kapital realizirali za vsako ceno, temveč ga pustijo pri nas in ga celo plasirajo v našem domačem gospodarstvu. Vloga državnih blagajniških zapisov je predvsem gospodarska in šele v drugi vrsti fiskalna. Z izdajo bankovcev po 500 Din ni bila izvršena nobena inflacija, marveč se je hotelo samo dobiti bankovce, ki bi se lažje menjali kakor tisočdinarski. Hranilne vloge so v preteklem letu narasle tako pri drž. denarnih zavodih kakor tudi pri zasebnih. Tudi pri onih bankah, ki so pod zaščito, se opaža izboljšanje. Zaupanje v banke se počasi vrača. Naše gospodarsko življenje se bo okrepilo tudi z razširitvijo domače industrije za domačo obrambo. Zenica je preurejena in vzpostavljena produkcija valjanega železa in jekla. V Boru se gradi tovarna za elektrolitični baker. Tovarna celuloze v Drvarju je prešla v drž. roke in bo začela nanovo delati. Industrija letalskih motorjev v Rakovici je racionalizirana in z novimi sredstvi lahko razširi svoj obrat. Produkcija zlata v naši državi stalno narasča. Zlata podlaga Narodne banke se je v letu 1936 povečala za 6000 kg. To so vse uspehi sedanje vlade, ki dokazujejo, da je na pravi poti. Zaradi tega je na koncu finančni minister prosil, naj skupščina delo vlade na gospodarskem polju podpre s tem, da glasuje za predloženi proračun.

Narodna skupščina je sprejela ekspozé finančnega ministra z burnim odobravanjem.

Nato je prebral poročevalec vladne večine finančnega odbora, Časlav Nikitović, poročilo večine finančnega odbora, poročevalec Nikola Kabalin pa poročilo manjšine. Ko sta bili poročili prebrani, je ob 12 Čirič sejo zaključil in sklical prihodnjo za jutri, 18. t. m., ob 8 zjutraj.

Obmejitev španskega požara se začinja

Anglija in Francija že mislita na posredovanje med obema taboroma

Pariz, 17. februarja. b. V petek se bo pod predsedstvom predsednika francoske republike Lebruna sestala vlada k svoji seji, da zavzame stališče k sklepom nevtralnega odbora. Vlada je že sedaj storila vse ukrepe za izvršitev sklepov nevtralnega odbora na kopnem, v lukah in na letališčih. V vladnih krogih smatrajo sklepe nevtralnega odbora kot velik uspeh francoske diplomacije, toda uradni krogi priznavajo, da sta tudi Italija in Nemčija učinkovito podprli francoske predloge. Edina točka, ki je še odprta, je stališče portugalske vlade, ki še vedno odklanja kontrolo na svoji meji. Odpor Portugalske je razumljiv, ker je najbolj prizadeta. Nekateri pariški listi odkrito zahtevajo blokado Portugalske. Izvršitev londonskega sporazuma pa ni odvisna samo od Portugalske, ker je tudi sovjetska Rusija sprejela francoske predloge le pod pogojem, da bo kontrola popolna. Zaradi tega je imel zunanji minister snoči konferenco z ameriškim veleposlanikom Bullittom, ki je sporočil, da bi bila washingtonska vlada pripravljena, poslati v Španijo sposobne uradnike, ki bi vodili kontrolo v španskih lukah.

Po zadnjih vesteh iz Londona pa portugalsko stališče ni tako trdovratno, ker je ponoči prispela iz Lisbone v London brzojavka, da bi bila Portugalska pripravljena dopustiti nadzorstvo nad svojimi kopnimi mejami napram Španiji samo angleškimi organi. To stališče je sicer za Francijo žaljivo, pa zaradi nujnosti te zadeve ne bo mogoče delati iz tega nobenega vprašanja.

Pariz, 17. februarja. AA. (Havas.) V današnjem »Petit Parisien« piše Bourges: V diplomatskih krogih upajo, da bodo sklepi odbora za nevmešavanje imeli blagodejno posledico, to je, pospešili bodo konec državljanske vojne na španskem in olajšali posredovanje med obema nasprotnima taboroma. Vidilni britanski in francoski krogi namreč nikakor niso opustili misli o posredovanju. Posebno francoski zunanji minister Delbos meni, da je to posredovanje logični cilj vseh diplomatskih prizadevanj, ki se zdaj vrše v zvezi s španskimi dogodki. Če bo akcija za nevmešavanje rodila uspeh, ki ga od nje pričakujejo, bo mogoče priti k drugi etapi, ki jo ima pred očmi francosko zunanje ministrstvo, to je posredovanje med obema taboroma. Čeprav te možnosti za posredovanje ta trenutek ni, lahko vendar nastopi v doglednem času.

London, 17. februarja, AA. (DNB.) O včerajšnjem sklepu glavnega odbora za nevmešavanje piše današnji »Daily Telegraph«, da bo Portugalska po vsej priliki vendarle pristala na nadzorstvo svoje meje proti Španiji, da pa to nadzorstvo ne bo mednarodno, marveč samo angleško. List misli, da bodo za izvajanje nadzorstva izbrali nadzornike iz držav, ki niso v zvezi s španskim sporom. Glavni sedež nadzorstvene organizacije bo London, njen ravnatelj pa po vsej priliki vi-

sok angleški uradnik. Tehnični odbor bo sestavljen iz zastopnikov Velike Britanije, Francije, Italije, Sovjetske Rusije, Nemčije in Portugalske. Zaradi izvedbe prepovedi prostovoljcev bodo vsem prizadetim državam priporočili, naj izdajo dovoljenja za Španijo le takim osebom, ki bodo mogli navesti točne cilje svojega potovanja. Brezposelni sploh ne bodo mogli dobiti dovoljenja.

Tudi Nemčija in Italija lojalno sodelujeta — Sovjeti izključeni od kontrole na morju

Pariz, 17. febr. c. Tukaj se je danes izvedelo, da je nemška vlada v Berlinu že danes objavila zakon o prepovedi odhoda prostovoljcev v Španijo. Zakon ima zelo stroge sankcije.

Menijo, da bo italijanska vlada objavila podoban zakon že v soboto. Tako bi bilo vse priprav-

ljeno, da bi se lahko začela prepoved odhoda prostovoljcev izvajati v soboto popolnoma.

V začetku so mislili, da bo Francija podpirala Sovjete v njihovi zahtevi, da bi tudi oni sodelovali pri pomorski kontroli okoli Španije. Sedaj pa že tudi v Parizu izjavljajo, da je preveč razlogov, ki govorijo proti temu, da bi se Sovjeti udeleževali te kontrole.

Rusija in španska ljudska fronta

V Parizu izhajajoč ameriški časopis »Herald Tribune« pravi, da je iz dobro poučenega vira izvedel, da Sovjeti niso nič posebno zadovoljni z razvojem dogodkov v Španiji. Radi tega razmišljajo, da bi ustavili nadaljnjo pomoč Barceloni in Valenciji in odpikali svoje vojaštvo. Baje je bilo Kominterni že naročeno, da v istem smislu pouči tudi svoje pristaje po drugih državah. Glavni vzrok nejevolje, ki se javlja v Moskvi, naj bi bil to, da sovjetska intervencija ni pripomogla k oblikovanju močnega komunističnega gibanja v Španiji, ki naj bi bilo podlaga za sovjetski režim, kakor ga ima Rusija. Tudi v slučaju zmage ljudske fronte, ki pa je vedno manj verjetna, misli Moskva, da bi oblast prešla na pristaje Trockega in anarhistov, nikakor pa ne pravovernih komunistov. Edina trdnjava resničnega in pravovernega komunizma Stalinovega kova je v Španiji bila Malaga. Toda ravno Malaga so katalonski anarhisti in trockisti pustili namenoma popolnoma na cedilu. (Priobčujemo zgornjo informacijo z vsjo rezervno.)

Srditi boji okrog Madrida

Talavera de la Reina, 17. febr. c. Havasov dopisnik pri nacionalističnih četah poroča, da so borbe okoli Madrida v polnem teku. Vsi napadi vladnih čet so bili odbiti. Posebno huda je bila bitka pri Argandi in ob reki Tajuni. Nacionalisti so prodri na tem odseku. Izgube vladnih čet so zelo velike.

Položaj pred Madridom

London, 17. februarja. Položaj pred Madridom slika dopisnik »United Press« sledeče: 1. Na severu Madrida, kjer so Francove čete šest mesecev popolnoma mirovale, se je pričela iz gorovja Guadarama ofenziva v dolino, ki ima za cilj mesto Guadajara. 2. Rdeči general Miaja, hoteč olajšati pritisk francoscev na Madrid, je ukazal ofenzivo svojim četam, ki stoje južno Toleda in južno reke Tajó, da prično z ofenzivo proti dolini reke Tajó v smeri Talavera de la Reina, torej za hrbet belim četam. 3. General Verela pa počasi, a neprestano prodira iz Argande proti severu in vzhodu in resno obkrojuje Madrid tudi že iz jugovzhodne smeri.

Položaj je torej sledeč: Franco kakor Miaja sta iz namena, da odvrneta pritisk in protipritisk pri Madridu, angažirala zraven tega še dve bojišči: Pri Fataveri in pa na Gaudarami. S temi postranskimi boji naj bi bil tako Franco kakor Miaja pri-

siljen, nujno skrbeti za varstvo svojih kril, da prepreči nevarno obkolitev.

Nacionalisti poročajo:

Salamanca, 17. feb. AA. Havas: Uradno poročilo z bojišč pravi: Na leonski fronti je sovražnik izvršil napad na naše položaje. Bil je odbit in je imel hude izgube. Pri Ribla de Cavela smo zavzeli položaj, ki je bil utrjen s strelskimi jarki. Rdeči so pustili na bojišču okoli 20 mrtvih. Na odseku pri Jarami smo sovražniku povzročili hude izgube in popravili svoje položaje. Na odseku pri Majadajonda je sovražnik napadel dvakrat v smeri proti Las Rosas in je bil obakrat odbit. Pri Cordobi je sovražnik napadel v smeri proti Villa del Rio, vendar pa ni mogel zavzeti zaželenih objektov. Na odseku pri Ronda se je predal prosluli ropar Flores Aroca, ki je povečeval skupini 20 anarhistov. Na vseh odsekih beže milijniki k nacionalistom in izjavljajo svojo pokornost nacionalnim oblastem. Sestrelili smo štiri madridska lovška letala. Mi smo izgubili samo eno letalo. Nekatera vladna letala so bombardirala nekatera mesta v ozadju in povzročila hudo škodo prebivalstvu. Tudi to je dokaz marksističnega divjaštva.

Dunajska vremenska napoved: Spremenljivo, večinoma oblačno, padavine, v nižinah nekaj nad ničlo.

Pomen balkanskega pakta

Atene, 17. februarja. Listi posvečajo uvodnike zdravcem na predvečer najvišje uradne večerje, ki sta jih izrekla predsednik vlade Metaxas in jugoslovanski ministrski predsednik dr. Stojadinović. V svojih komentarjih poudarjajo cele odlomke govorov, ki bosta mogla pomiriti razne nemirne duhove, ter poudarjajo neomajno trdnost zveze, temelječe na spoštovanju teritorialne nedotakljivosti balkanskih držav. Poudarjajo tudi, da je Metaxas dejansko povedal mnenje uradne Grčije in grškega naroda, ki je v svoj izdavi dejal, da vidi v bolgarsko-jugoslovanskem paktu prijateljstva glasnika boljše bodočnosti, ne samo za obe državni podpisnici, temveč tudi za vse balkanske države, ker pomeni ta pakt napredek k dopolnitvi integralnega sporazuma, ki ga tako živo pričakujejo vsi Balkanci. Ta kategorična trditve je zadostna za odstranitev slehernega suma in vsake slabe volje, po nekaterih zainteresiranih krogih, glede duha edinstva in solidarnosti Balkanske zveze. Poleg drugih izjav grškega ministrskega predsednika navaja Katimerini tudi odgovor predsednika jugoslovanske vlade, ki je govoril o srečnem vplivu Balkanske zveze na Balkanski polotok, potrdil svojo neomajno vero v bodočnost. Gre za uspešno in ohranitev balkan-

skega pakta, in ta vera, pravi list, inspirira vso atensko konferenco.

Atene, 17. februarja. AA. Atenska agencija poroča: Svet Balkanske zveze se je sestal okoli 11 v zunanjem ministrstvu. Poslednja se bo vrnila danes popoldne; takrat bo tudi izšel komuniké. Ob 12.40 so bili balkanski ministri s člani delegacij na kosilu kraljevem dvoru kot gosti kralja Jurija II.

Atene, 17. februarja. Važna je ugotovitev »Etnosa«, ki pravi: Soglasno želijo, da se izpopolni balkanski pakt, je izrekel Metaxas in izrekel skupno željo, da tudi druge države, ki so prav tako voljne podpreti z delom, pristopijo k temu paktu.

Atene, 17. februarja. AA. Jugoslovanski poslanik v Atenah Boško Hristić in njegova gospa sta priredila nocoj svečano večerjo na kraljevem poslanstvu na čast članom sveta držav Balkanske zveze. Na večerji so bili predsednik jugoslovanske vlade in zunanji minister dr. Stojadinović, romunski zunanji minister Antonescu in turški zunanji minister Ruđi Aras. Razen njih so bili na večerji višji uradniki jugoslovanskega poslanstva, svetnik Ljotić, vojaški ataše podpolkovnik Prezelj in romunski pooblaščen minister.

Banovina najame 100 milj.

Ljubljana, 17. februarja.

Danes popoldne se je nadaljevalo zasedanje banskega sveta. Na vrsti je bil tehnični oddelek. Obsežno poročilo je podal načelnik inž. Skaberne. Izvleček njegovega poročila priobčujemo na drugem mestu. K dožrti o tehničnem oddelku se je priglasi 33 govrnikov.

Prvi govrnik je bil g. Veblé (Novo mesto), ki je naglašal nujnost raznih cestnih del in dobrih prometnih cest Slovenije z morjem, s Hrvaško in s severnimi deli pokrajine. Nujno potrebna so hidrotehnična dela in regulacijske naprave. Redna proračunska sredstva pa so premajhna za izvršitev nujnih del. Vsega skupaj bi bilo za potrebna dela v Sloveniji potrebnih 1.184.000.000 dinarjev, torej okroglo milijardo din. Da se pa doseže vsaj malenkostni uspeh, se morajo pričeti tista dela, ki so bila do sedaj zaradi pomanjkanja kreditov opuščena, to je vodovoda v Beli Krajini in Suhli Krajini, razni drugi manjši vodovodi, daljnovodi iz Kočevja do Starega trga itd. Najeti bi bilo treba posojilo 100 milj. din. Od teh bi se porabilo 70 milj. din za regulacije in melioracije, 15 milj. din za ceste in 15 milj. din za vodovode. Govrniki predlagajo naslednjo resolucijo:

Proračunska redna sredstva ne zadostujejo za pričetek sistematičnih regulacijskih del na naših najvažnejših rekah, za obnovo že izvršenih, toda razpadajočih zavarovalnih del na teh, regulacije potokov in melioracije raznih pokrajin, za izvršitev nujno potrebnih skupinskih vodovodov za Belo Krajino in Suho Krajino, razne druge vodovode, kapnice in napajališča ter končno za izgraditev važnih banovinskih cest.

Zaradi tega banskí svet dravske banovine naproša gospoda bana, da izvoli za delno izvršitev gori navedenih del najeti posojilo v znesku 100 milijonov dinarjev, za amortizacijo katerega naj se delno uporabi banovinski fond za javna dela.

Naslednji govrnik je bil g. dr. Leskovar (Maribor). Predlagal je

resolucijo,

v kateri zahteva, da se takoj začne dela za modernizacijo cest, ki vodijo iz St. Ilje do Maribora in Ljubljane, da se zgradi cesta Korensko sedlo—Ljubljana in cesta Ljubljana—Zagreb, dalje, da se zgradi cesta Ljubljana—Planina, oziroma do italijanske meje, in da se takoj pristopi k zgradbi ceste Ljubljana—Sušak.

Sledili so še drugi govrniki.

Skoki za svetovno prvenstvo

Chamonix, 14. februarja.

Včerajšnje slabo vreme se je izpremenilo danes zopet v krasen sončen dan. Vse je bilo v pričakovanju najzanimivejših smučarskih disciplin — skokov. Ze zgodaj popoldne so prihajali v mesto vlakci, avtobusi in avtomobili, prenapolnjeni občinstva, ki boče videti junake zraka. Skakalnica, ki je oddaljena 4 km od mesta, leži v lepem prostem terenu ter je bila za današnje tekmo dobro urejena. Tudi organizacija glede dovoza in odvoza občinstva je šla v najlepšem redu. Skakalo je 40 skakačev — padca sta bila samo 2. Točno ob 2. popoldne so se skoki pričeli: Daljava skokov se je vrtila med 45 do 65 m. Naš Novšak, ki je bil edini določen za skoke, ni mogel nastopiti radi poškodbe členka in kolena leve noge na treningu, zdravnik mu je odsvetoval skakanje za daljšo dobo. Po rezultatih treninga bi se Novšak plasiral pod 10. mesto, tako pa je žalostno gledal druge v zraku. Prvi je starta Lukeš (Češkoslovaška), daljava skoka 46 m, drugi Höll (Avstrija), ki je potočnil na 54 m, sledi Sundet (Norveška), krasen skok 52,5 metra, št. 5 Marcel Raymond (Švica), še bolj od Norvežana pa malo manj, 51 m, št. 9 Budjarek (Čeh z dosedaj najboljšim skokom 56 m (močan aplavz), št. 12, Sörensen (Norveška), pristni norveški stil — 54 m, ravno tako aplavdiran (sploh je pri vsakem napovedanem Norvežanu močno zasumelo med ca. 50.000-glavno množico), št. 15, Marusarz Stasel (Poljska), starta z močno poškodovano roko v ramenu, poznalo se mu je pri zamahu v zraku, kako težko giblje roko, pa vseno potegne na 57 m, sledi mu št. 16 Andersen Reider, dvignile so se vse kamere na oko, za vrtilo so se ki-noparati in v odličnem stilu, do sedaj najdalj, je sigurno doskočil 60 m, sredi Busterud Hare (Norveška) 57 m, potem pa 2. favoriti Erikson Sven (Švedska), ki je lepo potegnil na 58 m, toda danes s tem mojstrom zraka nekaj ni bilo v redu, padel je takoj po doskoku in to oba skoka, ki sta bila edina padca celega tekmovanja. Št. 30 — Solid Sigurd (letosnji akademski prvak Norveške v skokih) potegne v krasnem stilu 61,5 m, št. 38 Bradl Josef (Avstrija) pa v stilu, ki ne zaostaja skoraj nič za Birger Ruud-om 60 m, št. 40 Steinmüller (Čeh) zmagovalce skokov v Banjski Bistrici, se je v prvi rundi izkazal z najdaljšim skokom 62 m, sledi še Reinl (Avstrija) 60,5 m, Karby (Norveška) 58 m, potem pa napove št. 49 — Birger Ruuda, kateremu so dali nalašč zadnjo številko, da so obdržali občinstvo do konca na svojih mestih. Njegov skok je nekaj edinstvenega, po stilu prekaša tudi ostale Norvežane za cel razred, edino Bradl se mu je precej približal; daljava 60,5 m. Občinstvo se mu je oddolžilo s silnim ploskanjem za edinstveni skok. Omenim naj, da je dan prej vstal iz bolniške postelje bolan na gripo in pretresu možgan, na smuk tekmi včeraj pa si je v veliki strmini zvil roko v zapetju.

V drugem skoku se je šele odločalo prvenstvo, ki se je že po rezultatih prvega skoka bilo med Ruudom Andersenom, Bradlom in Steinmüllerjem. Sploh se letos opaža, da Srednjeevropski (alpske dežele) zelo močno konkurirajo severnjakom v vseh panogah zimskega sporta.

Važnejši skoki druge runde: Höll 58,5 m, Sundet 59, Reymond 58,5, Budjarek 62 m, Sörensen 59 m, Marusarz 61 m, Andersen 65 m, Busterud Kare 59 m, Erikson 61 m s padcem, Solid Sigurd 60 m, Bradl 60 m, Sigurd Hanes 62 m, Steinmüller 62,5 m, Reinl 61,5 m, Karby 60 m (prijel z rokami), sledi zopet kot zadnji v največjem pričakovanju Ruud Birger v najdaljšem skoku dneva 65,5 m. Rezultati: 1. Ruud Birger 60,50 m, 65,50 m 233,80 točk, 2. Andersen Reider 60, 65 231,40 točk, 3. Solid Sigurd 61,50, 60 225,70, 4. Hanes Ljigud 60, 62 219,50, 5. Bradl 60, 60 216,70. Steinmüllerju drugega skoka sodniki niso priznali, ker je padel, čeprav je izven radiusa skakalnice, kar se običajno prizna, kot skok. Sledijo: Kraus, Sörensen, Reymond, Buchler, Höll, Rieger, Marusarz Stanislaw, Busterud, Karby itd. Jutri se vrši slalom, kot 23. starta za naše barve Praček, kot 25, pa Heim Hubert.

Cini.

FIS-a ugodila našemu protestu!

Kakor znano je dvignila lanska prireditelj v Planici precej prahu, vrstile so se razne demisije v zvezi in čuli očitki na račun prirediteljev. Fisa je 19. marca izdala svojo okrožnico št. 3, s katero je izrekla kazensko zaporo nad skakalnico v Planici.

Zveza je vložila proti odločbam Fise in proti tej okrožnici protest, ki ga je skušalo predsedstvo preiti na ta način, da je poslalo januarja, tedaj po 9 mesecih, rešitev, češ da je stvar itak zapoznela in s poznejšimi sklepi zastarela. Zato je zahtevala zveza, da mora obravnavati protest upravni odbor Fise, ki se sestane to zimo v Chamonixu.

Upravni odbor je imel svoje seje od 11. do 14. t. m. Prisotni so bili komandant Ostgaard kot predsednik, grof Hamilton (Švedska), minister Bobkowski (Poljska), Gluj-Schmidt (Nemčija), dr. Lacq (Francija), Lunn (Anglija), dr. Martin (Avstrija), dr. Moser (CSR), A. Palmros (Finska), F. Schuler (Švica), inž. Rytter-Keilhaus kot tajnik ter inž. Straumann kot zastopnik komisije za skakalnico pri Fisi. Prva seja je pričela v sredo 11. t. m., rešitev pa je padla šele v nedeljo 14. t. m. Fisa je protestu v polni meri ugodila in razveljavila okrožnico št. 3 — 1936, ki je vsebovala kazenski odlok zaradi lanske prireditve. S tem so dobili prireditelji najlepše zadoščenje za vse napade, ki so bili iznešeni lani v zvezi in v listih.

Poleg tega je razpravljaj upravni odbor tudi o predlogu Zveze za uvedbo nove discipline smučarskih poletov. Zveza je zahtevala, da se anlogno postopanju pri uvedbi alpskih smučarskih disciplin imenuje tudi za smučske polete posebna komisija. Upravni odbor Fise je po referatu inž. Straumana sklenil, poveriti s študijem tega predloga Fisisno komisijo za skakalnico, ki je dobila nalogo, da stopi v stike z inž. Bloudkom in da si ogleda Planico. Na kongresu Fise prihodnje leto ima podati svoje

poročilo. Kongres bo v marcu v Helsinkih. Inž. Straumann je izjavil, da prispe še marca letos v Planico.

Po objavi obeh teh rešitev s strani predsednika Fise posebnemu zavezemu delegatu g. Gorcu je predvajal ta v hotelu Savoje 3 filme o Planici iz leta 1934, 1935 in 1936. Poleg vseh članov Fise je prisostvoval predvajanju filmov zastopnik francoske vlade pri mednarodnih smučarskih tekmah minister Chautemps, državni sekretar za turizem, prefekt province Hte Savoie in mnogi lokalni odličniki z damami. Predsednik Fise komandant Ostgaard je čestital g. Gorcu nad tako sijajno napravo, kot je planiška skakalnica, pa tudi ostali delegati so izrazili svoje presenečenje nad tem, kar je pokazal film.

S temi rezultati, ki jih je dosegla Jugoslavija pri Fisi, je odstranjena sedaj napeta atmosfera, ki je vladala med Zavezom, Fiso in norveško Zvezo zaradi lanske planiške tekme.

Minister g. dr. Rogić pokrovitelj drž. akad. prvenstva

Akademski sportni klub, ki prireja letošnje smučarsko prvenstvo jugoslovanskih univerz, je prejel od ministra dr. Rogića pismeno obvestilo, v katerem sporoča, da je prevzel pokroviteljstvo teh tekem. Poleg ministra dr. Rogića so zaproseni za pokroviteljstvo še rektorji vseh treh jugoslovanskih univerz.

Ministrstvo za promet je na posredovanje ministra dr. Korošca odobrilo aktivnim udeležencem tekem za državno prvenstvo jugoslovanskih univerz, ki se vrše v organizaciji Akademskega sportnega kluba dne 11. in 12. marca t. l. na Rožici nad Jesenicami, 75 odstotkov popusta na državnih železnicah do železniške postaje Jesenice. Vsi ostali udeleženci tekem bodo imeli 50 odstotkov popusta na državnih železnicah.

Stražnik.....

je vedno na svojem mestu, ponoči in v megli, burji in dežju. Prehlada in utrujenosti ga varujejo

PALMA
GUMI-PODPETNIKI
JUGOSL. IZDELEK

Dobe se pri vsakem čevljarjem mojstru!

Gospodarstvo

Za naše ceste potrebujemo 440 milijonov

Poročilo tehničnega oddelka na zasedanju banskega sveta je podal njegov načelnik gosp. ing. V. Skaberne. Banovinski proračun izkazuje v 5. poglavju le sredstva za vzdrževanje obstoječih zgradb, glede novih del pa odreja kredite le za gradnjo ceste Ljubljana—Litija—Radeče ter za regulacijo Savinje pod Celjem. Tehnična dela vrši banovina v glavnem iz sredstev banovinskega sklada za javna dela, deloma pa bednostnega sklada. Nadaljnji vir sredstev za ta dela so podpore iz raznih državnih skladov in posojil. Trenutno je v delu okoli 200 važnejših del. Javna dela so imela za ugodno posledico zmanjšanje nezaposlenosti in zanimiva je ugotovitev, da nezaposlenosti tehnično-izobraženega naraščaja razen v elektrostrojni stroki, praktično ni več.

Sestava programov za javna dela ni lahka stvar. Ni občine in ni okraja, ki ne bi stavili predlogov za vedno nova javna dela na njih območju, ki naj pomagajo brezposelnim na njih območju. Gospodarsko in tehnično pravilno napredovanje zgradbe je odvisno od zadostnih kreditov. Nepravilno je podeljevali cestnim zgradbam z milijonskimi proračuni kredite, ki dosegajo komaj znesek 100.000 Din. Pri mostnih zgradbah n. pr. je to že po naravi posla nemogoče. Nadalje je treba upoštevati še tole: Brez točnih načrtov in tehničnih dokumentov ni mogoče začeti velikih cestnih in mostnih del. Ta predela zahtevajo mnogo časa in oseba. Pri današnjem staležu strokovnega osebja in dejstvu, da je za konstruktivno delo na razpolago zimski čas, je računati na najmanj eno leto, predno je gradba godna za razpis. Banska uprava mora imeti v vidu interese vse banovine kot enote in zadovoljiti predvsem te. Najvažnejši problemi so: zveza Slov. krajine z ostalo banovino, zveza z morjem, zveza naše banovine s Savsko in končno primernejše zveze središča s severnimi predeli banovine. Na podlagi vseh teh in drugih vidikov je sestavila banska uprava širok program cestnih del,

Nova trgovinska pogajanja z Italijo. Agencija »Jugoslovanski kurir« poroča, da se bodo sredi prihodnjega meseca začela trgovinska pogajanja med našo državo in Italijo. Trgovinski sporazum med našo državo in Italijo poteče dne 31. marca in je želja naših merodajnih faktorjev, da se trgovinski odnosi z Italijo uredijo tako, da bo postala Italija zopet tako tržišče za našo državo, kot je bila.

Tiskovna pomota. V tekstu uredbe o minimalnih mezdah itd. je znatna tiskovna napaka, ki ne ljubo kvari smisel. V čl. 14 je izpuščena (najbrže pri korekturi) cela vrsta in je člen nejasen, ker ne pove, kaj more ban, smiselno bi bilo, da more kolektivno pogodbo razširiti v gotovih naštetih primerih na vso stroko. Ker se tiskovne pomote v važnih tekstih zakonov in uredb ponavljajo, apeliramo na uredništvo »Službenih novic« ter na Drž. tiskarno v Belgradu, da z ozirom na važnost objavljenega gradiva polagajo največjo pozornost na točno besedilo, ker potem ne more nikdo zasledovati še »Službenih novic«, ko prinesejo korekture in jih vnašati v prvotni tekst. V kolikor pa je krivda druge, naj poskrbijo merodajni za red.

Likvidacija: Albus, avto-družba z o. z. na Bledu

Poravnalno postopanje je uvedeno proti dolžnikom Juliju Stermečke, ključavničarju in posestniku ter Mariji Stermečke, trgovki in posestnici, stanujočima v Ljubljani, Tržaška cesta št. 46. Poravnalni sodnik s. o. e. Adolf Hudnik, poravnalni upravitelj dr. Česnik Ivo, odvetnik v Ljubljani. Prijava terjatev do 24. marca. Poravnalni narok 31. marca ob 10.30. Ponujata 40% kvoto, plačljivo v enem letu v štirih enakih, zaporednih mesečnih obrokih.

Borza

Denar

Dne 17. februarja.

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt na naših borzah neizpremenjen na 237,20—238,80.

Avstrijski šiling se je v Ljubljani okrepil na 7,90—8, —, v Zagrebu na 7,94—8,04, v Belgradu na 7,90—8.

Grški boni so beležili v Zagrebu 31,90—32,00, v Belgradu 31,25 blago.

Italijanske lire so beležile v zasebnem kliringu v Belgradu 232,80—235,20.

Nemški čeki so ostali v Ljubljani neizpremenjeni na 12,37—12,57, v Zagrebu so narasli na 12,3150—12,5150, za konec februarja so beležili 12,32—12,52, za sredo marca 12,3150—12,5150, za konec marca 12,31—12,51, za sredo aprila 12,33 do 12,53. V Belgradu so beležili 12,30—12,50.

Devizni promet je znašal na zagrebški borzi 2.317,108, na belgrajski pa 2.869,000 din. Efektini promet je bil v Zagrebu srednji pri prvsti tendenci, v Belgradu je znašal 1.532.000 din.

Ljubljana. — Tečajji s primom.

Amsterdam 100 h. gold	2388,15—2402,75
Berlin 100 mark	1750,53—1770,40
Bruselj 100 belg	736,94—742,01
Curih 100 frankov	996,45—1003,52
London 1 funt	213,50—215,04
Newyork 100 dolarjev	4337,26—4373,57

ki ga bo skušala postopno uresničiti. Stroški so proračunani na 440 milj. din.

Za ožji program 227 milijonov

Sestavljen je bil tudi ožji program, ki zahteva še vedno veliko vsoto 227 milj. din. Če si predložimo pa potem, da znašajo letni prispevki za investicije komaj 15 milj. din, potem se šele vidijo težkoče za zvedbo programa.

Poročilo našteva nato vsa dela v teku. Hidrotehnična dela so se izvrševala le najnujnejša in najneodložljivejša dela. Skupno je bilo na razpolago za regulacije 2,4 milj. din. Med večjimi deli je omeniti nadaljevanje regulacijskih del v Ljubljani in na Savinji. Za regulacijo Savinje je prispevala banovina 1,2 milj. din, za regulacijo Ljubljane pa 1 milijon dinarjev.

Izvršiti je treba velika popravila v palači banske uprave, nadalje so potrebni novi prostori za koncentracijo posameznih oddelkov banske uprave itd. Banska uprava se je zanimala za izdelavo regulacijskih načrtov naših mest in preprečevala brezglavo gradnjo v nekaterih krajih.

Cestne odkupnine so plačali javni služabenci leta 1936-1937 za banovinske ceste 1,56 milj. din in ravno toliko za občinske ceste. Izredni cestni prispevek za banovinske in dovodne ceste je bil v letu 1935-1936 odmerjen na 1,117 milj. din, ki je bil skoraj ves plačan.

Drugi del poročila podrobno našteva, katere dela se bodo nadaljevala: pri cestah in mostovih, hidrotehnična dela, vzdrževanje banovinskih poslopj, ustanovitev novih železniških postajališč, nakup stavbišča in garaže za ban. cestne valjarje in stroje, novo poslopje za urade banske uprave, varovanje gradbenih spomenikov, pospeševanje stvarstva v narodne duhu ter izdelava tipov za vaške domove in gospodarska poslopja.

Pariz 100 frankov	208,51—204,95
Praga 100 kron	152,23—153,33
Trst 100 lir	229,44—232,53

Curih. Belgrad 10.—, Pariz 20,425, London 21,465, Newyork 438,375, Bruselj 73,95, Milan 23,075, Amsterdam 239,60, Berlin 176,40, Dunaj 78.— (81,70), Stockholm 110,65, Oslo 107,85, Kopenhagen 95,825, Praga 15,28, Varšava 63.—, Budimpešta 86.—, Atene 3,90, Carigrad 3,45, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,47, Buenos Aires 132,225.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% investicijsko pos. 86,50—87,50, agrarji 52—53, vojna škoda promptna 395—396, begluške obveznice 70,50—72, 8% Blerovo posojilo 91—92, 7% Blerovo posojilo 81—82,50, 7% pos. Drž. hip. banke 94—96, Trboveljska 235—245.

Zagreb. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 86,50 den., agrarji 52,25—52,75 (52,50), vojna škoda promptna 395 den., begluške obveznice 72 den., 4% sev. agrarji 52—52,50 (52), 8% Blerovo posojilo 90—91,50 (90), 7% Blerovo posojilo 81—81,50 (81). — Delnice: Narodna banka 7350 den., Priv. agrarna banka 202—204, Trboveljska 235—240 (240), Nar. šum. 15 den., Isia 16 den., Gutmann 40 den., Danica 40 den., Osj. liv. 185 bl., Osj. sladk. tov. 177,50—190, Bečkerek 700—800, Dubrovačka 300 den., Jadranska plovidba 400 den., Oceanija 250 den.

Belgrad. Državni papirji: agrarji 52—52,50, vojna škoda promptna 398—399 (396), 8. 396,50 do 397 (396), begluške obveznice 72—72,50 (72,25), dalm. agrarji 70,50—71 (70,75), 8% Blerovo posojilo 90,75—91,50, 7% Blerovo posojilo 81—81,75, 7% posojilo Drž. hip. banke (94,50), 7% stab. posojilo 86,75 den. (87,25), — Delnice: Narodna banka 7300—7350, Priv. agrarna banka 200,50—204.

Žitni trg

Novi Sad. Fižol: bč., srem., beli, brez vrečice, 260—265; z vrečami ne notira. Vse ostalo neizpr. Tendence neizpr. Promet srednji.

Živina

Ljubljanski živinski sejem, 17. februarja 1937. Na današnji sejem je bilo prignanih (v oklepajih število prodanih glav): 94 (30) volov, 31 (12) krav, 19 (14) telet, 82 (43) prašičkov in 167 (36) konj. Od konj je bilo 10 prodanih za Dunaj. Prvovrstnih volov je bilo malo na trgu, drugače pa so cene živine ostale neizpremenjene kot na zadnjem sejmu: voli I. 4,75—5,25, II. 4—4,45, III. 3,50 do 3,75, krave debele 3—4,50, klobasariče 2—3, teleta 6—7, prašiči 5,50—7 din za kg žive teže. Prašički za rejo so stali 110—200 din kos (6—12 tednov stari).

Pristne perzijske preproge

vseh velikosti, najnovejših vzorcev, dobite po nizkih okasijskih cenah. — Interesenti vabljentil Ogled pri tvrdki

D. Ostrožnik, Ljubljana

trgovina, Pasaža-Nebotičnik

Naše šolstvo in prosveta

V Sloveniji imamo 955 ljudskih šol s 185.327 učenci, meščanskih šol 46 s 8234 učenci, srednjih šol 13 z 10.536 dijaki — Ogromno delo prosvetnih društev po deželi

Na zasedanju banskega sveta dne 17. februarja je podal poročilo prosvetnega oddelka njegov načelnik g. dr. Lovro Sušnik. Iz obsežnega in dokumentiranega poročila podajamo naslednji izvešt: Uvodno navaja številne statistične podatke o našem šolstvu, iz katerih posnemamo naslednje: Od leta 1935 na 1936 je število ljudskih šol in njim sorodnih šol naraslo za 7 na 955. Tudi se je povečalo število razredov za 114 na 3909. Obisk šol pa je padel v primeru z lanskim letom za 1648 na 185.327. Vseh učnih oseb je bilo 4120. Lani je bilo sprejetih v službo 97 učiteljev novincev, nerešenih preostanih je pa še 627. Iz letnika 1929 so sedaj vsi nastavljeni.

Novih oddelkov je bilo 134, ukinjenih pa 20 oddelkov oz. razredov. Ostalo bi nezasedenih še 114 oddelkov. Če bi ministrstvo dovolilo potreben kredit, bi se dalo nastaviti v drž. službo, če se upoštevamo upokojitve 94 učnih oseb, ki imajo že polno službeno dobo, 208 oseb in bi se tako število čakajočih zmanjšalo od 627 na 419. Okrog 100 učiteljev je tudi na bolezenskem dopustu. Jasno je tedaj, da naša banovina ne more zaposliti prekomernega učiteljskega naraščanja. Zato si mora naš učiteljski naraščaj iskati službenih mesto tudi izven naše banovine.

Odkrite besede

Vršenje pouka postaja od dne do dne težje, zlasti v kmečkih in delavskih krajih, kjer ljudstvo ne more potrebnih učnih pripomočkov. Posebno velika beda vlada v tem oziru v Beli Krajini. Enaka nevolja vlada med starši zaradi vedne menjave šolskih knjig, ki so predrage. Učiteljsko sestavlja sedaj nove učne knjige na osnovi novih učnih načrtov in je želeti, da naj bi novovpeljane knjige ostale v veljavi vsaj eno desetletje. Šolo ubija mnogostransko beračenje za vsemogoče namene. Višja ljudska šola se le polagoma uveljavlja med ljudstvom.

Stopnjuje se pomanjkanje učilnic, ker občine ne morejo zidati novih poslopij, saj je to mogoče le s posejili, katerih pa ni dobili. Banovina je podelila doselej za zidanje in prezidavanje šolskih poslopij šolskim občinam 1.166.000 Din brezobrestnih posojil. Proračuni šolskih občin za ljudske šole znašajo za 1936-37 24,5 milijonov Din in morajo upravne občine za nje prispevati 24,16 milij. Din.

V banovini imamo 46 meščanskih šol s 223 oddelki in 8234 učenci (plus 15 oddelkov in 375 učencev). Novi učni načrt za meščanske šole ni prikladen. Na 13 drž. srednjih šolah je število oddelkov naraslo za 22 na 252, število učencev pa za 574 na 10.536. Na nedržavnih srednjih šolah je število oddelkov naraslo za 2 na 30, število učencev pa za 55 na 1181. Po izvršenih premetitvah in namestitvah potrebujemo še 15 suplentov, 5 veroučiteljev, 5 učiteljev večštn itd.

Lani je bilo v naši banovini prirejenih 37 analitičnih tečajev, in sicer izključno za vojsake, ki so doma iz drugih krajev.

V Sloveniji imamo 6033 društev, od teh je humanitarnih 1467, prosvetnih in kulturnih 871, patriotskih in nacionalnih 871, pevskih in glasbenih 181, stanovskih 594, športnih in šolskih 221 itd. Osebnosti prosvetne organizacije imajo v članstvih: Prosvetna zveza v Ljubljani 248, v Mariboru 166, Zveza kulturnih društev v Ljubljani 70, v Mariboru 109, Zveza kmetijskih fantov in deklet 132. Vsa ta prosvetna društva imajo v članstvih 90.000 udov in imajo 752 društvenih knjižnic s 270.988 knjigami. Brez predstav v narodnih gledališčih je bilo lani 5151 prireditev, od teh 3253 dramatičnih.

V programu za 1937-38 je glede ljudskega šolstva zlasti poudarjena potreba prekrbe manjkajočih 1.133 učilnic z zidanjem in prezidavanjem šolskih poslopij. Naloga banovine je, da nudi primerno pomoč v ta namen upravnim občinam in je v to svrhu namenjenih 900.000 Din, Banovina bo tudi pomagala siromašnim učencem. Nujna in neodložljiva je razširitev gluhonemnice, za kar je vnesena anuiteta 100.000 Din za najete ustrežajočega posojila. Dalje se bodo izvršile že vse priprave za adaptacijo nakupljenega Stembergerjevega posestva v Mengšu, da se pospeši preselitev šole za slepe iz Kočevja. Nove meščanske šole se namestijo ustanoviti v Sevnici, kamor bi se lahko preselila meščanska šola iz Senovega, Domžal, Konjicah in Radgoni, posebno je potrebna slednja. Nadalje bi bilo potrebno ustvariti poleg dosedanjih tipov meščanske šole še gospodinjinski tip za dekleta in kombiniran tip za kraje z neenotnimi potrebami.

Pri srednjem šolstvu bo treba rešiti vprašanje zgradb v mestih, kjer so nastanjene drž. srednje

— Pri težki stolici napetosti, glavobolu vsled naprtja očisti ena do dve čaši naravne »Franz-Josefove« grenke vode prebavne organe. »Franz-Josefovo« vodo lahko jemljejo tudi bolniki, ki leže, in jo imajo za dobro.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15485, 25. V. 25.

André Gide: (Nadaljevanje.)

Vrnitev iz Sovjetske Rusije

»Množica, pa naj jo tvorijo tudi najboljši sestavni členi, ne odobrava nikdar tega, kar je v kakem delu novega, učinkovitega, nesoglasnega in nesoglasje vzbujajočega, marveč samo tisto, kar v njem je lahko prizna, to se pravi, banalnost. Prav tako, kakor smo imeli buržujske banalnosti, imamo tudi revolucionarne banalnosti; treba je, da smo o tem pripravljeni. Treba se je prepričevati, da tisto, s čimer umetnina pomaga pri prilagajanju kakemu nauku, naj bo ta še tako zdrav in še tako utemeljen, ni to, kar tvori globoko vsebino umetnine, niti to, kar ji omogoča trajnost. Njena vsebina je v tem, da bo prinesla nova vprašanja s tem, da bo prebitela vprašanja bodočnosti in dala odgovore na vprašanja, ki še niso zastavljena. Močno se bojim, da ne bo mnogo del, ki so vsa prerajena s čistim marksističnim duhom, kateremu dolgujejo svoj današnji uspeh, kmalu razvijalo neznošen vonj po kliniki; in verujem, da bodo najpogumnejša dela tista, ki se bodo znala otrestiti teh in takih predsodkov.

Od trenutka dalje, ko revolucija zmaga in se vnaša in ustaljuje, je umetnost v strahoviti nevarnosti, v skora tako veliki nevarnosti, kakršno ji pripravljajo najhujši pritiski fašizmov: nevarnost pravočrtnosti. Umetnost, ki se podreja pravovernosti, pa naj bo to tudi najbolj zdrav izmed vseh naukov, je izgubljena. Potopi se v konformizmu. Tisto, kar more in mora zmagovalna revolucija nuditi umetniku, je predvsem svoboda. Brez nje umetnost izgublja pomen in veljavo.

šole v poslopjih, ki so last mestnih občin. Banovina je mnenja, da naj občine ta poslopja prepuste brezplačno v last banovini. Banovina bo pospeševala težnje ljubljanske občine, da prevzame država učno osebje na ženski gimnaziji, nadalje da se izpopolni uršulinska gimnazija, da se reaktivirajo vsi srednješolski učitelji, ki so bili samo iz političnih vzrokov vpokojeni ali odpušteni iz drž. službe in da se jim prizna doba, ki so jo brez svoje krivde izgubili, za štetje let v državni službi. Banovina se bo brigala pri prosvetnem ministrstvu, da se pravočasno zasedejo izpraznjena mesta v srednješolski službi, imamo nad 100 brezposelnih diplomiranih filozofov. Učna uprava se zavzema pri prosvetnem ministrstvu za delitev pouka slovenščine in erbohrvaščine v višjih razredih srednjih šol, ker je skupno poučevanje vodilo neizogibno do škode za pouk enega od teh dveh jezikov.

Končno hoče banovina za razpisovanjem stalnih književnih nagrad poživiti naše izvorno slovo, ki mu zaradi obilice prevodov zmanjkuje tal. Prvikrat v zgodovini slovenskega slovstva se je zavzela oblast za to, da se da moralno in vsaj skromno materialno podpora graditeljem slovenske književne kulture.

Odlični češki pianist Ruda Firkušny, ki je imel v minulih dneh celo vrsto koncertov v naši krajini. Preteklo soboto je igral na povabilo češko-slovaškega poslanstva v Belgradu v domu poslaništva velik reprezentativni koncert, na katerem sta bila navzoča Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle in njegova soproga kneginja Olga, dalje je bilo na tem koncertu več aktivnih ministrov s predsednikom vlade dr. M. Stojadinovičem na čelu, kakor tudi diplomatski zbor s starostno nuncijem Pelegrinetijem Umetnik Firkušny je s svojo dovršeno igro navdušil vse navzočne odlične poslušalce ter prejel od kneza namestnika Pavla v dar krasne zlate manšetne gumbce. Vsi listi po vsej naši državi prinašajo o koncertih najlaskavejše ocene. V Ljubljani bo Ruda Firkušny koncertiral v petek, 19. februarja ob 8. zvečer v veliki filharmonični dvorani.

Due smrtni nesreči

Kranj, 17. februarja.

Smrtno se je ponesrečil v Stražišču pri Kranju Hinko Ciglič, zaposlen v tovarni Sirc. Ko se je večer v vračal po orodje je strmo gnil v 40 m globok vodnjak. Ko so ga izvlekli iz vodnjaka je bil še pri življenju. Čez pol ure pa je podlegel poškodbam. Umrli je bil rojen 1895. l. v Steverjanu pri Gorici (Italija), pristojen v Kranj. Zapuščena žena in 9 neprekisrbljenih otrok, brata, sestro, očeta in mater. Bog bodi njegovi duši milostljiv!

Maribor, 17. febr.

V Sv. Lenartu v Slov. goricah se je sredi pri-petila velika nesreča, ki je zahtevala življenje mladega 17 letnega lončarskega vajenca Jožeta Knupeža iz Gasteraja. Knupeža je poslal njegov mojster, da mu nakupije ilovice. Pri tem mu je pomagal tudi delavec. Pri kopanju pa se je ilovica nenadoma sesula v jamo ter pri tem oba zakopala. Delavec se je izkopal iz jame, Knupež pa je bil do vratu zasut. Tovariš ga je začel odkopavati, vendar pa je to trajalo eno uro. Knupež je bil sicer pri življenju, vendar mu je iz ust vrela kri. Zdravniška pomoč je bila zaman. Zemlja mu je stisnila prsni koš in ob 10 zvečer je izdihnil.

Walt Whitman je ob smrti predsednika napisal enega svojih najlepših spevov. Toda če bi bil ta svobodni spev prisiljen, če bi ga bil Whitman moral napisati na povelje in v skladu z dovoljenim vzorcem, bi bila ta threne izgubila svojo silo, svojo lepoto; ali še prej, Whitman bi je ne bil mogel napisati.

»In ker je čisto naravno, da velja odobravanje ljudi po veliki večini, da velja glasno priznanje, uspeh in naklonjenost tistemu, kar občinstvo lahko takoj prizna in sprejme, to se pravi konformizmu, zato se z nemirom izprašujemo, če morda v tej Sovjetski Rusiji, ki je slavna danes, ne životari kje, ne da bi množica vedela zanj, kak Baudelaire, kak Keats ali kak Rimbaud, ki mu prav zaradi njegove veljave ni dano, da bi se mogel oglašati. Meni pa je izmed vseh prav za tega, zakaj ti Rimbaud, Keats, Baudelaireji, celo Stendhal, ki jih v začetku zasmehujejo, so tisti, ki se bodo jutri pokazali kot velikani.«

»Toda, če tako mi poreko, »kaj nam danes mar Keatsi, Baudelaireji, Rimbaudi in celo Stendhal? Ti so v naših očeh ohranili samo toliko veljave, v kolikor in koder so odraz umirajočih in pokvarjenih družbe, katere žalostni izdelki so sami. Če se ne morejo uveljavljati v današnji novi družbi, toliko slabše zanje in toliko boljše za nas, ki se nimamo od njih, ne od njim podobnih naučiti ničesar več. Pisatelji, ki nas more danes učiti, je tisti, ki mu je v tej novi obliki družbe docela dobro in katerega to, kar je onim prvim nadležno, ovira, spravlja v navdušenje. Z drugo beseda tisti, ki odobrava, se blagruje in ploska.«

»Za, že, jaz pa mislim tako, da je poučnost v

Samo eden je Radion!

Samo Radion vsebuje dobro Schichtovo milo. Zato je Radion tako blag in izdaten ter najbolj primeren za pranje vseh vrst perila.

Samo

Schichtov **RADION**

VSEBUJE SCHICHTOVO MILO

Pas okrog trebuha - da bi manj jedel

Nečloveško ravnanje mačehe s pastorkom

Maribor, 17. februarja.

Orožnikom v Gor. Radgoni je bil prijavljen naslednji slučaj: Radgonski kaplan g. Kolman Vinco je opazil, da je mali 7-letni učenec II. razreda ljudske šole Alojz Kreft iz Orehovega vrha nenavadno stisnjen čez pas. Opozoril je nate učiteljico Marijo Kovačec in oba sta tista pregledala. Prenečena sta videla, da ima fantek trebuh močno stisnjen s steznikom z jeklenimi vložki. Fantka sta nato odpeljala k zdravniku dr. Brezniku, ki je ugotovil, da ima želedec prevečan s tem steznikom že več mesecev in sicer tako močno, da je na vrhu že nastala deformacija mišičevja, ki bi znala biti nevarna za nadaljnji razvoj telesa. Šolarček je nato izpovedal, da mu je njegova mačeha že pred bo-

žjem prepasala želedec in sicer zaradi tega, ker da preveč je. Govorila mu je, da ga bo tako povežala, da ne bo mogel več toliko jesti. Pas je imel podnevi in ponoči na sebi ter ga je to zelo bolelo. Orožniki so potem zaslišali otrokovo mačeho 34-letno posestnico Marijo Kreft na Orehovem vrhu. Reš je priznala, da je svojemu pastorku prevzela s pasom želedec samo zaradi tega, da ne bi toliko jedel. Pravi, da je fantek toliko jedel, da je bil ves razbasan in da mu je povežala želedec v dobri nameri, da bi se mu skrčil. Ali je bila ta namera res tako dobrohotna, bo pokazala nadaljnja preiskava. Fantka so rešili nenavdnege steznika, med ljudmi pa je vzbudil dogodek veliko pozornost in ogorčenje.

Županski tečaji

V smislu seje eksekutive Županske zveze z dne 3. februarja 1937 se bodo vršili enodnevni županski tečaji v času od 18. februarja do 20. marca 1937 po sledečem vrstnem redu:

- Dne 18. februarja v Kamniku ob 9 v Kamniškem domu za kamniški okraj.
- Dne 20. februarja v Litiji ob 9 v prostorih gostilne Cerar za litijski okraj.
- Dne 22. februarja v Kranju ob 9 v dvorani Ljudskega doma za kranjski, škofjeloški in radovljanski okraj.
- Dne 24. februarja v Krškem ob 10 v hotelu Gregorič za krški in brežiški okraj.
- Dne 25. februarja v Celju ob 8 v Domu, Samostanska ulica, za celjski, laški, gornjegrajski okraj in oni del konjiškega okraja, kateremu je bolj prikladno v Celje kakor v Maribor.
- Dne 2. marca v Mariboru ob 8 v dvorani Zadrugne gospodarske banke za okraje Maribor, levi in desni breg in Konjice.
- Dne 3. marca v Ptuj ob 8.30. Kraj sestanka določi mestni župan v Ptuj. Tečaj se vrši za ptujski okraj.
- Dne 4. marca v Ljutomeru ob 9 v Katoliškem domu za ljutomerski okraj.
- Dne 8. marca v Murski Soboti ob 9 v občinski posvetovalnici za murskosobotski okraj.
- Dne 9. marca v Dol. Lendavi ob 10 v mali dvorani hotela Krona za dolnjelendavski okraj.
- Dne 15. marca v Slovenjgradcu ob 9 v posvetovalnici okrajne hranilnice za slovenjgraški in dravogradijski okraj.

Ptuj

Skupščina okrajnega odbora Rdečega križa. V nedeljo, dne 21. februarja, bo redna letna skupščina okrajnega odbora Rdečega križa v Ptuj v deški narodni šoli v Ptuj ob pol 11 dopoldne. V slučaju nezadostne udeležbe pol ure kasneje ob vsaki udeležbi. Vabljeni člani in prijatelji društva.

znana bojazen: bojazen pred vrnitvijo v Pariz ali kaj vem, kaj. Kako naj odgovorjam na vprašanja, ki sem čuti? že v naprej, kakšna bodo? Zadržno so pričakovali od mene sodba enega kova. Kako naj razložim, da mi je v Sovjetski Rusiji bilo zapovedno (v moralnem oziru) zdaj tako toplo, zdaj tako hladno? Ali naj bi bil ob tem, ko sem znova izpovedal svojo ljubezen, moral prikrivati svoje pridržke in naj bi bil lagal s tem, da bi vse odobraval? Ne; preveč čutim, da bi s takim ravnanjem slabo ustregel Sovjetski Rusiji in hkratu stvari, ki jo v naših očeh predstavlja. Toda zelo huda zmotba bi bila, če bi pretresno vezal eno na drugo, tako da bi bilo mogoče stvari priti odgovornost za to, kar v Sovjetski Rusiji obžalujemo.

Pomoč, ki jo začenja Sovjetska Rusija prinašati španiji, nam kaže, kakšnega srečnega ozdravljenja je še zmeraj sposobna.

Sovjetska Rusija nas ni nehala učiti in nas spravlja v začudenje.

S tem je glavni del Gideove knjige končan. Slediti bi moral še dodatek, ki vsebuje nekaj pisateljevih necenzuriranih govorov, ki jih je o raznih prilikah imel v Rusiji, in nekaj slik, ki njegove trditve v prvem delu izpopolnjujejo. Pripravljen smo imeli prevod vsa dela, brez krajšav ali opustitev. Če ne moremo s prevodom nadaljevati, je razlog v višji sili, kar bodo bralci razumeli.

Drobne novice

Koledar

Četrtek, 18. februarja: Simeon, škof, mučenec; Flavijan, škof. — Zadnji krajec ob 4.50. Herschel napoveduje dež in sneg.

Novi grobovi

† V Trstu je dne 16. februarja po hudi bolezni mirno v Gospodu zasopala gospa Avgusta Vodopivec roj. Machne, vdova po velikem županu v Ljubljani. Zemske ostanke drage pokojnice bodo položili v rodbinsko grobnico v Trstu.

† Na Rakeku je umrl gospod Jovan L. Acimovič, posestnik in epediter. Pokopali ga bodo v petek ob 9 dopoldne.

† V Stražišču pri Kranju je po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zasopala gospa Iva Rupnik, soproga posestnika g. Jakoba Rupnika. Bila je vzorna gospodinja in skrbna mati. Zapuška soproga in dva sina Naj ji bo Bog bogat plačnik! Naj jim sveti večna luč! Zaljučnim naše iskreno sožalje!

Vsakemu ni mogoče iti v kopališče, vendar

more vsak žrtvovati Din 100.— (20—25 velikih steklenic) ter mesec dni piti mesto druge vode našo znamenito

RADENSKO z rdečimi srci!

— Nova nameščenka postojanka v Murski Soboti. Naše agilno Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščenec Slovenije je s pomočjo zavodnih nameščenec v Murski Soboti ustanovilo v Murski Soboti svojo podružnico, ki bo skušala pritegniti v svoj krog vse zasebne in trgovske nameščenice v soboškem, lendavskem in ljutomerskem okraju. Ustanovni občni zbor se je vršil ob lepi udeležbi zasebnih in trgovskih nameščenec iz Murske Sobotice in okolice. Predsednik pripravljalega odbora gosp. Kerec Franc je vodil občni zbor ter poročal o pomenu in namenu nameščenice stanovske in strokovne organizacije. V odbor so bili izvoljeni gg. Kerec, Fujs, Novak, Casar, Sever, Tuš in Kreft. Na predlog gosp. Severja se sklene resolucija o nujni potrebi pokojninskega zavarovanja trgovskih sodelavcev. Resolucija se pošlje na merodajna mesta. S tem je dobilo tudi naše Prekurje krepko nameščenico organizacijo in prepričani smo, da se je bo zasebno in trgovsko nameščenstvo z veseljem oklenilo in z njeno pomočjo izvajalo sebi boljše življenjske in delovne pogoje.

— Pariška razstava. Za čast svojega naroda iščem pri poštenih, narodno zavodnih slovenskih ljudeh takojšnjo posojilo v znesku 10.000 Din proti jamstvu v mnogo višji vrednosti. Ponudbe sprejemam do 23. t. m., kasneje ne več. R. Jakopič, Ljubljana, Novi trg 2.

— Najstarejša natakarka Jugoslavije umrla. V Vel. Pirenci pri Zalcu je umrla v soboto 84 letna gospa Agreš Marija, natakarka v staroznani gostilni »Fervega«. Kdo v Savinjski dolini se ne spominja »Fervegove Marije«, kakor so jo splošno nazivali gostje, katerim je stregla z lahino kapljico in dobrih jedilih nad 40 let. Zadnjih 9 let je vodila trafiklo, zraven je pa še vedno pomagala v gostilni. V službi znane rodbine Ježovnik je bila skoraj 50 let. Bila je zelo blaga žena in velika ljubiteljica otrok, mnogim je bila krstna pa tudi birmanska botra. Naj ji bo Bog bogat plačnik za ysa njena dela.

— Združenje elektrotehničnih obrti za dravsko banovino v Ljubljani bo imelo svoj XIV. redni občni zbor v nedeljo, dne 21. februarja t. l. ob pol 9 dopoldne v beli dvorani hotela »Union«. Udeležba je za vse člane strogo obvezna. Za vsak neupravičen ali neutemeljen izostanek se bo postopalo v smislu določil obrtnega zakona in pravil združenja. — Predsednik.

— Pri zaprtju motnjah v prehavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenice«.

— Prepovedan tisk. Z odlokom ministrstva za notranje zadeve je prepovedano uvažati v našo državo in razširati v njej knjigo »C Asht Islamizma«, ki je izšla v albanskem jeziku v Tirani. — »Službene novice« št. 35 pa objavljajo, da je drž. pravdnstvo v Zagrebu prepovedalo prodajati in razširati letak z naslovom »Srbima« in s podpisom Adama Pribičevića in št. 1 tiskopisa »Hrvatska slobodna štampa«, ki izhaja v Zagrebu. Letak je bil tiskan v tiskarni »Grafika« v Zagrebu.

— Gradbenega inženjerja potrebuje inženjerski štab I. armijske oblasti. Kandidat ne sme biti starejši od 50 let. Prošnje je poslati ministrstvu vojske in mornarice (za inženjersko-tehnični oddelek) do 7. marca. — Poveljstvo mornarice v Zemunu pa razpisuje po eno mesto strojnega inženjerja, gradbenega inženjerja, za ladjedelnice panogo, inženjerja-kemika in arhitekta, da izpolni tehnično stroko mornarice z aktivnimi inženjeri-častniki. Prošnje je dostaviti do 31. marca. Pogoj za sprejem so objavljeni v »Službenem vojnem listu« stran 181—186. ki je interesantom na vpogled pri pristojnih vojnihi okrožjih in na vseh orožniških postajah.

— Tragična smrt občinskega tajnika. Dragan Plavljanič, občinski tajnik iz okolice Petrinje je šel na lov na lisice. Med potjo mu je spodrsnilo in je padel na tla. Pri tem se mu je pa sprožila puška tako nesrečno, da mu je strel prebil koleno. Ker niso mogli pravočasno dobiti voza, je mož izkvravel.

— Roparski umor stare heračice. V Jeloveu pri Makolah so našli sosedje 71-letno občinsko revo Amalijo Neudeker v njeni hišici umorjeno. Imela je glavo vso razsekano z udarci od sekire ter dve strahoviti rani od noža na vratu. Zločin je bil izvršen že pred tremi tedni, ker je kazalo truplo starke že znake razpadanja, vendar pa so ga šele sedaj odkrili, ko se je zadelo sosedom čudno, da je njena hišica vedno zaprta. Orožniki iz Poljčan so ugotovili, da je starko umoril ter oropal 16-letni Stefan Božičko iz Jeloveca, ki je duševno omejen. Fant je pred aretacijo pobegnil ter se skriva v gozdovih. Med njegovimi rečmi so našli več predmetov, ki jih je izmaknil nesrečni starki.

— Zadnji vojak iz bitke pri Solferinu in Kustoci umrl. V Varaždinu je umrl v starosti 102 let Samka Weiss. Služil je v svoji mladosti devet let pri vojaki v raznih garnizijah Lombardije, ki je takrat spadala še pod Avstrijo. Udeležil se je bitke pri Solferinu leta 1859 in pri Kustoci leta 1866, kjer je bil ranjen. Bil je gotovo zadnji živeči vojak iz teh dveh bitk.

— Cenjene čitatelje opozarjamo na današnji oglaševalski »Lustra«. Gosposvetska cesta 8, Ljubljana.

— Katar, kašelj, hripavost odstranite z domačo pitno kuro z gleichenberskim Ema vrelcem. — Aktualni problemi na polju ultra kratkih valov. Društvo za ostanke instituta Nikole Tesle priredi javno predavanje 25. marca t. l. ob 18.15 v veliki dvorani inženjerskega doma, Beograd. Kralja Ferdinanda 7. Tema: Razširjenje in poraba ultra kratkih valov. Predavatelj: višji inženjer g. Ulrich, dolgoletni raziskovalec v območju visoko frekventnih struj in sodelavec pariskega laboratorija Standard Elektric koncerna. Vstop prost.

— Popularen izlet z vlakom na Dunaj na pomladni velesesejem. V sporazumu z Avstrijskim turističnim uradom v Zagrebu organizira »Putnik« v času od 10. do 16. marca popularen izlet s posebnim vlakom na Dunaj, kjer se vrši znani pomladni velesesejem. Izletniški vlak odpelje iz Novoga Sada v sredo 10. marca ob 18 preko Budimpešte. Na vseh postajah te proge se bodo sprejemali ostali izletniki. Bivanje na Dunaju do dne 15. marca. Na povratku se ustavijo izletniki dne 15. marca v Budimpešti do polnoči. Poleg obilnega programa bivanja na Dunaju in v Budimpešti so predvideni razni ceneni in zanimivi izleti v okolico. Cena vožnji Novi Sad—Dunaj 350 Din v 3. razredu in 500 Din v 2. razredu. Udeleženci iz ostalih krajev uživajo do priključne postaje popust 50%. Potuje se s kolektivnim potnim listom, za katerega ni potrebno davčno potrdilo. Prijave sprejemajo biletarice »Putnika« najkasneje do 3. marca, kjer se dobi natančne informacije, kakor tudi na Avstrijskem turističnem uradu v Zagrebu, Praška ulica 9.

— 100 brezsončnih dni so ljudje porabili. Bled je in utrulen. Telo in živci rabijo okrepčila in novih moči. Zato napravijo mnogi ravno spomladaj svojo Biomalz kuro. Biomalz pomaga organizmu pri njegovi vpostavitvi. V vsaki dozi (pol kg) so redilne snovi iz 14.700 na soncu dozorelih ječmenovih zrn. Poskusne doze Din 12.50 v lekarnah.

— PRI RAZPOKANI KOŽI, ozeblinah, lišajih in izpuščajih čudovito deluje »OBLAKOVO KAMILICNO MAZILO«.

— Da hoste stalno zdravi je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Ljubljana

Četrtek, 18. februarja:

Gledališče

Drama: Četrtek, 18. februarja: »Kvadratura kroga. Red Četrtek. — Petek, 19. februarja: Zaprtje. (Gostovanje v Celju: Repostev, Atentat). — Sobota, 20. februarja: »Kvadratura kroga«. Izven. Cene od 20 din navzdol. — Nedelja, 21. februarja: ob 15. uri »Korajža velja«. Izven. Cene od 20 din navzdol. Ob 20. uri Simfonija 1937. Izven. Cene od 20 din navzdol.

Opera: Četrtek, 18. februarja: »Hoffmannove pripovedke«. Red B. — Petek, 19. februarja: Zaprtje. — Sobota, 20. februarja: »Pikova dama«. Premierski abonma. — Nedelja, 21. februarja: ob 15. uri »Pod to goro zeleno...«. Izven. Cene od 30 din navzdol. Ob 20. uri »Manon«. Izven. Cene od 30 din navzdol.

Predavanja

Fantovski odsek Sentjaskobse prosvete ima drevo ob četrtek na 9 redni sestanek. Predava vseučiliški profesor gosp. dr. Fr. Grivec: »Slovenski knez Kocelj«.

Fantovski odsek šentpeterske prosvete ima drevo ob 20. redni sestanek s predavanjem gospo. Premrla, OUZD, po predavanju pa bo razgovor o novem domu.

Krajevni odbor JRZ v Sp. Šiški nadaljuje s predavanji v petek, dne 19. t. m. ob pol 8 zvečer v gostilni Stara šola na Celovški cesti. Govori gospod Rudolf Smersu »O državi«. Za člane odbora in odsekov je udeležba obvezna, ostali člani vljudno vabljeni.

V društvu »Pravniku« bo v petek dne 19. t. m. ob 8. zvečer predaval g. univ. profesor dr. Milan Škerlj: »Načrt občega državlanskega zakonika in trgovinski zakonik«. Ljubljanska pravosodna palača, soba št. 79.

Združenje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana. V torek, 23. februarja bo ob 20 v mali Filharmonični dvorani predaval g. Alfred Lestin, generalni zastopnik Hoeschovih tovarn, o lastnostih, prednostih in uporabi jeklenih zagatnih sten s posebnim ozirom na Hoeschov sistem. Vstop prost.

Prireditve in zabave

Odlični pianist Ruda Firkušny koncertira v Ljubljani v petek, dne 19. t. m. ob 20 v veliki filharmonični dvorani. Vstopnice v knjigarni Glasbene Matice.

Sestanki

Občni zbor Ljubljanskega oblastnega odbora Kraljevskega Jugoslovanskega Aero-Kluba bo v sredo, 6. marca 1937 ob 18 dopoldne v prostorih ljubljanskega Avto-Kluba, Kongresni trg 1/l.

Društvena soba v Vazemni zavarovalnici. Drevo ob 8 pevska vaja Prosv. društva »Ljubljana« — mesto. Pridite vsi točno! Pavovodja.

Slov. kat. akad. starešinstvo v Ljubljani bo imelo dne 21. februarja ob 10 dopoldne redni občni zbor v dvorani Akademskega doma, Miklošičeva 5, s sledečim dnevnim redom: Odobritev zapisnika o zadnjem občnem zboru, poročilo odbornikov, poročilo preglednikov, volitev odbora, slučajnosti, predavanje: »Naš manjšinski problem«. V primeru nesklepnosti bo pol ure kasneje drugi občni zbor, ki bo sklepal ob vsaki udeležbi. Morebitne predloge članov je treba javiti odboru pismeno tri dni prej. Odbor.

Kino

Kino Kodelfevo. Danes dvojni spored: »Grof Monte Kristo« in »Poročno potovanje« (Siegfried Arno). Cene znižane.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 6; mr. Trnkoczy, ded., Mestni trg 4 in mr. Ustar, Selenburgova ul. 7.

I Ob 20 letnici majske deklaracije je naslov predavanja, katerega bo imel prosvetni inspektor gosp. Ivan Dolenc v petek, dne 19. februarja ob 8 zvečer v verandni dvorani hotela Union. Slovenci nikakor ne smemo prezreti te spominke obletnice naše Magne carte, ki je za naš narod življenjskega pomena. Brezdvoma bo to predavanje zanimalo najširše kroge. Zato vljudno vabimo, da se p. n. občinstvo v obliki meri udeležijo predavanja. Predprodaja vstopnic in Prosvetni zvezi, sedeži 3 Din, stojšča 2 Din, za dijakke 1 Din.

PERXANTO

nov film nenačrtiljive kakovosti

t o v a r n e

Dobi se v:

Drogeriji **ADRIJA**, Ljubljana
Drogeriji **GREGORIČ dr. z o. z.**, Ljubljana
Drogeriji **HERMES**, Ljubljana
Drogeriji **JANČIGAJ**, Ljubljana
Drogeriji **A. KANC SINOVA**, Ljubljana
Drogeriji **I. KANC**, Ljubljana

I Akademski slikar prof. Saša Santel je naslikal za nove častne člane pevskega zbora Glasbene Matice več izredno posrečenih diplom, ki so razstavljene v oknu knjigarne Glasbene Matice.

I Zeleniški upokojenci, ki so člani bolniškega fonda za državno prometno osebje in so v staležu postaje gorenjski kolodvor v Ljubljani, naj se zanesljivo zglasijo do konca tega meseca istotam s članskim listom bolniškega fonda.

I Društvo poštne zvančnikov in služiteljev kraljevine Jugoslavije, odsek dravske banovine v Ljubljani je imelo svoj redni letni občni zbor, ki je privabil izredno veliko število članov iz vseh večjih krajev Slovenije. Poročilo odbora, zlasti onemu predsedniku Penka, so zborovalci sledili z velikim zanimanjem. Delovanje društvenega odbora je tudi v preteklem letu imelo mnogo zelo vidnih uspehov. Volitve so pokazale, da imajo člani društva popolno zaupanje v sedanjí odbor, za katerega je glasovalo nad 90% navzočih oz. zastopanih članov. Ta rezultat jasno dokazuje neplodnost prizadevanj nekaterih tujih elementov izven društva, da bi v vrste nižjih poštne službenecv zanesli razdor. Kljub temu, da so ti ljudje, ki jim seveda ni za naš blagor, iz zgolj zasebnih motivov mobilizirali vse sile, ki so jim žal, še vedno na razpolago, so zborovalci skoraj soglasno manifestirali svojo voljo, da hočejo hoditi lastno pot, po kateri jim je prav po zaslugi sedanjega odbora uspelo ohraniti svoje društvo, ki mu je l. 1931 pretila zelo resna nevarnost.

I Tihotapstvo svile in šampanjca. Včeraj smo poročali, da je carinska oblast prišla in obsodila Tržačana Luciana, ker je tihotapil svilo in šampanjca. V poročilu je bilo tudi povedano, da je Luciano popaval z raznimi damicami in jim plačeval šampanjca, ki so ga pile s pomočjo elamice. Radodarni Luciano jim je na slamec obežal kar po enega jurja. Ker bi iz poročila kdo lahko sklepal, da se je to godilo v nebotičniku, ugotavljamo, da je že mogoče, da je Luciano zasel tudi v nebotičnik, vendar pa tam ni šampanjiziral in tudi ni natikal jurjev na slamec. To se je godilo v nekem drugem ljubljanskem lokalu.

I Za ubogo bolno vdovo s tremi otroki je prešla naša uprava še naslednja darila: štirje neimenovani po 10 Din, neimenovani 20 Din, neimenovani 40 Din, dva neimenovana po 50 Din, dva neimenovana po 100 Din, gdnca učiteljica Sedej v Ribnici 50 Din, ga. Pleterski v Brezicah 50 Din, g. župnik Lakmayer 20 Din, g. župnik Bambič 30 Din. Bog povrni vsem!

I Namočena polenovka Fr. Kham, Miklošičeva cesta 8.

Za uvedbo realne solastnine

Belgrad, 17. februarja. AA. Poslanec Caslar Nikitović in tovariši so predložili predsedstvu finančnega odbora amandman o nadstropni lastnini. Amandman se glasi:

Pooblašča se pravosodni minister, da po zaslišanju ministrskega sveta izda uredbu z zakonsko močjo o uvedbi realne solastnine na poslopijih, tako da se v njej uredi razmerje med solastniki in razmerje med njimi in ostalimi osebami, ter regulira mimo določb čl. 10 zakona o zemljiških knjigah vpisovanje fizičnih delov poslopij kot posebne lastnine.

K amandmanu so poslanci priložili tole razlago:

Z uvedbo zakona o zemljiških knjigah je določeno, da se v bodoče ne da pridobiti lastnina na fizičnih delih poslopij. To je recipirano iz avstrijskega zakona iz leta 1870, kar je Avstrija sama takoj po vojni opustila. Ta določba onemogoča malim ljudem, da bi prišli do svojega stanovanja v mestih, razen tega je pa povzročila nesorazmerno širjenje mestnih periferij, kar nalaga velikanske izdatke za mestne vodovode, električno omrežje, kanalizacijo, tramvaj itd. Razen tega bi realna solastnina omejila krizo hipotekarnega kredita, ker bi tisti, ki kupijo samo eno stanovanje, računali izključno na svoje osebne dohodke. Po drugi strani bi pa realna solastnina znatno oživila gradbeno delovanje, hišnim lastnikom bi se pa olajšala prodaja posameznih delov njihovih poslopij in tako olajšali težki dolgovi. Prav tako bi tudi hipotekarni upniki lažje realizirali svoje terjatve. Nadalje bi uvedba realne solastnine olajšala gradnjo mestnih središč, oživil bi promet nepremičnin in to bi državnim financam mnogo koristilo kot vir dohodkov. Danes imajo takšno solastnino skoraj v vseh kulturnih državah, na Francoskem, v Nemčiji, Italiji, Švici, Belgiji, na Nizozemskem, Angleskem, Poljskem, v Rumuniji in celo na Bolgarskem. V teh državah se je v praksi pokazalo, da ni težav z vođenjem zemljiških knjig, naker se danes sklicujejo nasprotniki realne solastnine. Po zaslugi te uvedbe so se izgradile prestolice in velika mesta in se je omogočilo delavnemu sloju, da je prišel do lastnega in poceni stanovanja. Takšna solastnina pa jamči poslovemu svetu tudi stanost lokalov in znatno zmanjšanje režije. V državah, kjer so delavci tako prišli do svojih lastnih stanovanj, se je pri njih opazilo pomirjenje in večja zvestoba vladajočemu družabnemu redu.

Trbovlje

Čiščenje? Pri postavljanju kandidatov za bratovsko skladnico je bilo pri socialistih zelo burno. Mlajša struja, ki hoče zastopati »čiste roke«, je dobila večino, ko je stavila zahtevo, da Hrušovar, Pliberšek in Murn več ne kandidirajo. Prizadeti so seveda dokazovali svojo potrebnost, mlajši zastopniki »čistih rok« pa zopet potrebo, da zginejo, če hočejo, da bo njih lista zmagala. Kljub temu je verjetno, da bodo »stari mačke« zaenkrat še zmagali, to je kandidirali, čeprav ne na prvih mestih, ker imajo od drugod zaslonbo. Ni pa bila malenkost postavljati kandidatne liste za bratovsko skladnico, saj je treba nad 250 podpisov zbrati

Sah

Sahovski klub »Šentpeter« v Ljubljani naznanja vsemu članstvu, da je novi klubov lokal od sedaj naprej Strelška ulica 22 v hiši gostilne Turk. Igralni dnevi so v ponedeljek, sredo, četrtek in petek. Vsak turek sahovski predavanje v lokalu. Danes ob 20 začne 11. turnir. Pozivamo sledeče igralce: Kozak, Pipan, Kega, Weber, Kastella, Jeretin, Majcen, Marin, Iffron II., Cvanlik, Kirin, Požar, Kune, Langof in Zabkar, da pridejo točno ob 20 v klubov lokal, sledi žrebanje in takoj prvo kolo. Brzoturnir za januar se vrši v petek 19. t. m. Pridite vsi!

Radio

Programi Radio Ljubljana

Četrtek, 18. februarja: 12 Lahka instrumentalna glasba (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13. Cas, spored, obvestila — 13.15 Zvezdniki in zvezde (plošče) — 14 Vreme, borza — 18 Operetna glasba (Radijski orkester) 18.40 Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič) 19 Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura: Sokolsko predavanje — 19.50 Deset minut zabave — 20 Tretja ura variacij. Sodelujejo: gđ. Silva Hrašovec, Boža Šaplja (2 klavirja) in g. Srečo Kopore (predavanje) — 21 Radijski orkester: Čoška glasba — 22 Cas, vreme, poročila, spored — 22.15 Za oddih (Radijski orkester).

Drugi programi

Četrtek, 18. februarja: Belgrad: 19.50 Bachov »Božični oratorij« — Zagreb: 20 Igra — 21 Koncertni večer — Dunaj: 20.10 Shakespeareja drama »Kralj Henrik VIII« — Trst-Milan: 17.15 Vokalni koncert — 20.40 Igra — 22 Orkestralni koncert — Rim-Bari: 21 Igra — Praga: 20 Operna glasba — 21 Orkestralni koncert — Varšava: 21 Poljski skladatelji 22 Lahka glasba — Lipsko: 19.30 Bizetova opera »Carmen« — Stuttgart: 20.10 Vojska godba 21 Operetna glasba — Monako: 20.10 Nemška glasba — Berlin-Hamburg-Köln: 20.10 Plesni večer — Beromünster: 20.30 Simfonični koncert

Naši vojaki v Chamonixu

Pariz, 17. februarja. AA. Poročnik Jovanovič je vodil vojaško patroljo, ki se je danes v Chamonixu udeležila mednarodnih smučarskih vojaških tekem. Poleg mnogostevilnih ljubiteljev smučarskega športa, ki so od vsega početka spremljali velike mednarodne smučarske tekme v francoskih Alpah, so današnjim tekmam prisostvovali tudi mnoge francoske vojaške osebnosti. Jugoslovanski vojaški odposlanec v Parizu general Glišič je s svojo navzočnostjo oskobil jugoslovanske tekmovalce na današnji smučarski tekmi.

Patrulje so imele pred seboj 25 km dolgo pot, in sicer tako, da je moral vsak tekmovalec nositi torbo z bremenom 5 kg in biti po predpisih oborožen s karabinom. Nekako sredi poti je imela vsaka patrolja pokazati svoje smučarsko znanje. Po trije vojaki so tvorili patroljo, ki jo je vodil častnik, in vsak izmed teh vojakov je imel na razpolago pet streliv. Ti trije vojaki so imeli sestreliti tri balone iz daljave 150 m. Vodja patrolje pri streljanju ni sodeloval. Če se kateri patrolji ni posrečilo sestreliti vse tri balone, se ji vzame za vsak nesestreljen balon po tri minute od časa, v katerem mora priti na cilj. Jugoslovanska vojaška patrolja je navdala z navdušenjem vse navzoče s svojimi strelskimi zmognostmi, saj se je jugoslovanski vojakom posrečilo, da so vsak z enim strelom sestrelili vse tri balone. Francoske patrolje so se pokazale mnogo slabše pri streljanju, tako da jih je razsodišče penaliziralo zaradi nesestreljenih balonov. Pač pa so se francoski vojaki pokazali mnogo boljše smučarje od jugoslovanskih. Najprej je krenila na pot francoska patrolja, nato pa v razdobju po tri minute ostale patrolje. Jugoslovanska patrolja je bila predzadnja, na koncu pa zopet francoska patrolja, ki je edina prišla v mednarodni plasman in je tudi zmagala s sestrelitvijo vseh treh balonov in s prihodom na cilj v 2 urah 47 minutah. Jugoslovanska patrolja je potrebovala za to pot 3 ure 4 minute in 50 sekund.

Vsi nocojšnji pariški večerniki prinašajo poročila o današnjih tekmah v francoskih Alpah in podarjajo sijajno strelsko sposobnost jugoslovanske patrolje. Glede hitrosti jugoslovanskih vojaških smučarjev pa mislijo pariški listi, da Jugoslavija ni poslala v Chamonix svojega najboljšega moštva, češ da se to moštvo nahaja na tekmah vojaških smučarjev Male zveze na Češkoslovaškem.

Današnjih tekem v Chamonixu bi se bile imele udeležiti tudi vojaške patrolje več drugih držav, iz raznih vzrokov pa niso nastopile, tako da je tekmovalo samo pet francoskih in jugoslovanska vojaška patrolja.

Zasedanje banskega sveta

Za likvidnost kreditnih zadrug

Na seji banskega sveta je, kakor smo že poročali, predlagal dr. Schaubach resolucijo o položaju naših kreditnih zadrug, ki jo sedaj zaradi važnosti še doslovno prinašamo:

1. Denarna kriza in dolgotrajni režim kmetijske zaštite sta omajala ves naš kreditni sistem. Zlasti pa so prišle v brezupen položaj naše kmetijske kreditne zadruge. Zamrznevanje naložb in po zaščitnih uredbah povzročeno nezaupanje vlagateljev sta omejila možnost poslovanja kreditnih zadrug do skrajnosti.

2. Čez 450 kmetijskih kreditnih zadrug se bori za svoj obstoj. Te zadruge razpolagajo z bilanco vsoto 1.800.000.000 Din in z 1.500.000.000 Din hranilnih vlog. Do 300.000 malih vlagateljev je zaupalo svoje prihranke in svojo materialno bodočnost kreditnim zadrugam, kot do takrat brezhibno delujočim ljudskim ustanovam. Kreditno združništvo je v naši banovini temelj kmetijskega prebivalstva. Ta temelj je sedaj razmajan, naše kmetisko gospodarstvo je resno ogroženo.

3. Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov z dne 26. sept. 1936 je dala nelikvidnosti kmetijskih zadrug svojo posebno pečat. Brisanje kmetijskih dolgov za povprečno 50%, odplačevanje tega ostanka zadrugam v 14 letnih obrokih, žrtvovanje v dolgotrajnem delu zbranih rezerv in celo polovice de-

ležne glavnice, bo povzročilo pri mnogih kreditnih zadrugah naravno pasivnost. Dosledno izvajanje uredbe, ne da bi bilo obenem poskrbljeno za likvidnost, vodi te zadruge v izvenredno likvidacijo. Iz lastnih sredstev in moči pa obnove denarnega obtoka tudi močne zadruge ne zmorejo.

4. Tega obupnega stanja kmetijskega kredita združništvo ni samo zakrivilo. To stanje pa je tako, da rešitev iz lastnih sredstev ni mogoča. Brez žrtve in sodelovanja države ni pomoči za naše kmetisko združništvo. V zavesti, za koliko gre, ko gre za rešitev temeljev našega kmetijskega gospodarstva, se obračajo torej banški svetniki na državo s klicem, naj ne odlašajo rešitve tega največjega kmetijskega vprašanja dravske banovine.

Opozorjamo kraljevo vlado v Belgradu na nepregledne posledice, če se bo to vprašanje likvidnosti in ozdravljenja naših kmetijskih kreditnih zadrug še dalje odlagalo. Kraljevsko vlado pozivamo, da nujno izda uredbo o likvidnosti kreditnih zadrug in ustanov ter preskrbi potrebna denarna sredstva za obtok denarja.

Banski svet dravske banovine prosi svojega bana, da sporoči to resolucijo centralni vladi potom pristojnim ministrstvom ter z vsemi razpoložljivimi sredstvi dela za nujno in uspešno ureditev tega največjega vprašanja gospodarstva dravske banovine.

Razprava o kmetijstvu

K našemu večeršnjemu poročilu še dodajamo: Stuhec Alojz (Ljutomer) predlaga pri kmetijskem oddelku še:

Naj se čimprej dogradi hiralnica v Gornji Radgoni in v njej nastani gospodinjica šola. V Ljutomeru naj se odkupi posestvo za enoletno viničarsko šolo in za kobilarno na Cvenu.

Naredbo o prevozu čebel na ajdovo pašo se naj v toliko popravi, da bodo zadovoljni prevažalci in domači čebelarji.

Zavzame se za zaščito ljutomerskega vina ter ustanovitve zadrugne kleti.

Prosi za večjo podporo električni zadrugi v Cezanjevcih.

Ing. Vrhnjak (Slovenjgradec) je izrekel zahvalo g. banu za gozdarsko šolo, ki jo je lani banovina ustanovila, ter je govoril o sadjarstvu in mlekarstvu svojega okraja.

G. Škrabec (Ribnica, okraj Kočevje) je prosil za regulacijo nekaterih potokov v svojem okraju in je govoril o potrebi veterinarjev in kmetijskih gnojil.

Obsežen govor o dobrem kmetiskem gospodarstvu je imel g. Brodar (okraj Kranj). G. Brodar je govoril o potrebah mlekarstva na Gorenjskem, ki se mora čim bolj združiti, enako kakor se morajo tudi slovensko vinarstvo v vinorodnih krajih združiti ter ustvarjati tipizirana vina. Potrebno je več slovenske samozaveze, zakaj Slovenija v resnici popije več vina, kakor ga sama pridelata. Ter ga mora od drugod uvažati. Govoril je tudi o smotreni živinoreji, o zboljševanju tal, o prečiščenju, o zboljševanju semenskega krompirja. Važna je njegova misel, ki naglašja, naj bi združništvo čim bolj posredovalo direktno pot od producenta do konsumenta.

G. Bačič (okraj Murska Sobota) je bil proti ustanovitvi posebnega živinorejskega sklada. Takse na živinske potne liste naj se sploh odpravijo. V Prekmurju naj se napravi vsaj ena sadna sušilnica. Prosi za podporo za vodnjake. Prosi za dva živinozdravnika za Prekmurje. Prepove naj se prevažanje čebel na pašo. V Prekmurju naj se ustanovi trsnica.

Dr. Vidic (mesto Kamnik) želi povišanja proračuna za gozdarstvo, kritizira, da se vse globe pri gozdnih prestopkih stekajo v centralni sklad, s katerim banovina ne more razpolagati. Želi večje kredite za mlekarstvo. Zagradbe hudournikov naj se vrše sistematično.

G. Arnez (mesto Jesenice) naglašja, da je Gorenjska po hudournikih najbolj prizadeta. Denar, ki se izda za zagradbe hudournikov, je dobro naložen. Navaja hudournike v radovljiskem okraju, ki so potrebni regulacije.

G. Selih (okraj Konjice) govori prot prestrogu izrekanju denarnih kazni, prosi, naj se zniža orožna taksa za kmete, ker kmet nujno potrebuje orožje proti sumljivim elementom. Kmetom naj se prodajajo zdravila za živino po znižanih cenah.

G. Zorenč (okraj Šmarje pri Jelšah) je imel obsežen govor najprej o splošnih kmetijskih zahtevah svojega okrajno obubožanega in pretežno kmetijskega okraja. Nastopil je proti uporabi uvoženih fig in rozin za žganjekuho ter je v tem oziru predlagal posebno resolucijo. Predlagal je tudi, naj bi banovina kupila rojstno Slomškovo posestvo Slom pri Ponikvi, ki je sedaj na prodaj, ter tam uredila kak kmetijski zavod.

G. Štrcin (Kamnik) izraža veselje nad delom kmetijskega oddelka, zahvalil se je g. banu za gorenjsko kmetijsko šolo, dela na hudournikih, ki naj bi se vršila predvsem v krajih, ki so bili prizadeti po toči ali drugih nesrečah, naj se napravi načrti za kmetijska gospodarska poslopja, ki naj bodo cenena in praktična. Lovski zakon naj se prilagodi etalishu kmetov, ne pa lovcev. Podpira resolucijo dr. Schaubacha o kreditnem združništvu.

Ugotovitve o Kmetijski družbi

Na občnem zboru dne 8. junija 1932 se je dotedanje društvo »Kmetijska družba« izpremenilo v zadrugo, kar je takratna »večinica« utemeljevala s tem, da bo zadruga lažje zastopala interese kmetijskega stanu kaor pa društvo. V resnici pa je prednost zadruge samo v tem, da v njo odbor sprejme kogar hoče in odkloni kogar hoče, v društvo pa je treba sprejeti vsakogar, ki izpolnjuje vnaprej določene pogoje. Tako se torej odbor zadruga lahko po mili volji varuje neželjenih članov, da nikdar ne morejo v njeno članstvo, pa če so še bolj resni kmetje. Kakor je zadruga nastala, tako je tudi delovala. Vsi računski zaključki od l. 1933 dalje so točni. Leta 1935 pa izgub že ni bilo več mogoče prikriti in so jo pokazali v vsoti 232.000 Din, v resnici jo je pa bilo najbrže več. Zastopnikom na občnih zborih so kazali dobiček, da bi dokazali, kako posrečena je bila misel društvo izpremeniti v zadrugo, v resnici pa je kopnevalo društveno premoženje. Rezervni sklad za leto 1932 je znašal 4.270.000 Din, po bilanci za l. 1935 bi moral znašati 4.270.000 Din; zadruga je torej v teh kratkih letih zmanjšala rezervni sklad za 1.400.000 Din. Strokovno glasilo »Kmetovalec«, nekdanj tako ugleden list, je prišel ob vse dobro ime; l. 1933 se ga je tiskalo še 15.000 izvodov, l. 1936 samo še 4.500, letos pa menda samo še okrog 2000. Režija pa je

kljub zmanjšani prometu še vedno velika, ravnanje ima menda 6.700 Din na mesec, podpredsednik 2000, poleg velikih računov, ki jih je polagal za polovanja po inozemstvu.

V izvozu jabolk je bilo samo do l. 1935 125.000 Din izgube, ker jih je 34% za izvoz pripravljenih segnilo. Prav tako je vsled nepravilnega ravnanja segnila ena četrtina krompirja, namenjenega za izvoz. Prav tako je zadruga utrpela velike izgube v kupljih a fiziolo. ki ga je pa nakuovala ne pri slovenskem kmetu, ampak po drugih krajih. Pri zeliščih je bilo l. 1935 250.000 Din izgube, pri perutnini l. 1934 170.000 Din izgube, z najetjem skladišča v Ptuj nad 40.000 Din izgube, ker se nikdar uporabljalo ni, ampak je bilo prevzeto iz drugih imenovan. — Tako so delali s premoženjem celega stanu ljudje, ki so vpili na vsa usta, da so večni na vseh mestih in v vseh ustanovah. »Kmetijska družba« je bila 167 let vodnica in svetovalka slovenskega kmeta, ali ni škoda take ustanove, ako jo dobe v roke ljudje s političnimi nameni? Društvo so izpremenili v zadrugo, zadruga pa je reprezentanco slovenskega kmeta izpremenila v navadno trgovino, ki se peča z izdelavo in prodajo našega čaja, v drogerijo. Za našega kmeta je to prevrlo ponižanje, zato naj g. ban tudi tu napravi red, da se ta ustanova, ki je bila za kmeta ustanovljena, vrne zopet kmetu, da bo zopet samo njemu kot stanu služila.

Ves banški svet je izvajanja g. Štrcina z veliko pozornostjo poslušal in večkrat izrazil svojo nevoljo nad dogodki, ki so se pod političnim protektoratom dogajali v zadrugi »Kmetijska družba«. Ob

koncu pa so vsi pritrdili želji g. govornika, da se tudi na tem polju napravi red, kakor se je začelo.

Za hmeljarstvo

G. banski svetnik Kuder opozarja na krizo hmeljarstva, ki po nekaj razočaranjih v prejšnjih letih danes preti Savinjski dolini. Danes se hmelj sicer prodaja po 25 Din kg, kar pa še vedno ne krije vsako leto večjih proizvodnih stroškov. Naše hmeljarstvo je na razpotju: ali popolnoma propade, ali pa se v kakovosti tako povzdigne, da bo moglo konkurirati na svetovnem trgu. Zato naj bi se vsaj postavka za hmeljarske škroplilnice povišala od 60 na 100 tisoč Din, saj je samo v letu 1934 peronospora napravila v hmeljskih nasadih za 80 milijonov škode.

G. Kugovnik se zavzema za obmejne kraje, ki jih je samo les preživljal, sedaj pa pa tudi to popolnoma zastalo in ljudstva se polasča malodušnost. S sušničarji bi se pomagalo ne samo kmetu, ampak tudi delavcu, ki ima kak košček vrta, zato naj banska uprava tozadevno delavnost z vsemi sredstvi podpira. Glede lovskega zakona se pridružuje izvajanjem g. Štrcina, da ga je treba tako preurediti, da bo ugoden za kmeta, čeprav bi ne bil tako ugoden za lovca. Ureditve kmetijskih dolgov se v sedanjih oblikah ni posrečila, ker kmet čez leto dni prav tako ne bo mogel plačevati zapadlih obrokov, kakor jih danes ne more.

G. Steblovnik opozarja na važnost okrajnih drevesnic, ob katerih bi se mogel vzgajati in šolati naš sadjarski naraščaj. Osuševanje močvirnatga ozemlja, regulacija hudournikov in trasiranje cest naj se smatra kot skupna zadeva, saj nešteto krat rešitev teh vprašanj zadene na skupen teren. Seveda pa so tozadevna sredstva daleč premajhna, saj bi bilo po poročilu g. referenta v te namene treba vsaj še 150 milijonov. — Današnje stanje naših denarnih zavodov poleg izrazito gospodarskih posledic ubija tudi v mladini voljo in veselje do varčevanja. Naše zadruge je treba oživiti, druge rešiti. Izgovor, da ni denarja, ne drži, če je za vse drugo, za toliko javna dela, ki jih izvaja država, če ima Poštna hranilnica 50 milijonov za svojo novo palačo, ki morda ni tako nujno potrebna, bi se moralo dobiti tudi nekaj milijonov za slovenske zadruge, da bi mogle malim varčevalcem vračati njihove prihranke.

G. Gale je govoril o potrebah in stiskah malega vinogradnika, g. Štrubelj pa se je zavzemal za prisilno stanovsko članstvo v stanovskem zastopstvu, češ, da bo samo takrat mogoče doseči kmetijskim pridelkom višjo ceno; dokler hodi vsak po svojih potih, kaj takega ni mogoče. G. Planina govori o mlekarstvu škofjeloškega okraja in o potrebi, da se v tem okraju čimprej ustanovi gospodinjica šola. V Škofji Loki so na razpolago učne moči, kmetško posestvo z vsem, kar k taki šoli spada, zato bi se ta misel tu lahko izvedla brez kakih večjih stroškov.

Ob 8 zvečer je g. ban večerajšnje zasedanje zaključil in sklical nadaljevanje za danes ob pol 9 zjutraj.

G. Kugovnik opozarja na uradniško pojmovanje učiteljske službe. Kako v dobrem spominu ima ljudstvo še vedno tiste prave narodne učitelje, ki so bili vedno med njim in so mu vse svoje moči posvečali, danes pa učitelj prebije svojih 8 ur med otroci, pa je njegova služba v večini primerov opravljena. Od tod tudi hrepenenje celo pri mlajšem naraščaju, da dobi službo kje v bližini mesta ali pa vsaj ob avtobusni postaji, v oddaljenejši kraji ali celo kam v hribe gre vsak le z nevoljo, čeprav so taki kraji prav tako potrebni in vredni izobrazbe. V nekaterih krajih sploh ni učitelja, čeprav bi bil nujno potreben, če po 15 let poučujo duhovniki. Učitelji naj bi bili tudi bolj poučeni v sadjarstvu in drugih kmetijskih panogah.

G. Brodar govori o pogostih prekinitvah šolskega pouka. Dogaja se, da so na šoli po štiri učne moči, pa poučuje samo ena, drugo pa je na nekakšnih dopustih, se izpolnjuje v znanju, otroci na šoli pa nimajo pouka in to celo sedaj pozimi, ko ima kmetki otrok še največ časa za šolo. Šolska poslopja naj se ne zidajo tako razkošno in bogato, ampak bolj v duhu potreb, kakor je potrebno za deželo. Prosvetna oblast naj tudi preišče razmere na kranjski gimnaziji, ki zelo razburja ljudstvo. Krivci naj se kaznujejo, da se ne ljubim dogodkom za vedno zapro vrata na kranjsko gimnazijo. Za žensko oseboje v šolah naj se predpiše primerna službena obleka, ki ne bo dajala otrokom povoda za zlgledovanje.

O univerzi in boju za njeno izpolnitev je obširneje govoril g. podžupan dr. Ravnhar, ki se je dotaknil tudi vprašanja hiperprodukcije inteligence. Ves ta kader inteligentnega naraščaja ne bi smel smatrati, da gre v preganost, ako je predstavljen ali nastavljen v kak kraj v notranjosti države, ampak bi moral vsi državo smatrati za področje svojega kulturnega delovanja. Zahteve glede univerze pa je posnel v resolucijo, ki je bila z velikim odobravanjem sprejeta.

Za našo univerzo

Po več ko polstoletni borbi pod avstro-ogrsko monarhijo smo Slovenci v naši narodni državi dobili svoj narodno univerzo, kot najvišji simbol naše narodne svobode in enakopravnosti.

Ze v kratkem času je naša mlada univerza dokazala s svojim delom upravičenost svojega obstoja. Žal, da sta jo njena nepopolnost in nezadostno dotiranje ovirali, da ni mogla izpolniti v polni meri nalog, ki jih kot najvišje slovensko kulturno žarišče ima.

Banski svet dravske banovine poziva kraljevsko vlado, da posveča več pažnje tej najvišji slovenski kulturni instituciji in njenim potrebam in opozarja na naslednja vprašanja, ki jih je v interesu slovenske znanosti in kulture, kakor tudi v interesu slovenske akademske mladine treba čim preje rešiti.

Ljubljanska medicinska fakulteta je omejena začasno le na štiri semestre. Nujno je, da se zgradi v Ljubljani nova moderna bolnišnica, ki mora biti izgrajena in opremljena tako, da bo lahko v polni meri služila tudi kliničnim svrham.

Tehniška fakulteta grozi, da bo zaradi pomanjkanja opreme, laboratorijev in institutov postala nezmogljiva, da bi korakala vzpredno s sodobno znanostjo in postala tako brezpredmetna, ker ne bi mogla vzgajati kvalitetnih strokovnjakov. Kot prvi korak k dograditvi tehnične fakultete je nujno izgraditev hidrotehnične, kemične in rudarskega oddelka.

G. dekan Anžič je sveril pred prepadom, ki se večkrat odpre med duhom, ki vlada v šoli, in med duhom, ki vlada med ljudstvom. Šole ljudstvo vzdržuje in ima polno pravico, da mu ta otrok ne odtuje. Vse obnašanje učitelja mora biti vprico učencev tako, da učenec ne bo v njem videl zaničevanja ljudstva. Predpisano je nadzorovanje otrok pri službi božji, pa ni vseeno, kako se učitelj pri tem obnaša. Zlasti pa je treba večjo pozornost posvečati šolskim knjižnicam in večkrat pogledati, kakšne knjige učitelji naročajo za nje.

G. dekan Bitnar govori o prosvetnih potrebah Bele Krajine, kjer je zlasti pereče vprašanje učiteljskih stanovanj. Šolski prostori so ponekod silno revni (v zidanci, ena izmed šol je celo nastanjena v isti zgradbi kakor mlin, ki neprestano ropota in trese vso stavbo. Šola bi morala tudi bolj sodelovati pri pospeševanju naše ljudske pesmi v cerkvi in izven nje. Posebno gorko pa se je zavzel za najlepši spomenik rimske dobe, Mitrov tempelj, ki je danes prepuščen vsem vremenskim neprilikam in še pastirjem. Naj banska uprava ta starodavni ostanek vzame v svoje varstvo.

G. Visenjak se zavzema za večje podpore revnim akademikom za študij in inozemstvu in za red pri nastavitvi učnih moči, da ne bi bile nekatere šole z njimi prenatrpane, ko jih drugod istočasno tako primanjkuje. Sprožil je tudi vprašanje o vzdrževanju gimnazije v Ptuj, ki pa je precej podobno onemu v Mariboru, o katerem je govoril g. Miller. G. Bačič je prosil večjih podpor za šole v Prekmurju, da ne bi bile tako zanemarjene, ker ima ljudstvo vsak dan priliko videti, kako lepo so oskrbovane nekaj minut čez mejo na drugi strani. Prav tako so govorili o potrebah svojih šolskih okolišev gg. Stuhec, Šerbinek, Štrcin. G. Štrcin je še omenil, kako nesrečno je urejeno učiteljsko vzdrževanje s stanarinami, občinskimi drvni itd. Naj bi jim država dala take plače, da bi si z njimi sami mogli vse to preskrbeti, pa bi bilo veliko enostavneje in najbrž — tudi ceneje.

G. Rozman je načel vprašanje obstoja, oziroma vzdrževanje mariborske realne gimnazije. To vprašanje je g. ban takoj obširno razložil in utemeljil stališče, ki ga zastopa banovina. Omenil je, da so v banovini v celem štiri gimnazijska poslopja, ki so v lasti občin (v Mariboru, v Kranju, v Kočevju in v Ptuj). Prevzeti vsa ta poslopja bi za banovino pomenilo močno obremenitev.

Nato je govoril g. Planina, ki je opozoril na velike dolgove, ki jih imajo tiste občine, ki so si v zadnjem času omislile lepe moderne šole. Tako škofjeloška občina plačuje samo za amortizacijo šolskega dolga 45% vseh doklad. V banovinskem proračunu si želi večjih vsot za poučne ekskurzije.

G. dr. Leskover je govoril o silni revščini nekaterih pokrajin, kjer noben šolski sistem ne more uspeti, ako se otrokom ne preskrbi malo boljše kruh. So družine v neposredni okolici Maribora, ki imajo za vse svoje otroke en par čevljev, kadar gre eden v šolo, mora biti drugi doma. Sreča je po nekod že skoro razkošje in jo otrok ne vidi niti vsako nedeljo. Da bi tak otrok imel kaka učila, si sploh misliti ni mogoče. Najhuje se godi otrokom tistih malih posestnikov, ki nimajo drugega kot nekaj svetla, ki ga pa ne morejo ne jesti ne obleči. Skrajni čas je, da banska uprava tu priskoči na pomoč z učili in z ljudskimi, oz. šolskimi kuhinjami, da bo otrok vsaj takrat gorke jedel, ko je v šoli. Kruha v nekaterih hišah že ne poznajo, če dobi otrok žgance, preden gre v šolo, je že srečen, naj mu torej šolska kuhinja v tem pomanjkanju vsaj nekoliko pomaga, vsaj tu naj se nekoliko razvedri ob pogledu na kos kruha. — Govoril je še o podeželskih odrin in dejal, da bi se v precejšnji meri tudi sami vzdrževali, le takas na vstopnice naj se ukine, da bo njihov zaslužek njim ostal. Iz ljudskošolskih knjižnic pa naj se pomeče ves šund, ki se je natepel v nje od bogve kod in ki nasprotuje slovenskemu duhu.

**NIVEA
CREME**

**V LEPIH
ZIMSKIH
DNEVIH,**

ker NIVEA-KREMA vsebuje eucerit, poslane koža gladka, sveža in odporna.

Jugoslav. P. Belersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor

O naši prosveti

Za vrh slovenske kulture

Po referatu načelnika dr. Sušnika o naši prosveti, ki ga objavljamo na 3. strani našega lista, se je k razgovoru o poročilu prvi oglašil ljubljanski župan g. dr. Adlešič, ki je najprej zboru predložil široko razpredenost slovenske prosvete, ki je res ljudska, saj med našim ljudstvom skoro ni nepismenih. Vsej tej naši narodni prosveti manjka samo še vrha, ki bi združeval bogalo mnogoličnost in pred zunanjim svetom zastopal našo duhovno kulturo. obenem, a tudi dejal emernice podrobnoemu znanstvenemu delu. Tak vrh in središče slovenske prosvete in vsega našega duhovnega ustvarjanja naj bi bila slovenska akademija znanosti in umetnosti. Sicer se trdovratno vzdržuje mnenje, naj bi bila za vso državo sama ena Akademija s podružnicami v Zagrebu in Ljubljani, toda že samo to, da obstojata že dve samostojni akademiji, v Belgradu in Zagrebu, dovolj dokazuje, da nazaj v večjo centralizacijo ne bo mogoče iti in zato tudi Ljubljana ne more več čakati sredi tako kulturnega in prosvetljenega naroda na najvišjo ustanovo kulture in prosvete. Centralizacija znanosti ima svoj smisel samo v ozkem sodelovanju vseh treh akademij, dalje pa to ne gre. Tretjo akademijo, slovensko akademijo, pa bi bilo šele treba ustanoviti. Ljubljanski župan dr. Adlešič je pozval banški svet, naj pri kr. vladi sproži to vprašanje.

Ves zbor je navdušeno pritrdil izvajanjem g. dr. Adlešiča.

Naši v tujini

Nato je govoril g. Bajlec, ki je našo sicer visoko in pravo ljudstvo, na zunaj pa tako akromno kulturo primerjal s sosednjo Madžarsko, ki ne seže tako globoko med ljudstvo, pa se vendar na zunaj tako razkazuje. V Budimpešti človek na prvi pogled dobi vtis, kakor da je prišel v središče velikega naroda, čeprav so Madžari pravzaprav majhen narod, okrog 7 milijonov. Naš človek pa nikjer ne more videti nobene prave narodne celote in če pomislimo, da je polovica naših ljudi, 1.200.000 zunaj naše domovine, potem je v našem človeku res težko vzbuditi občutek narodne celote. Potrebujemo neko osrednjo organizacijo, ki naj bi skrbela za vse raztresene ude našega narodnega telesa. Tako organizacijo bi morali seveda tudi mi sami vzdrževati. V postavki za šolske pisarniške potrebe bi bilo morda mogoče kaj odšepniti, ne da bi se posameznim šolam kaj poznalo. V celoti bi bilo to 4.550.000 Din, kar bi bila tudi čedna vsota, ako bi se obr-

nila v prid taki osrednji slovenski organizaciji. — Nato je g. Bajlec govoril še o domači upodabljači umetnosti, ki naj se goji v tem smislu, da bo izpodrinila tujo navlako, ki jo je še vse polno po naših gostilnah in javnih lokalih. Zakaj ne bi bila tu domača dela, ki bi nas seznanjala z našo zgodovino in našimi motivi?

Ljudstvo in šola

Nato je govoril g. Steblovnik, ki je bilal zloabe glede uporabe šolskih prostorov, ki bi morali biti na razpolago samo za šolske namene, pa se ponekod uporabljajo za vse mogoče stvari in priride. Vzdrževanje meščanjskih šol naj bi prevzela država ali banovina, za podeželske občine je to prehuvo breme. G. svetnik Jan opozarja, da je davkoplačevalci sedaj z raznimi dokladi se bolj obremenjeni, odkar je šole prevzela banovina, kakor pa je bil prej. Zato naj se vsaj vprašanje meščanjskih šol tako uredi, da občina ne bo plačevala za šolanje izven občinskega okoliša. G. župnik Tratnik omenja obupno stanje šolskega poslopja v Pečici in prosi, naj se občini v Podesredi ukaže, da jo popravi. Z ogorčenjem govori o žalostnem delstvu, da je okrog 700 učiteljskih pripravnikov brez služb, na drugi strani pa toliko mest še nezaasedenih in v službah toliko poročenih dam, katerih možje so večkrat visoki uradniki, advokati, trgovci, zdravniki, ki se jim torej zaradi kruha ne bi bilo treba ukvarjati s službo. To je nesocialno, pa tudi za vzgojo ni dobro. Naj te napravijo mesto brezposlenim učiteljskim abiturijentom. Postavka za ljudske odre je veliko prenizka, kar je gledališče za mesto, prav tako je društveni oder važen za prosveto in vzgojo na deželi. Upodabljačo umetnost naj bi dobila neko skupno streho, kjer naj bi bile tudi delavnice, da se ne bi vsa naša tozadevna kultura stiskala v majhnem in revnem Jakopičevem paviljonu.

Na zadnjo točko g. ban pojasnjuje, da je tozadevna akcija že v teku. Ako Bog da, bo čez leto dni ta misel že blizu uresničenju. Našel se je mecen, ki bo skupno s Hranilnico dravske banovine postavil tak dom, ne da bi bila banovina kot taka pri tem kaj obremenjena. — Banski svet je to pojasnilo z veseljem sprejel na znanje.

Nato je govoril g. Janžekovič, ki je prav tako kakor že nekateri prejšnji govorniki grajal razvado, da so poročene in to imovito poročene ženske v službi ljudske šole, katere se zaradi domačega delokroga ne posvečajo v polnem obsegu.

Draga radovednost

Priprave za kraljevo kronanje
v Londonu

Angleška kraljevska dvojica je obiskala vzhodne dele londonskega mesta. Kralj je obšel fronto častne čete.

Kraljica s svojim spremstvom prihaja.

Anglež se nam navadno dozdeva tako čez mero trezen in pust, da se nam kar čudno zdi, ko bremo, kako se z vso vsemno pripravljajo vsa Anglija na kronanje novega angleškega kralja, katero bo izvedeno po starodavnih angleških navadah ter bo obdano z vsem sijajem. Menda je res, da trezni Angleži tako radi imajo lepe prizore in krasne ter slikovite sprejede. Lepo je gledati, kadar se na primer kraljeva dvojica vozi k začetnim sejam parlamenta, ali, kadar uvajajo v novo dolžnost novega londonskega velikega župana, katerega imenujejo lord-majord.

Sedaj se vse zanimanje angleškega naroda ter celo najvišjih njegovih slojev polasča neizrečeno zanimanje za kraljevo kronanje, čigar višek bo vsekakor kraljevski spreved, kakor Angleži pravijo Coronation procession — procesija kronanja.

Angleži in pa tiste zunanje ljudi, ki imajo dovolj denarja — takih pa pravijo je mnogo — prav nič ne bo brigalo, če jih bo njihova radovednost ob tej priliki veljala precej debele denarje. Saj angleški listi že sedaj, torej cele tri mesece pred kronanjem že pišejo, kako ljudje poprašujejo po vstopnicah na tribune in pa po sedežih pri oknih tistih hiš, mimo katerih pojde slavni spreved. Kakor pa to zanimanje za sedeže od dneva v dan vedno bolj raste, tako s tem zanimanjem raste tudi cena teh vstopnic. In cene bodo do dneva kronanja še mnogo bolj rastle, kakor so doslej. Sedaj velja sedež na tribuni 12 do 25 funtov šterlingov. To pa je še prav malo v primeru s tem, kar bo veljalo tiste dni, ko se bodo slavnosti začele. Takrat bodo cene naravnost bajne. Pomisliti pa moramo, da en angleški funt velja čez 200 dinarjev naše veljave. Če torej angleški listi že danes pišejo, da je kak

bogati Američan že sedaj plačal za en sam sedež pri oknu kake hiše svojih 50 funtov, si lahko mislimo, kaj šele bo in kaj ti denarji pomenijo, če jih preračunamo v naše dinarje.

Velike uradne tribune bodo zgradili v parku St. James, v parku Hyde in v parku Green. Kakor je te dni vlada v spodnji zbornici povedala, je preračunano to delo za vse te tribune na 112.000 funtov šterlingov. Ne vemo pa še, koliko bodo veljali sedeži na teh tribunah. Toliko vseeno lahko sodimo, da bodo gledali, da bodo kriti vsaj stroški teh tribun. Vsega skupaj bo na tribunah 75.000 uradnih sedežev. Iz te številke že lahko sklepamo, kako ogromen bo naval gledalcev kraljevskega spreveda.

Vse torej kaže, da bodo slavnosti praljevskega kronanja v Londonu letošnjega maja najsijajnejša prireditve, kar jih je London videl v teku 100 let. Prav zaradi teh prekrasnih prireditev bo letos London obiskalo mnogo bogatih tujcev iz vseh strani sveta. Vsekakor hočejo praktični Angleži tako priliko izrabiti za propagando za tujski promet, od katerega bodo imeli mnogo dobička. V Londonu bodo namreč drli zlasti taki ljudje, ki imajo denarja, kakor peška, ter jim je malo mar, koliko ob taki veliki slovesnosti zapravijo.

Dunaj izumira

Kakor kaže statistika, ki je bila te dni priobčena, je leta 1936 na Dunaju umrlo vsega skupaj 24.869 ljudi, kar je za 707 manj kakor leta 1935. Pač pa se je leta 1936 rodilo samo 11.945 novorojencev, kar je le malo več kakor leta 1935, ko se jih je rodilo 11.922. Iz teh številk torej sledi, da je na vsakih 100 novorojencev prišlo 208 mrličev, kar je dokaz, kako silno naglo Dunaj izumira ter da bi kmalu izumrl, ko ne bi dobival dotoka od zunaj.

Letalec padel
v ledeno puščavo

Ruski letalec Gordišov je letel nad ozemlje okoli severnega tečaja, da bi opazoval in raziskoval tamkajšnje razmere. Od tistega časa so minili že štirje tedni, ko o letalcu ni bilo več ne duha ne sluha. Po dolgotrajnem iskanju so ga nazadnje našli vsega onemolega s poškodovanim letalom tičati med večnim ledom in snegom. Že več dni ni užil nobene stvari ter je bil docela izčrpan. Ko je letel nad ledeno puščavo skrajnega severa, mu je odpovedal motor, nakar se je moral spustiti na ledeno puščavo, kjer bi bil skoro umrl, ko bi ga ne bili pravočasno našli.

Sto potomcev
šlo za pogrebom

V mestu Minden na Nemsškem je te dni umrla 96 let stara vdova Katarina Brandt, ki je bila najstarejša ženska v mestu. Ko so jo pokopavali, je šlo za njenim pogrebom njenih osem še živih otrok ter 92 vnukov in pravnukov.

Odločilni boji za Madrid

Bitka, katere se sedaj razvija za Madrid, je tudi pretekli ponedeljek divjala z vso silo. Kakor poročajo viri iz vrst belih, bo ta bitka najbrže odločila usodo Madrida, kateri bo padel po napadih od vzhodne strani. Dosedanji boji ob reki Jarama, ki trajajo že osem dni, so vedno srditejši ter vedno bolj krvavi. Rdeči so na svoji 28 kilometrov dolgi fronti zbrali svoje najboljše čete, katere cenijo na 25.000 mož. Bele čete generala Varelle pa so se na severovzhodu približale edini še prosti cesti čez Guadalajaro na 10 kilometrov ter jo že obstreljujejo. Ako je to res, je Madrid skoro že odrezan od vsega zaledja in nima nikjer več izhoda.

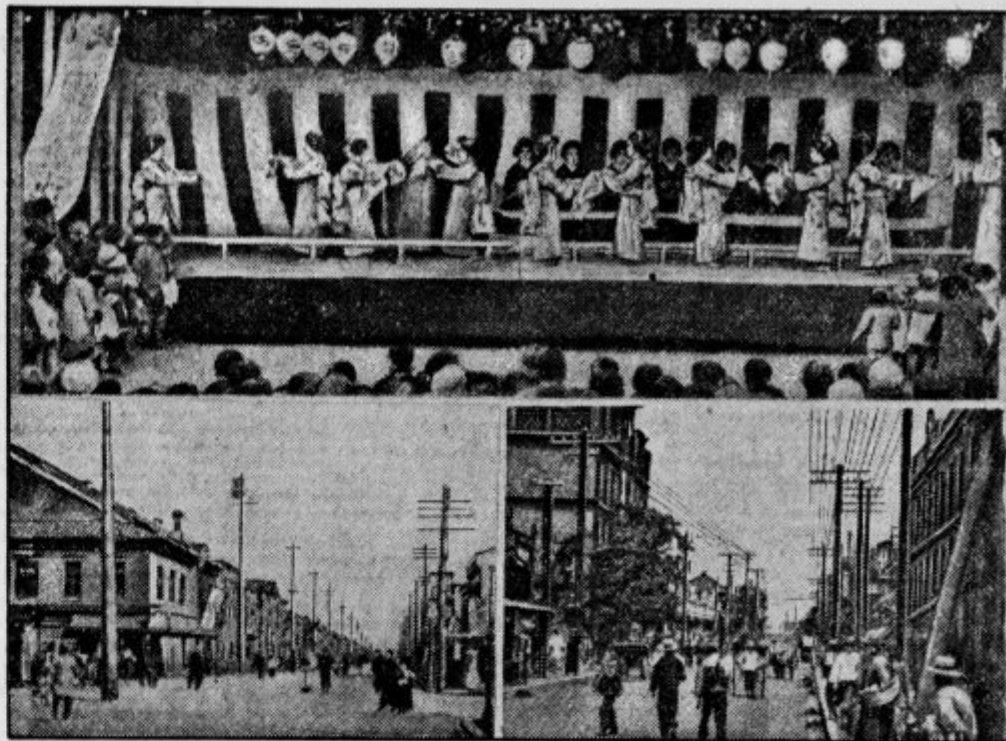
V glavnem stanu belih so prepričani, da bodo sedaj za gotovo vzeli Madrid. Nevtalni opazovalci pa trde, da je ta bitka za Madrid najhujša, kar jih je doslej bilo okoli Madrida. V teh bojih bojno orožje postaja vedno bolj važno. Zadnje dni opazujejo na obeh straneh vedno več tankov, strojníc ter lahkih brzoostrelnih topov. Tudi letalstvo obeh strani je vedno bolj živahno.

»In zaradi teh-le dveh prič me hočete obsoditi, gospod sodnik?«

»Menda ja, saj sta vas oba videla, ko ste kradi.«

»Neverjetno je tako postopanje, ko vam pripe-ljem lahko sto prič, ki me niso videle.«

V mali gorski vasi so mestni smučarji naredili skakalnico, na kateri so ono nedeljo skakali. Med skakanjem pa je neznano zakaj nastal dolg odmor, kateri se je malemu Andrejčku, ki je z očetom gledal to skakanje, zdel mnogo predolg. Zato je očeta nestrpno vprašal: »Oče, kdaj pa bodo spet koga brenili dol?«

Antunško gledališče, ki je pogorelo in je v njem zgorelo 800 ljudi. To je bil največji gledališki požar v zgodovini. Na sliki zgoraj vidimo oder tega gledališča, spodaj pa neka ulica mesta Antung.

Črno letalo dela rdečo propagando

Že pretekli petek se je nad Dunaj naenkrat prijelalo neznano letalo, katero je z dimom, ki ga je spuščalo, risalo na nebu komunistične znake, srp in kladivo. Ta obisk pa se je pretekli ponedeljek ponovil. Nekako ob desetih dopoldne se je nad južnim industrijskim predmestjem, nad Mödlingom prikazalo neznano letalo, ki je bilo nenavadno majhno, a čudovito urno in gibčno. Kakor se je kmalu nato ugotovilo, je letalo že pol ure pred tem krožilo nad Dunajem, samo da se je skrivalo za oblaki in meglami. Ko pa so se megle razpršile, se je letalo prikazalo bliže, začelo krožiti nad mestom ter z dimom zopet risati boljše znake na nebo. Najprej je risalo nad Schönbrunnom in Dunajskim gozdom, nakar se je pripeljalo nad notranje mesto. Pilot je bil tako predrzen, da se je spustil na višino 2000 metrov.

Že poprej je avstrijski vojaški letalec iz Gradca brezlično sporočil na Dunaj, da je nad Dunajem zagledal neznano letalo. Takoj nato so se dvignila z dunajskega letališča pri Aspernu policijska in

zasebna letala ter dve vojaški letali, ki so hotela neznane letalca dobiti v sredo. Policijsko letalo se je dvignilo 3000 metrov visoko, vendar se mu ni posrečilo, da bi bilo spoznalo, kake znake ima neznane. Ugotoviti se je dalo le to, da je neznano letalo čisto črno in da ima, vključ tem, da je tako majno, nenavadno močan motor. Šele na izjave zasebnih prič, ki so letalo gledale z daljnogledi, se je ugotovilo, da je neznaneec na krilih imel znake sovjetske Rusije.

Ko je neznaneec videl, da ga zasledujejo, je spremenil smer, se dvignil 4000 metrov visoko ter odplul proti jugu. Nad letališčem Aspern je napravil nekaj velikih vijug, nakar je ušel proti severu. Dunajska letala so ga zasledovala do meje, kjer pa so se morala ustaviti. Ta dogodek je pokazal, da dunajska letala niso sposobna uspešno nadzorovati tuja letala nad avstrijskim ozemljem. Zato bodo v to službo postavili vojaška letala, in sicer bo treba nekaj prav urnih lovskih letal, ki bodo kos tej nalogi.

Zmešnjava v tramvaju zaradi tatu

Iz Milana poročajo, da se je tamkaj pred nekaj dnevi zgodila ta-le zmešnjava na tramvaju, ki je povzročila med popotniki velikansko jezo ter velike zamude.

Ko je tramvajski sprevodnik neke linije hodil po tramvaju in dajal popotnikom listke, je neki gospod, ki je stal v gneči, hotel plačati listek, pa je nesenkrat pogrešil svojo denarnico, v kateri je imel 4350 lir. Najprej se je od strahu prijel za glavo, nakar je naglo skočil k izhodu ter tam potegnil za zvonec. Voznik je brž ustavil, nakar je okradeni zaklical, da nihče ne sme zapustiti voza. Ljudje so ogorčeno ugovarjali, češ da se jim muči. Toda sprevodnik in voznik sta potegnili z okradenim ter se postavila k izhodu ter nikogar nista pustila ven. Nato je sprevodnik dal povelje, da naj voznik

vozi dalje do prve policijske stražnice. Tukaj je tramvaj ustavil, nakar je okradeni odhitel na stražnico, med tem pa sta sprevodnik in voznik stražila, da nihče ni zapustil tramvaja.

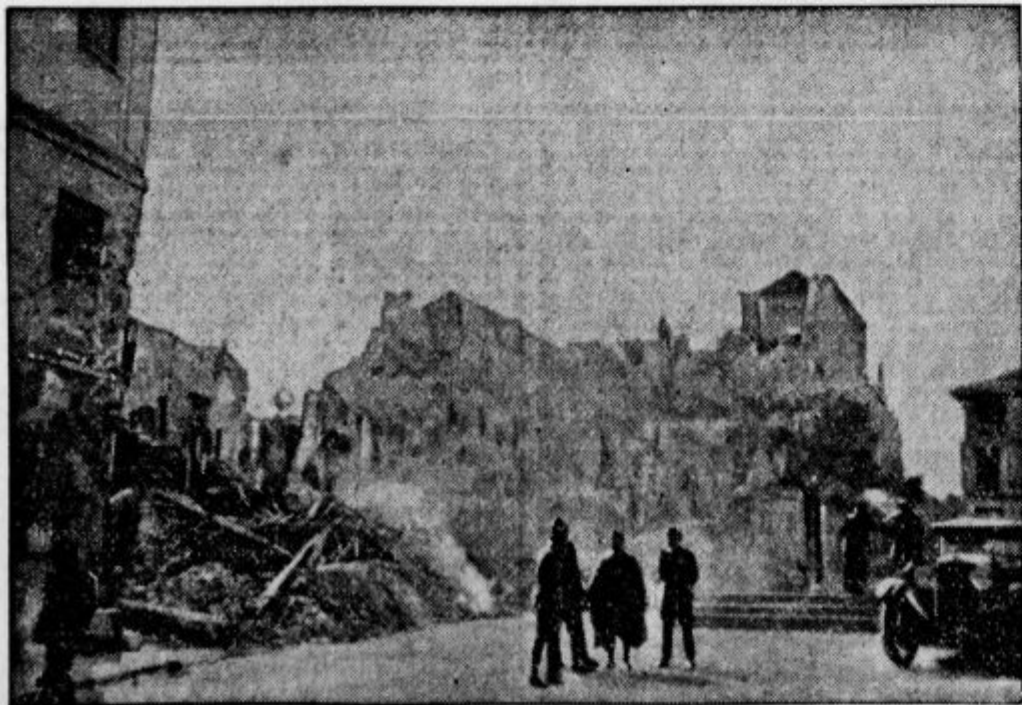
Kmalu je bila na mestu cela policijska straža, ki je dobro zavarovala vse izhode iz tramvaja, nakar so začeli vse popotnike preiskovati. Seveda se je kmalu nabralo na cesti na stotine ljudi, ki so gledali, kaj se dogaja v tramvaju. Radovedneži so stegovali vratove, kakor imajo navado delati radovedneži po vseh deželah in vseh mestih. Toda kljub najbolj naporu in radovednemu gledanju pa vendar le nihče izmed radovednih ni opazil, kdo je naenkrat vrgel med nje listnico. Naenkrat je namreč od tramvaja sem priletela med nje listnica. Ko so jo pobrali, so jo oddali policiji, ki je v njej našla 4350 lir. Bila je pogrešana listnica. Lastnik listnice je bil sedaj zadovoljen in bi bil rad nadaljeval svojo pot. Toda sedaj policija ni pustila tramvaja naprej, dokler se ne ugotovi, kdo je bil tisti, ki je listnico vrgel med radovedneže. Toda policija ni imela toliko sreče kakor okradeni. Ni mogla namreč dognati krivca. Ljudje pa so med tem v tramvaju kar divjali. Toda tudi iz drugih tramvajev so prihajali protesti, ker noben tramvaj ni mogel naprej.

Ko je nazadnje policija opustila neplodno delo ter izpustila tramvaj naprej, se je izkazalo, da je za tem tramvajem stalo nič manj kakor 20 tramvajskih voz, ki so polni čakali, kdaj bodo v prvem vozu našli tatu ali vsaj listnico.

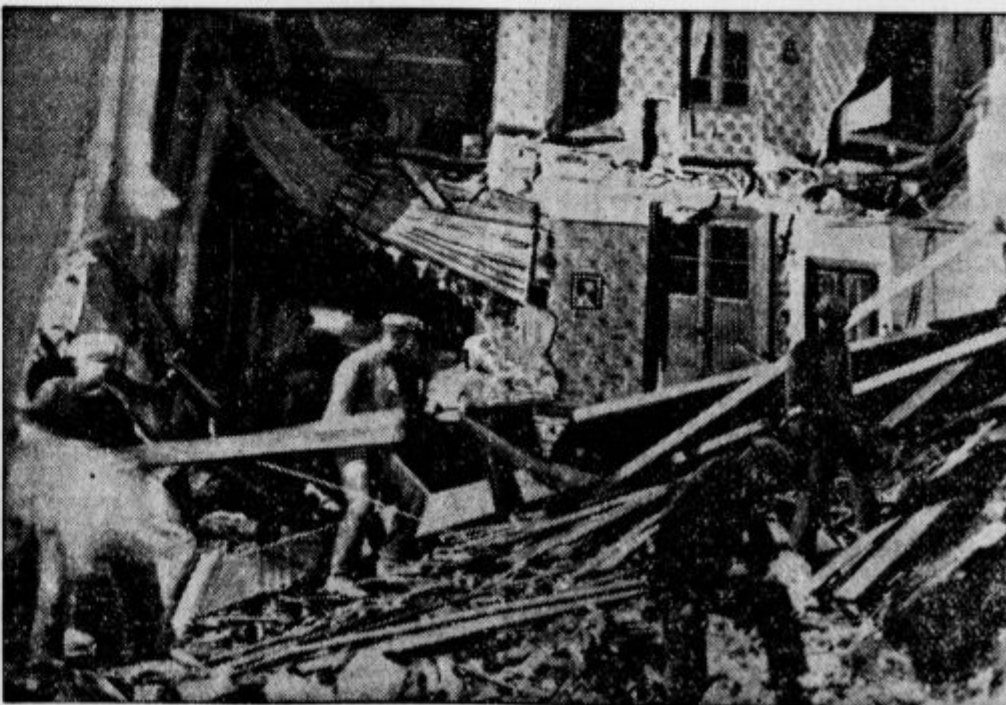
ZA BOLNIKE S SLABIM ZELODCEM.

Vanilijeva krema.

Zavreš ¼ l mleka in ¼ stebelca vanilije. Potem vtepaš 6 rumenjakov s 125 g sipe in med mešanjem počasi dodajaš vrelemu mleku, dodaš še 8 listkov v vodi razmečane želatine in mešaš na ognju, dokler se ne peni in nato vse precediš skozi sito. Krema odetaviš in daš na hladno. Ko se začne zgoščevati, primešaš ¼ l vtepene smetane ali pa sneg iz 6 beljakov. Vzameš z vodo poplaskano posodo in daš vanjo kremo, postaviš na led in jo okrašaš s smetano v obliki kupčkov ko na torte. (Za sladkorno bolne narediš isto s smetano, a brez sladkorja.)

Prva slika, ko so beli zavzeli Malago. Na sliki nekaj belih vojakov na ulici, kjer so granate razdejale vse hiše.

V Avignonu na Francoskem je nastala velika eksplozija, ki je razdejala 4 hiše. En človek je bil ubit, mnogo pa je bilo hudo ranjenih.

RADIO AVTOMAT

Manipuliranje z 1 gumbom
Magično oko
Svetlobna kontrola postaj in valov
Adaptovizor skala

Prekinjevalec za govor in glasbo
Priključek na gramofon in drugi zvočnik
Stereofonska reprodukcija
Vstavljena antena s prekinjevalcem

Za vse napetosti toka i. t. d.

Oglejte si novo simfonijsko serijo

PHILIPS RADIA

Najugodnejši plačilni pogoji

SONATA 796

MALI OGLASI

Službo dobi

Službo dobi
krogličin pletilnim strojem ključavničar, ki bi imel veselje za pletilne stroje, ali dobra pletilja, vajena vsakega dela. - Ponudbe z zahtevki plače in dosedanjega službovanja upravi »Slov.« pod »Takojšen nastop« št. 2408.

Raznašalca kruha

isčem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2473. (b)

Trgovski nastavljenec

izurjen železninar, dobi stalno boljše mesto. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Ljubljana« št. 2427.

Upokojenec

z majhno rodbino - dobi proti lepemu stanovanju mesto hišnika. Natančne ponudbe upravi »Slov.« pod »Gospodarjev namestnik« pod št. 2440. (b)

Krojaškega pomočnika

za vsa dela sprejemem takoj. - Virmose 24, Škofja Loka. (b)

Mesarskega pomočnika

poštenega, za prodajalno na račun, sprejemem. - Kavčija 4000 Din. - Ciril Pokilnek, mesar, Ptujška cesta 130, Tezno, Maribor

Glasba

Za mal dnarja dost muzke!

Plošče, gramofone, radio gramofone, radio aparate itd. prodajamo po ugodnih cenah tudi na obroke.

elektroton PASAŽA NEBOTIČNIK

Službe iščejo

Mesto kuharice
išče poštena in zanesljiva oseba, zmožna samostojnega gospodinjstva, preproste in fine kuhe. Gre tudi za oskrbnico. - Ponudbe upravi »Slov.« pod »Stalna« 2438. (a)

Gospodična

trgovsko in pisarniško naobrazena, išče v Ljubljani namestitev. Sprejme vsako primerno delo. Cenj. ponudbe upr. »Slov.« pod šifro »Skromna«.

Kuharica

pridna, varčna, želi službo pri majhni družini; stara 30 let. Naslov v podružnici »Slov.« v Celju pod »Varčna« št. 2487. a

Kupimo

Denarja v šepu kot pečka! Pravi radi bi ti dali ga. Kar nudiš nam vse kupimo in vse pošteno plačamo.

Staro kovano železo

Kupujemo v neomejenih množinah in plačujemo takoj po prevzemu po 0.40 do 0.50 Din za kg. Dobave naj se izvršijo na tovarno »Titan« d. d., Kamnik. (k)

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Stružnico

veliko, brezhibno, za struženje, v polmeru najmanj 55 cm, kupim. Ponudbe na J. Lavrič, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1.

Prodamo

Prijatelj, kam pa na vse s godaji
Prodajatelj, kar imam
Poslušaj! Kdo pri nas prodaja
proda s laskoto in za čud.

Sveža jajca

zajamčena, debela, zaboj 720 kom. 360 Din; la jedra, bela, 5 kg 78 Din, franko voznina razpošilja G. Drechsler, Tuzla.

Tri nemške kvalitetne znamke:

»KAPPEL« pisalni stroji
»LOEWE« radio aparati
»MUNDLOS« šivalni stroji

Generalno zastopstvo: KLEINDIENST & POSCH Maribor, Aleksandrova 44

Rabljeni in novi po namitih cenah. Tudi na ugodne obroke. Predno si nabavite ali stroj, sigurno obiščite nas
Nova trgovina Ljubljana, Tyrševa c. 36

Volna, svila, Lombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah - za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri trvdki Karl Prelog, Ljubljana, Zidovska ul. in Stari trg

Pohištvo

Več šperanah spalnic

s 5 letno garancijo poceni napredaj. - Pohištvo Malenšek, Dravljica p. Ljublj.

Obrt

Gumbe, plise, entel, ažur predtisk in monograme hitro izvrši Matek & Miček, Ljubljana, poleg hotela Strukelj. (t)

Objave

Preklie

Podpisana Štebrič Ivana iz Zupanjih niti pri Kamniku, prekleujem svojo izjavo kot neresnično, ki sem jo podala o gospodu Josipu Zibertu, zobotehniku iz Kamnika, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. - Zupanje nji, 15. februarja 1937. - Štebrič Ivana. (o)

Javna dražba hiše in vrta

v Knezovi ulici št. 28, se bo vršila pri sodišču v Ljubljani, dne 25. februarja 1937 ob 9 dopoldne v sobi št. 16, kjer so razvidni tudi dražbeni pogoji pod opr. št. Va I 647/36, nakar se interesi opozarjajo. (o)

Denar

Denar - sveta mladost! Le plačaj par oglasov, pa kmalu zlatih časov zasije tebi zar.

Bančno komerc. zavod

Maribor, Aleksandrova 40, Vam vnovčijo vloge pri denarnih zavodih. Gotovina takoj. Za odgovor 3 Din v znamkah.

Al. Planinšek,

koncesionirana trg. agencija v bančnih in kreditnih poslih, v Ljubljani - Beethovnova ulica 14-I. Telefon 35-10 - vnovčijo vloge denarnih zavodov najboljšo, takoj v gotovini, vedno najkulantneje. Vse informacije brezplačno. (d)

Vnovčujem

terjatve pri denarnih zavodih proti takojšnji gotovini. Solidno poslovanje. Obilastveno dovoljena pisarna

RUDOLF ZORE Ljubljana, Gledališka 13. Telefon 38-10.

Posojila dajemo

privatnim nameščencem in državnim uradnikom v gotovini in blagovnih bonih. »Hermes«, Zagreb, Mašarykova ulica 11. (d)

Stanovanja

Stanovanje
sobe in kuhinje, z malo delavnico, za suho in čisto obrt, oddam. Smartinska cesta 10. (d)

Šivilji,

ki je popolnoma samostojna v izdelavi boljše damske konfekcije - se odda dvosobno stanovanje. Polzve se: Sv. Petra cesta, Gorličar. (d)

Vnajem

Delavnico

svetlo in suho, 70 m², za čisto obrt, oddam. Smartinska cesta 10. (n)

Advokatska pisarna

seriozna, v industrijskem mestu s srednjo šolo, se odda ali privzame agilnega družabnika. Stajna pozicija. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Stotisoč dinarjev« št. 2466. (n)

Auto-motor

Tovorni diesel-avto
2-3 tonski, malo rabljen, kupim. - Simon Weiss, Sombor. (f)

Avtomobili

malo rabljeni, tovorni od 1 do 4 ton, osebni, mali in večji, tudi proti hranilnim knjižicam najceneje pri O. Žužek, Krupp zastop., Ljubljana, Tavčarjeva 11. (f)

Posvetva

Večje industr. podjetje

(opekarna) v Sloveniji se pod ugodnimi pogoji prodaja. V plačilo se sprejmejo tudi vlozke knjižice večjih denarnih zavodov. Vprašati upravo »Slovenca« pod »Milijon« št. 2189.

Več stavbnih parcel

prodam pod ugodnimi pogoji. Pojasnila se dobe: Vižmarje 59. (p)

Knjigovodja in korespondent

ki je zmožen popolnoma nemškega in italijanskega jezika, vestna solidna, samostojna moč, verziran v lesni stroki, se sprejme 21. IV. t. l. - Pismene ponudbe na FR. GORJANC, Kranj

Nova, solidno zgrajena hiša

▼ Žerovnici nasproti železniške postaje na prodaj!

Vsa hiša podkletena - šest sob, kuhinja in vse pritlikline - velik sadni in zelenjadni vrt. Zgradba pripravna za gostilno ali za letovišče. - Vse informacije daje trvdka And. Mejač, Komenda pri Kamniku.

Dunajski sejem

7. - 13. marca 1937

Tehnični in poljedelski sejem do 14. marca

Veliki srednjeevropski sejem

Razstavljaleci iz 19 držav

Nakupovalci iz 72 dežel

Brez potnega vizuma! S sejmaso izkaznico in potnim listom prost prehod v Avstrijo. Ogrski prehodni vizum se dobi s sejmaso izkaznico na meji. Znatno znižana voznina na jugoslovanskih, ogrskih in avstr. železnicah, na Donavi, na Jadranskem morju ter v zračnem prometu.

Pojasnila vseh vrst kakor tudi sejmaske izkaznice (po Din 50-) se dobe pri Wiener Messe A. G. Dunaj VII in pri častnih zastopstvih v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Tyrševa c. 31

Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik) Tyrševa c. 1, hotel Miklič in Jesenice.

Tujsko-prometna zveza (Putnik) Maribor, Celje, Gornja Radgona, St. Ilj, Dravograd in Maribor glavni kolodvor.

+

Naj ljubljeni soprog, oče, stric, zet, gospod

Franc Kolenc

posesnik in gostilničar

je v sredo, dne 17. februarja 1937, po kratki mučni bolezni bogu vdano umrl.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 19. februarja ob pol enajstih dop. iz hiše žalosti na farno pokopališče.

Mokronog, dne 17. februarja 1937.

Zalujoča soproga Marija; Mimi, Draga, Anica, hčere; Jakob, sin; Vili, avak; ter ostalo sorodstvo.

Tiskarski škrat
(tiskovna napaka)

se je vtihotapil na zavitke kvalitetnega parketnega voščila znamke

„LUSTROL“ RDEČA ZVEZDA

Da istega izženem, prosim cenjene gospodine za pomoč, ter razpisujem za njih trud

tri nagrade v gotovini

I. Din 300-, II. Din 200-, III. Din 100-

in 50 nagrad v parketnem voščilu.

Kot dokaz, da ste napako našli, izrežite dotični originalni del zavitka, v katerem je voščilo, ter istega pošljite na upravo lista pod značko »Tiskarski škrat« do 10. marca 1937. Nagrade se objavijo v listih, ter se bodo izdale 20. marca 1937.

Ako si želite eno izmed nagrad, zahtevajte »LUSTROL RDEČA ZVEZDA« parketno voščilo v pergamentnih zavitkih pri Vašem trgovcu, če pa isti še nima na zalogi, pa direktno pri »LUSTRA« V. Laznik, Ljubljana, Gosposvetska c. 8.

Al. Planinšek,

koncesionirana trg. agencija v bančnih in kreditnih poslih, v Ljubljani - Beethovnova ulica 14-I. Telefon 35-10 - vnovčijo vloge denarnih zavodov najboljšo, takoj v gotovini, vedno najkulantneje. Vse informacije brezplačno. (d)

Vnovčujem

terjatve pri denarnih zavodih proti takojšnji gotovini. Solidno poslovanje. Obilastveno dovoljena pisarna

RUDOLF ZORE Ljubljana, Gledališka 13. Telefon 38-10.

Posojila dajemo

privatnim nameščencem in državnim uradnikom v gotovini in blagovnih bonih. »Hermes«, Zagreb, Mašarykova ulica 11. (d)

+

Gospod Vsemogočni nam je danes ob 10.15 odpoklical k sebi našega ljubega tata, soproga, sina, brata, strica, zeta, gospoda

Jovana L. Acimoviča

posesnika in spediterja

v 54. letu njegove dobe. - Njegove zemske ostanke bomo izročili materi zemlji v petek, dne 19. februarja 1937 ob 9 dopoldne.

Prosimo tihega sožalja!

Rakek, dne 17. februarja 1937.

Zalujoča žena Dragica s hčerkama Ružico in Mileno ter vse ostalo sorodstvo.

Z Ostram-D-žarnicami imate ceneno svetlobo!

Zahtevajte vedno

OSRAM-D

dekalumen - žarnice

z garancijsko znamko male porabe v vatih.

Varuj svoje oči z boljšo svetlobo

Meteor pade z neba

37.

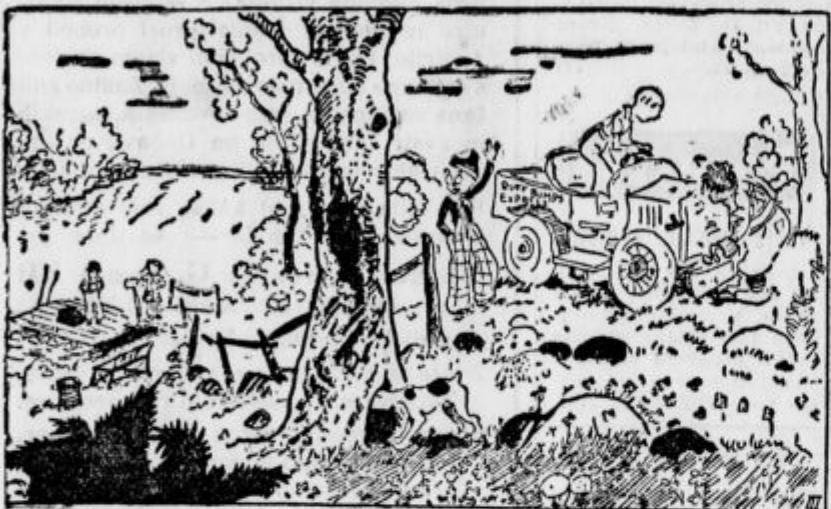
Z meteorjem po reki.

Mala radijska napovedovalka je spet naznanila strmečemu svetu: »Halo, halo, Tinček in njegovi tovariši so si meteor že priborili nazaj! Ampak kdor pozna Skorpiona, ta ve, da ne vrže tako hitro puške v koruzo. Prav gotovo snuje zdaj zahrbtnje naklepe, kako bi Tinčka vendarle opet najstil...«

Medtem so naši junaki pripeljali meteor do kraja, kjer jih je čakal Tončkov avtomobil. Tinček se je tedaj nečesa domislil in rekel:

»Delali smo račun brez krčmarja. Morali bi vedeti že vnaprej, da meteorja ne bomo mogli po tej strmini prenesti k avtomobilu. Najbolje bo, da ostane Tonček z menoj na splavu, vi drugi pa se z avtom peljite dalje. Midva bova s splavom počasi prišla za vami.«

Dolgin, Profesor in Debeluhar so se izkrcali in se zbasali v avto.

»Na svidenje!« je zaklical Profesor Tinčku in Tončku.

»Zbogom in srečno pot!« je odgovoril Tinček in pomahal z roko.

»Povej moji in Tončkovi materi, da naju nocoj še ne bo domov, ker imava važne opravke. Nikar ne pozabi, drugače bosta v skrbeh za naju!«

»Ne bom!« je obljubil Profesor.

Avto je oddrdal...

Vsemogočni Gospod življenja in smrti je odpoklical k sebi svojega zvestega služabnika, prečastitega gospoda

Andreja Kušlana

župnega upravitelja v Spodnjem Logu pri Kočevju

ki je dne 16. februarja ob pol šestih zvečer, po dolgem in hudem trpljenju, previden s sv. zakramenti, v Splošni bolnišnici v Ljubljani izročil svojo plemenito dušo Stvarniku v 41. letu svojega življenja in 17. letu mašništva.

Pogreb bo danes ob treh popoldne na župno pokopališče v Planini pri Rakeku.

Planina pri Rakeku, Novo mesto, dne 18. februarja 1937.

Zalujoči rodbini Kušlan in Smole.

* KINO * UNION

Danes
Nesrečniki I. del
HARRY BAUR

TEL. 27-30
SLOGA

Danes poslednjič! Senec preteklosti

„HELENA“

LUISE ULLRICH - GUSTAV DIESEL

TEL. 21-24
MATICA

Nesrečniki II. del

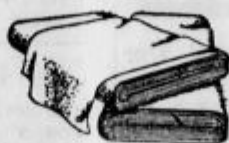
(Les Misérables)

v glavni vlogi HARRY BAUR

≡ Predstave ob 16., 19. in 21. uri ≡

ZA MASAŽO

DIANA
FRANCOSKO ŽGANJE

12-1 Enobarven batist v vseh barvah za žensko perilo, meter Din 6.50

BELI TEDEN
teden najnižjih cen.

Zahtevajte takoj
brezplačen cenik od trgovske hiše

Kastner & Ohler
Zagreb.

ZA SPOMLADANSKO ZDRAVLJENJE,

za čiščenje in pri slabi
prebavi uporabljajte naš
nacionalni produkt:

PLANINKA čaj BAHOVEC

V lekarnah veliki paket Din 20.—,
polovični Din 12.— in poskusne vrečice Din 3'50.

Proizvaja:

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana

Reg. S. br. 2007 8/II. 1932.

V naši podružnici na Miklošičevi cesti

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domo-ljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne.

Telefonska številka 3030.

Vsem

ki ste spremlili našo nepozabno mamo, gospo

Josipino Černak roj. Mahkovec

na njeni zadnji poti, kakor tudi za poklonjene vence in cvetje ter prisrčne izraze sočutja, izrekamo najtoplejšo zahvalo. — Sveta maša zadušnica se bo darovala v cerkvi Marijinega Oznanjenja v petek, dne 19. februarja ob 7 zjutraj.

V Ljubljani, dne 17. februarja 1937.

Zalujoči estali.

V globoki žalosti sporočamo, da je dne 16. februarja 1937, po težki bolezni, umrla v Trstu gospa

Avgusta Vodopivec roj. Machne

vdova po velikem županu

Drago pokojnico položimo k večnemu počitku v rodbinsko grobnico v Trstu.

Trst, Ljubljana, dne 17. februarja 1937.

Rodbini Machne - Smole

Barelay:

47

Rožni venec

Roman.

S temi besedami ga je pritisnila nase in se razjokala nad njim, kakor se ne bi njegova lastna mati. Ganiło je najtrša srca. Ali, kakor sem dejal, to je edini meni znani primer, da je gospodična Champion obnemogla.

Garth si je zakril z roko obraz. Napol dogorela Cigara mu je padla na tla, ne da bi opazil. Roko, s katero jo je bil držal, je krčevito stiskal v pest na kolnih. Sestra Rožamarija je slonela pri oknu, in oči so ji zaskrbljeno počivale na Garthu.

»Jaz sem prehajal iz kraja v kraj,« je nadaljeval doktor Rob, »in nisem dobil prilike, da bi kaj prida govoril z gospodično. Nekoč sel moral v mesto po novo zalogo kloroforma. Ko sem se mudil v dvorani, sem videl gospodično Champion klečati ob možu, ki mu je bila zadnja ura. Trudila se je, da bi mu olajšala bolečine in ga je obenem prijazno tolažila. Nenadoma je zahreščalo, potem še enkrat, in gospodično Champion in njenega bolnika je zasul omet in treščevje! Sovražnikova granata je udarila na streho prav nad njunima glavama! Mož se je vzpel in zakričal od strahu. Kdo bi zameril revežu? Umiral je in še morfij je doprinesel svoje. Gospodična Champion je pa komaj trenila z očmi. »Lezite spet mirno nazaj, dragi!«, mu je prigovarjala. »Ne tu!«, je ihtel on. »Dobro!«, je odvrnila, »zanesemo vas kam drugam!«. S temi besedami se je obrnila in me zapazila. Oblečen sem bil tako, da Bog pomagaj, in vrh tega na debelo zaprašen od

temena do nog. »Pridite sem, seržant!« je rekla. »Pomagajte mi nekoliko. Ubogi fant se ne sme še enkrat prestrašiti!« To so bile edine besede, ki so veljale granati. Ni čuda, da so jo možje skoro oboževali! Zanesla sva umirajočega po hodniku v lično izbico in ga položila na udobno postelj. Začudil sem se; bila je njena postelj. Gospodična je pa rekla: »Preden jo bom potrebovala, ne bo več živel!« To imenujem pogum. Kmalu po tem dogodku sem se vrnil domov in se nisva tam doli več videla.

Garth je dvignil glavo: »In tudi doma je niste več srečali?«

»Pač,« je odvrnil doktor Rob, »videla sva se še, a se me ni več spominjala. Kako tudi? V vojski sem nosil uniformo, pa ne zdravniške, temveč seržantsko, tudi bril se nisem, saj nisem nikoli utegnil. — A zdaj mi dovolite, da se poslovim. Marjeta pravi, da bi me rada nekaj vprašala zaradi želodca, češ, da ji nagaja.«

»Gospod doktor,« se je oglasila zdaj tiho Rožamarija, »tudi jaz bi rada spregovorila z vami nekaj besed, v obednici prosim, takoj pridem za vami. Saj smem, gospod Dalmaj?«

Ko je prišla Jana v obednico, je stal doktor Mackenzie kakor pri prvem njenem srečanju na preprogi pred levo.

Z razprostrtima rokama mu je stopila nasproti. »Ah, ljubi, dragi, stari seržant! Vsega je kriva vaša strašna uniforma takrat, kakor je mojih težav sedaj krivo ime druge ženske. Poznali ste me torej ves ta čas, od prvega trenutka?«

»Da, od prvega trenutka,« je odvrnil zdravnik.

»In zakaj mi tega niste povedali?«

»Ker sem sklepal, da ne prihajate sem pod izmišljenim imenom brez tehtnih vzrokov, in me stvar prav za prav ni nič brigala.«

»Nu prav, toda zakaj ste sedaj izpustili mačko iz vreče?«

Doktor Rob ji je položil roko na ramo in dejal: »Jaz sem že star lisjak, moja draga, in uganem nekatere stvari, ne da bi moral čakati na dolga razkladanja. Dovolj se vam pozna živčna napetost, ki jo prestajate. Tajiti se morate ne samo proti bolniku, temveč tudi proti nam vsem. Vedel sem, da vam bo laže, ako boste v svoji stiski imeli nekoga, proti kateremu bi vsaj kdaj pa kdaj mogli biti vi sami. Ko sem torej danes opazil, da ste mu pisali odtod, in pismo poslali zaradi poštnega žiga v Kairo, da ste potem čakali dan za dnem, kdaj se bo vrnilo, in ste ga sami prebrali in si sami morali odgovoriti — vajina obraza sta mi dokazovala, da je bil odgovor neugoden — se mi je zdelo primerno, da se vam razodenem in vam pomagam, kolikor se pač dá.«

Jana ga je hvaležno pogledala. Govoriti ni mogla.

»In zdaj mi povejte,« je nadaljeval doktor Rob, »zakaj se vas mladi mož tako trdovratno brani?«

»Ah, doktor,« je odvrnila Jana, »ne zaupa mi, in sama sem tega kriva. Po se pogovorite z Marjeto, vas pospremim skozi park in vam povem, kaj je zavalilo to oviro med naju. Dobro poznate človeka in človeško srce, pa mi boste morda mogli modro svetovati, kako naj se oba z Garthom srečno rešiva iz te zagate; kajti resnično sva kakor zaprta med Migdom in morjem.«

Ko je Jana krenila čez vežo, da bi šla po klobuk, jo je nenadoma obšla tiha skrb za Gartha. Kaj, če mu Robove pripovedovanje ni seglo preveč do srca in ga čez mero razburilo? Ne sme odhajati iz hiše, dokler se ne uveri, da se počuti dobro. In vendar jo je plašilo, da bi silila k njemu baš sedaj, ko gotovo želi biti sam.

Celoletna naročnina na:
Leposlovno in ljudsko knjižnico 7 vezanih knjig mesečno Din 23.—
Zbirko domačih pisateljev 3 vezane knjige mesečno Din 11.—
Zbirko mladinskih spisov 4 vezane knjige mesečno Din 9.—
JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA

Naše šolstvo in prosveta

V Sloveniji imamo 955 ljudskih šol s 185.327 učenci, meščanskih šol 46 s 8234 učenci, srednjih šol 13 z 10.536 dijakih — Ogromno delo prosvetnih društev po deželi

Na zasedanju banskega sveta dne 17. februarja je podal poročilo prosvetnega oddelka njegov načelnik g. dr. Lovro Sušnik. Iz obsežnega in dokumentiranega poročila podajamo naslednji izveštaj:

Uvodno navaja številne statistične podatke o našem šolstvu, iz katerih posnemamo naslednje: Od leta 1935 na 1936 je število ljudskih šol in njim sorodnih šol naraslo za 7 na 955. Tudi se je povečalo število razredov za 114 na 3909. Obisk šol pa je padel v primeri z lanskim letom za 1648 na 185.327. Vseh učnih oseb je bilo 4120. Lani je bilo sprejetih v službo 97 učiteljev novincev, nerešenih prošelj je pa še 627. Iz letnika 1929 so sedaj vsi nastavljeni.

Novih oddelkov je bilo 134, ukinjenih pa 20 oddelkov oz. razredov. Ostalo bi nezasedenih še 114 oddelkov. Če bi ministrstvo dovolilo potreben kredit, bi se dalo nastavitv v drž. službo, če se upoštevamo upokojitve 94 učnih oseb, ki imajo že polno službeno dobo, 208 oseb in bi se tako število čakajočih zmanjšalo od 627 na 419. Okrog 100 učiteljev je tudi na bolezenskem dopustu. Jasno je tedaj, da naša banovina ne more zaposliti prekomernega učiteljskega naraščaja. Zato si mora naš učiteljski naraščaj iskati službenih mesto tudi izven naše banovine.

Odkrite besede

Vršenje pouka postaja od dne do dne težje, zlasti v kmečkih in delavskih krajih, kjer ljudstvo ne znore potrebnih učnih pripomočkov. Posebno velika beda vlada v tem oziru v Beli Krajini. Enaka nevolja vlada med starši zaradi vedne menjave šolskih knjig, ki so predrage. Učiteljsko sestavlja sedaj nove učne knjige na osnovi novih učnih načrtov in je že leti, da naj bi novovpeljane knjige ostale v veljavi vsaj eno desetletje. Šolo ubija mnogostransko beračenje za vsemogoče namene. Višja ljudska šola se le polagoma uveljavlja med ljudstvom.

Stopnjuje se pomanjkanje učilnic, ker občine ne morejo zidati novih poslopij, saj je to mogoče le s posojili, katerih pa ni dobiti. Banovina je podelila doslej za zidanje in prezidavanje šolskih poslopij šolskim občinam 1.166.000 Din brezobrestnih posojil. Proračuni šolskih občin za ljuške šole znašajo za 1936-37 24,5 milijonov Din in morajo upravne občine za nje prispevati 24,16 milij. Din.

V banovini imamo 46 meščanskih šol s 223 oddelki in 8234 učenci (plus 15 oddelkov in 375 učencev). Novi učni načrt za meščanske šole ni prikladen. Na 13 drž. srednjih šolah je število oddelkov naraslo za 22 na 252, število učencev pa za 574 na 10.536. Na nedržavnih srednjih šolah je število oddelkov naraslo za 2 na 30, število učencev pa za 55 na 1181. Po izvršenih premestitvah in nameselitvah potrebujemo še 15 suplentov, 5 vero- učiteljev, 5 učiteljev vsešol. itd.

Lani je bilo v naši banovini prirejenih 37 anal-fabelskih tečajev, in sicer izključno za vojake, ki so doma iz drugih krajev.

V Sloveniji imamo 6083 društev, od teh je humanitarnih 1467, prosvetnih in kulturnih 871, patriotskih in nacionalnih 871, pevskih in glasbenih 181, stanovskih 594, športnih in sokolskih 221 itd. Osrednje prosvetne organizacije imajo včlanjenih: Prosvetna zveza v Ljubljani 246, v Mariboru 166, Zveza kulturnih društev v Ljubljani 70, v Mariboru 109, Zveza kmetskih fantov in deklet 132. Vsa ta prosvetna društva imajo včlanjenih 90.000 udov in imajo 752 društvenih knjižnic s 270.938 knjigami. Brez predstav v narodnih gledališčih je bilo lani 5151 prireditev, od teh 3253 dramatičnih.

V programu za 1937-38 je glede ljudskega šolstva zlasti poudarjena potreba preskrbe manjkajočih 1.133 učilnic z zidanjem in prezidavanjem šolskih poslopij. Naloga banovine je, da nudi primerno pomoč v ta namen upravnim občinam in je v to svrhu namenjenih 900.000 Din, Banovina bo tudi pomagala siromašnim učencem. Nujna in neodložljiva je razširitev gluho-nemnice, za kar je vnesena anuiteta 100.000 Din za najetje ustrežajočega posojila. Dalje se bodo izvršile že vse priprave za adaptacijo nakupljenega Stembergerjevega posestva v Mengšu, da se pospeši preselitev šole za slepe iz Kočevja. Nove meščanske šole se name-ravajo ustanoviti v Sevnici, kamor bi se lahko preselila meščanska šola iz Senovega, Domžaloh, Konjicah in Radgoni, posebno je potrebna slednja. Nadalje bi bilo potrebno ustvariti poleg dosedanjih tipov meščanske šole še gospodinjinski tip za de- kleta in kombiniran tip za kraje z neenotnimi po- trebami.

Pri srednjem šolstvu bo treba rešiti vprašanje zgradb v mestih, kjer so nastanjene drž. srednje

— Pri težki stolici napetosti, glavobolu vsled naprtja očisti ena do dve časi na- ravne »Franz-Josefove« grenke vode pre- bavne organe. »Franz-Josefovo« vodo lahk- o jemljejo tudi bolniki, ki leže, in jo imajo za dobro.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15483, 25. V. 35.

šole v poslopijih, ki so last mestnih občin. Banovina je mnenja, da naj občine ta poslopja prepuste brezplačno v last banovini. Banovina bo pospeševala težnje ljubljanske občine, da prevzame država učno osebje na ženski gimnaziji, nadalje da se iz- popolni uršulinska gimnazija, da se reaktivirajo vsi srednješolski učitelji, ki so bili samo iz politič- nih vzrokov vpokojeni ali odpušteni iz drž. službe in da se jim prizna doba, ki so jo brez svoje krivde izgubili, za štetje let v državni službi. Banovina se bo brigala pri prosvetnem ministrstvu, da se pravočasno zasedejo izpraznjena mesta v srednje- šolski službi, imamo nad 100 brezposelnih diplomiranih filozofov. Učna uprava se zavzema pri pro- svetnem ministrstvu za delitev pouka slovenščine in erbohrvaščine v višjih razredih srednjih šol, ker je skupno poučevanje vodilo neizogibno do škode za pouk enega od teh dveh jezikov.

Končno hoče banovina za razpisovanjem stal- nih književnih nagrad poživiti naše izvorno slo- vstvo, ki mu zaradi obilice prevodov zmanjkuje tal. Prvikrat v zgodovini slovenskega slovstva se je za- vzela oblast za to, da se da moralno in vsaj skrom- no materialno podporo graditeljem slovenske književne kulture.

Odlični češki pianist Ruda Firkušny, ki je imel v minulih dneh celo vrsto koncertov v naši kralje- vini. Preteklo soboto je igral na povabilo češko- slovaškega poslanstva v Belgradu v domu posla- ništva velik reprezentativni koncert, na katerem sta bila navzoča Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle in njegova soproga kneginja Olga, dalje je bilo na tem koncertu več aktivnih ministrov s predsednikom vlade dr. M. Stojadinovičem na čelu, kakor tudi diplomatski zbor s starostno nuncijem Pelegrinettiem. Umetnik Firkušny je s svojo do- vršeno igro navdušil vse navzoče odlične poslu- šalce ter prejel od kneza namestnika Pavla v dar krasne zlate manšetne gumba. Vsi listi po vsej naši državi prinašajo o koncertih najlaskavejše ocene. V Ljubljani bo Ruda Firkušny koncertiral v petek, 19. februarja ob 8. zvečer v veliki filharmonični dvorani.

Dve smrtni nesreči

Kranj, 17. februarja.

Smrtno se je ponesrečil v Stražišču pri Kranju Hinko Ciglič, zaposlen v tovarni Sirc. Ko se je včeraj vračal po orodje je strmoglavil v 40 m glo- bok vodnjak. Ko so ga izvlekli iz vodnjaka je bil še pri življenju. Čez pol ure pa je podlegel po- škodbam. Umrl je bil rojen 1895. l. v Steverjanu pri Gorici (Italija), pristojen v Kranj. Zapušča ženo in 9 nepreskrbljenih otrok, brata, sestro, očeta in mater. Bog bodi njegovi duši milostljiv!

Maribor, 17. febr.

V Sv. Lenartu v Slov. goricah se je snoči pri- petila velika nesreča, ki je zahtevala življenje mladega 17 letnega lončarskega vajenca Jožefa Knupleža iz Gasteraja. Knupleža je poslal njegov mojster, da mu nakopile ilovice. Pri tem mu je pomagal tudi delavec. Pri kopanju pa se je ilovi- ca nenadoma sesula v jamo ter pri tem oba za- kopala. Delavec se je izkopal iz jame, Knuplež pa je bil do vratu zasut. Tovariš ga je začel od- kopavati, vendar pa je to trajalo eno uro. Knuplež je bil sicer pri življenju, vendar mu je iz ust vrela kri. Zdravniška pomoč je bila zaman. Zem- lja mu je stisnila prsni koš in ob 10 zvečer je izdihnil.

Samo eden je Radion!

Samo Radion vsebuje dobro Schichtovo milo. Zato je Radion tako blag in izdaten ter najbolj primeren za pranje vseh vrst perila.

Samo

Schichtov **RADION**

VSEBUJE SCHICHTOVO MILO

Pas okrog trebuha - da bi manj jedel

Nečloveško ravnanje mačehe s pastorkom

Maribor, 17. februarja.

Orožnikom v Gor. Radgoni je bil prijavljen naslednji slučaj: Radgonski kaplan g. Kolman Vin- ko je opazil, da je mali 7-letni učenec II. razreda ljudske šole Alojz Kreft iz Orehovega vrha nena- vadno stianjen čez pas. Opozoril je nst. učiteljico Marijo Kovačec in oba sta tanta pregledala. Preše- nečena sta videla, da ima fantek trebuh močno stisnjen s steznikom z jeklenimi vložki. Fantka sta nato odpeljala k zdravniku dr. Brezniku, ki je ugo- tovil, da ima želodec prevečan s tem steznikom že več mesecev in sicer tako močno, da je na vrhu že nastala deformacija mišičevja, ki bi znala bit' nevarna za nadaljnji razvoj telesa. Solarček je nato izpovedal, da mu je njegova mačeha že pred bo-

žičem prepasala želodec in sicer zaradi tega, ker da preveč je. Govorila mu je, da ga bo tako pove- zala, da ne bo mogel več toliko jesti. Pas je imel podnevi in ponoči na sebi ter ga je to zelo bolelo. Orožniki so potem zaslili otrokovo mačeho. 34- letno posestnico Marijo Kreft na Orehovem vrhu. Res je priznala, da je svojemu pastorku prevzela s pasom želodec samo zaradi tega, da ne bi toliko jedel. Pravi, da je fantek toliko jedel, da je bil ves razbasan in da mu je povezala želodec v dobri na- meri, da bi se mu skrčil. Ali je bila ta namera res tako dobrohotna, bo pokazala nadaljnja preiskava. Fantka so rešili nenavadnega steznika, med ljudmi pa je vzbudil dogodek veliko pozornost in ogor- čenje.

Županski tečaji

V smislu seje eksekutive županske zveze z dne 3. februarja 1937 se bodo vršili enodnevni županski tečaji v času od 18. februarja do 20. mar- ca 1937 po sledečem vrstnem redu:

Dne 18. februarja v Kamniku ob 9 v Kam- niškem domu za kamniški okraj.

Dne 20. februarja v Litiji ob 9 v prostorih go- stilne Cerar za litijski okraj.

Dne 22. februarja v Kranju ob 9 v dvorani Ljudskega doma za kranjski, škofjeloški in ra- dovlijski okraj.

Dne 24. februarja v Krškem ob 10 v hotelu Gregorič za krški in brežiški okraj.

Dne 25. februarja v Celju ob 8 v Domu, Sa- mostanska ulica, za celjski, laški, gornjegrajski okraj in oni del konjiškega okraja, kateremu je bolj prikladno v Celje kakor v Maribor.

Dne 2. marca v Mariboru ob 8 v dvorani Za- družne gospodarske banke za okraje Maribor, levi in desni breg in Konjice.

Dne 3. marca v Ptuj ob 8.30. Kraj sestanka določi mestni župan v Ptuj. Tečaj se vrši za ptuj- ski okraj.

Dne 4. marca v Ljutomeru ob 9 v Katoliškem domu za ljutomerski okraj.

Dne 8. marca v Murski Soboti ob 9 v občin- ski posvetovalnici za murskosoboški okraj.

Dne 9. marca v Dol. Lendavi ob 10 v mali dvorani hotela Krona za dolnjelendavski okraj.

Dne 15. marca v Slovenjgradu ob 9 v posve- tovalnici okrajne hranilnice za slovenjgraški in dravogrski okraj.

VI.

Sebastopol, zadnji kos našega potovanja. Ne- dvomno je v Sovjetski Rusiji zanimivejših ali lep- ših mest, toda nikjer drugje nisem tako dobro čutil, koliko navdušenja mi bo od njega ostalo. V Sebastopolu sem našel rusko družbo in življenje v celoti, sicer manj ohranjen in izbrano kakor v Suhumu ali v Sočiju, pač pa z nujnimi pomanjkljivostmi, napakami in žal s trpljenjem ob strani njenih zmag in njenih uspehov, ki dovoljujejo ali objublajo človeku več sreče. In kakor so tekli dnevi, tako je tudi luč omiljevala senco ali pa jo nasprotno še zgoščevala. Toda prav tako, kakor največja svetloba, tako me je tudi tisto, kar sem mogel videti tam najbolj mračnega, vse vezalo, včasih vezalo z bridkostjo na to zemljo, na te zedinjene narode, na to novo podnebje, ki je bilo naklonjeno bodočnosti in kjer se je kaj nepričako- vanega lahko razveto. In vse to sem moral zapustiti.

In že me je začela prijemati doslej še nepo- pisarijah teh ploskačev zelo šibka, tako da se jih ljudstvu ne splača poslušati, če hoče svojo kulturo izpopolniti. Za izobraževanje velja samo tisto, kar sili k razmišljanju.

Kar se pa tiče tistega, čemur bi človek lahko dejal književnost kot zrcalo, to se pravi, književ- nost, ki se omejuje na to, da noče biti nič več kakor odsev (družbe, dogodka, dobe), sem pa že povedal, kaj o njej mislim.

Razmišljati o sami sebi (in se občudovati), to je že lahko prva skrb družbe, ki je še zelo mla- da; toda zelo obžalovanja vredno bi bilo, če bi bila ta prva skrb hkratu tudi edina in zadnja.

znana bojazen: bojazen pred vrnitvijo v Pariz ali kaj vem, kaj. Kako naj odgovarjam na vprašanja, ki sem čutili že v naprej, kakšna bodo? Zatrdo so pričakovali od mene sodba enega kova. Kako naj razložim, da mi je v Sovjetski Rusiji bilo zapo- vrstvo (v moralnem oziru) zdaj tako toplo, zdaj tako hladno? Ali naj bi bil ob tem, ko sem znova izpovedal svojo ljubezen, moral prikrivati svoje pridržke in naj bi bil lagat s tem, da bi vse odo- braval? Ne; preveč čutim, da bi s takim ravnanjem slabo ustregel Sovjetski Rusiji in hkratu stvari, ki jo v naših očeh predstavlja. Toda zelo huda znota bi bila, če bi pretresno vezal eno na drugo, tako da bi bilo mogoče stvari priti odgovornost za to, kar v Sovjetski Rusiji občudujemo.

Pomoč, ki jo začenja Sovjetska Rusija prinašati Španiji, nam kaže, kakšnega srečnega ozdravljenja je še zmeraj sposobna.

Sovjetska Rusija nas ni nehala učiti in na- epravlja v začudenje.

S tem je glavni del Gideove knjige končan. Slediti bi moral še dodatek, ki vsebuje nekaj pisa- teljevih necenzuriranih govorov, ki jih je o raznih prilikah imel v Rusiji, in nekaj slik, ki njegove trditve v prvem delu izpopolnjuje. Pripravljen smo imeli prevod vsega dela, brez krajšav ali opu- stitev. Če ne moremo s prevodom nadaljevati, je razlog v višji sili, kar bodo bralci razumeli.

André Gide: (Nadaljevanje.)

Vrnitev iz Sovjetske Rusije

»Množica, pa naj jo tvorijo tudi najboljši se- stavni členi, ne odobrava nikdar tega, kar je v kakem delu novega, učinkovitega, nesoglasnega in nesoglasje vzbujajočega, marveč samo tisto, kar v njem že lahko prizna, to se pravi, banalnost. Prav tako, kakor smo imeli buržujske banalnosti, imamo tudi revolucionarne banalnosti; treba je, da smo o tem prepričani. Treba se je prepričevati, da tisto, s čemer umetnina pomaga pri prilagotanju kakemu nauku, naj bo ta še tako zdrav in še tako utemeljen, ni to, kar tvori globoko vsebino umet- nine, niti to, kar ji omogoča trajnost. Njena vse- bina je v tem, da bo prinesla nova vprašanja s tem, da bo prehitela vprašanja bodočnosti in dala od- govore na vprašanja, ki še niso zastavljena. Močno se bojim, da ne bo mnogo del, ki so vsa prerajena s čistim marksističnim duhom, kateremu dolgujejo svoj današnji uspeh, kmalu razvijalo neznošen vonj po kliniki; in verujem, da bodo najpogumnejša dela tista, ki se bodo znala otresti teh in takih predsodkov.

Od trenutka dalje, ko revolucija zmaguje in se uvaža in ustaljuje, je umetnost v strahoviti nevar- nosti, v skoraj tako veliki nevarnosti, kakršno ji pripravljajo najhujši pritisk fašizmov: nevarnost pravoverstva. Umetnost, ki se podreja pravover- stvu, pa naj bo to tudi najbolj zdrav izmed vseh naukov, je izgubljena. Potopi se v konformizmu. Tisto, kar more in mora zmagovalna revolucija nuditi umetniku, je predvsem svoboda. Brez nje umetnost izgublja pomen in veljavo.

Walt Whitman je ob smrti predsednika napisal enega svojih najlepših spevov. Toda če bi bil ta svobodni spev prisiljen, če bi ga bil Whitman mo- ral napisati na povelje in v skladu z dovoljenim vzorcem, bi bila ta threne izgubila svojo silo, svojo lepoto; ali še prej, Whitman bi je ne bil mogel napisati.

»In ker je čisto naravno, da velja odobravanje ljudi po veliki večini, da velja glasno priznanje, uspeh in naklonjenost tistemu, kar občinstvo lahko takoj pripozna in sprejme, to se pravi konformi- zmu, zato se z nemirom izprašujem, če morda v tej Sovjetski Rusiji, ki je slavna danes, ne životari kje, ne da bi množica vedela zanj, kak Baudelaire, kak Keats ali kak Rimbaud, ki mu prav zaradi njegove veljave ni dano, da bi se mogel oglasiti. Meni pa je izmed vseh prav za tega, zakaj ti Rim- baudi, Keatsi, Baudelaireji, celo Stendhali, ki jih v začetku zasmehujejo, so tisti, ki se bodo jutri pokazali kot velikani.«

»Toda,« tako mi poreko, »kaj nam danes mar Keatsi, Baudelaireji, Rimbaudi in celo Sten- dhali? Ti so v naših očeh ohranili samo toliko veljave, v kolikor in koder so odraz umirajoče in pokvarjene družbe, katere žalostni izdelki so sami. Če se ne morejo uveljavljati v današnji novi družbi, toliko slabše zanje in toliko boljše za nas, ki se nimamo od njih, ne od njim podobnih naučiti ni- česar več. Pisatelji, ki nas more danes učiti, je tisti, ki mu je v tej novi obliki družbe docela do- bro in katerega to, kar je onim prvim nadležno, ovira, spravlja v navdušenje. Z drugo beseda tisti, ki odobrava, se blagruje in ploska.«

»Ze, ze, jaz pa mislim tako, da je poučnost v

Drobne novice

Koledar

Četrtek, 18. februarja: Simeon, škof, mučenec; Flavijan, škof. — Zadnji krajec ob 4.50. Herschel napoveduje dež in sneg.

Novi grobovi

† V Trstu je dne 16. februarja po hudi bolezni mirno v Gospodu zaspala gospa **Avdustia Vodopivec** roj. Machne, vdova po velikem županu v Ljubljani. Zemske ostanke drage pokojnice bodo položili v rodbinsko grobnico v Trstu.

† Na Rakeku je umrl gospod **Jovan L. Acimović**, posestnik in spediter. Pokopali ga bodo v petek ob 9 dopoldne.

† V Stražišču pri Kranju je po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala gospa **Iva Rupnik**, soproga posestnika g. Jakoba Rupnika. Bila je vzorna gospodinja in skrbna mati. Zapušta soproga in dva sina. Naj ji bo Bog bogat plačnik! Naj jim sveti večna luč! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

Vsakemu ni mogoče iti v kopališče, vendar

more vsak žrtvovati Din 100.— (20—25 velikih steklenic) ter mesec dni piti mesto druge vode našo znamenito

RADENSKO z rdečimi srci!

— Nova nameščenka postojanka v Murski Soboti. Naše agilno Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščenecv Slovenije je s pomočjo zavodnih nameščenecv v Murski Soboti ustanovilo v Murski Soboti svojo podružnico, ki bo skušala pritegniti v svoj krog vse zasebne in trgovske nameščenecv v soboškem, lendavskem in ljutomerskem okraju. Ustanovni občni zbor se je vršil ob lepi udeležbi zasebnih in trgovskih nameščenecv iz Murske Sobotice in okolice. Predsednik pripravljalega odbora gosp. Kerec Franc je vodil občni zbor ter poročal o pomenu in namenu nameščenecv stanovalke in strokovne organizacije. V odbor so bili izvoljeni gg. Kerec, Fujs, Novak, Casar, Sever, Tuš in Kreft. Na predlog gosp. Severja se sklene resolucija o nujni potrebi pokojniškega zavarovanja trgovskih sodelavcev. Resolucija se pošlje na merodajna mesta. S tem je dobilo tudi naše Prekurje krepko nameščenecv organizacijo in pripravi smo, da se je bo zasebno in trgovsko nameščenecv z veseljem oklenilo in z njeno pomočjo izvajalo sebi boljše življenjske in delovne pogoje.

— **Pariska razstava.** Za čast svojega naroda iščem pri postenih, narodno zavodnih slovenskih ljudih takojšnje pomočilo v znesku 10.000 Din proti jametvu v mnogo višji vrednosti. Ponudbe sprejemam do 23. t. m., kasneje ne več. R. Jakopič, Ljubljana, Novi trg 2.

— **Najstarejša natakarka Jugoslavije umrla.** V Vel. Pirešici pri Zalcu je umrla v soboto 84 letna gospa Agreš Marija, natakarka v staroznani gostilni »Fervega«. Kdo v Savinjski dolini se ne spominja »Fervegove Marije«, kakor so jo splošno nazivali gostje, katerim je stregla z zlahko kapljico in dobrih jedilih nad 40 let. Zadnjih 9 let je vodila trafik, zraven je pa še vedno pomagala v gostilni. V službi znane rodbine Ježovnik pa je bila skoraj 50 let. Bila je zelo blaga žena in velika ljubiteljica otrok, mnogim je bila krstna pa tudi birmanska botra. Naj ji bo Bog bogat plačnik za vsa njena dela.

— **Združenje elektrotehničnih obrti za dravsko banovino** v Ljubljani bo imelo svoj XIV. redni občni zbor v nedeljo, dne 21. februarja t. l. ob pol 9 dopoldne v beli dvorani hotela »Union«. Udeležba je za vse člane strogo obvezna. Za vsak neupravičen ali neutemeljen izostanek se bo postopalo v smislu določil obrtnega zakona in pravil združenja. — Predsednik.

— **Pri zaprtju, motnjah v prebavi** vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

— **Prepovedan tisk.** Z odlokom ministrstva za notranje zadeve je prepovedano uvažati v našo državo in razširjati v njej knjigo »C Asht Islamiizma«, ki je izšla v albanskem jeziku v Tirani. — »Službene novine« št. 35 pa objavljajo, da je drž. pravdnstvo v Zagrebu prepovedalo prodajati in razširjati letak z naslovom »Srbima« in s podpisom Adama Pribečevića in št. 1 tiskopisa »Hrvatska slobodna štampa«, ki izhaja v Zagrebu. Letak je bil tiskan v tiskarni »Grafika« v Zagrebu.

— **Gradbenega inženjerja** potrebuje inženjerski štab I. armijske oblasti. Kandidat ne sme biti starejši od 50 let. Prošnje je poslati ministrstvu vojske in mornarice (za inženjersko-tehnični oddelek) do 7. marca. — Povelstvo mornarice v Zemunu pa razpisuje po eno mesto strojnega inženjerja, gradbenega inženjerja, za ladjedelno panogo, inženjerja-kemika in arhitekta, da izpolni tehnično stroko mornarice z aktivnimi inženjeri-častniki. Prošnje je dostaviti do 31. marca. Pogoji za sprejem so objavljeni v »Službenem vojnem listu« stran 181—186, ki je interesentom na vpogled pri pristojnih vojniških okrožjih in na vseh orožniških postojah.

— **Tragična smrt občinskega tajnika.** Dragan Plavljanič, občinski tajnik iz okolice Petrinje je šel na lov na lisice. Med potjo mu je spodrsnilo in je padel na tla. Pri tem se mu je pa sprožila puška tako nesrečno, da mu je strel prebil koleno. Ker niso mogli pravočasno dobiti voza, je mož izkrmavel.

— **Roparski umor stare beračice.** V Jelovcu pri Makolah so našli sosedje 71-letno občinsko revo Amalijo Neudeker v njeni hišici umorjeno. Imela je glavo vsvo razsekano z udarci od sekire ter dve strahoviti rani od noža na vratu. Zločin je bil izvršen že pred tremi tedni, ker je kazalo truplo starke že znake razpadanja, vendar pa so ga šele sedaj odkrili, ko se je zazdelo sosedom čudno, da je njena hišica vedno zaprta. Orožniki iz Poljčan so ugotovili, da je starko umoril ter oropal 16-letni Stefan Božičko iz Jelovca, ki je duševno omejen. Fant je pred aretacijo pobegnil ter se skriva v gozdovih. Med njegovimi reči so našli več predmetov, ki jih je izmaknil nesrečni starki.

— **Zadnji vojak iz bitke pri Solferinu** in Kustoci umrl. V Varaždinu je umrl v starosti 102. leti Samika Weiss. Služil je v svoji mladosti deset let pri vojaki v raznih garnizijah Lombardije, ki je takrat spadala še pod Avstrijo. Udeležil se je bitke pri Solferinu leta 1859 in pri Kustoci leta 1866, kjer je bil ranjen. Bil je gotovo zadnji živeči vojak iz teh dveh bitk.

— Cenjene čitatelje opozarjamo na današnji oglas trdke »Lustra«, Gospodarska cesta 8, Ljubljana.

— **Katar, kašelj, hripavost** odstranite z domačo pitno kuro z glicinbenjskim Ema vrelcem. — **Aktualni problemi na polju ultra kratkih valov.** Društvo za osnivanje instituta Nikole Tesle priredi javno predavanje 25. marca t. l. ob 18.15 v veliki dvorani inženjerskega doma, Beograd, Kralja Ferdinanda 7. Tema: Razširjenje in poraba ultra kratkih valov. Predavatelj: višji inženjer g. Ullrich, dolgoletni raziskovalec v območju visoko frekventnih struj in sodelavec pariskega laboratorija Standard Elektric koncerna. Vstop prost.

— **Popularen izlet z vlakom na Dunaj** na pomladni velesesem. V sporazumu z Avstrijskim turističnim uradom v Zagrebu organizira »Putnik« v času od 10. do 16. marca popularen izlet s posebnim vlakom na Dunaj, kjer se vrši znani pomladni velesesem. Izletniški vlak odpelje iz Novega Sada v sredo 10. marca ob 18 preko Budimpešte. Na vseh postajah te proge se bodo sprejemali ostali izletniki. Bivanje na Dunaju do dne 15. marca. Na povratku se ustavijo izletniki dne 15. marca v Budimpešti do polnoči. Poleg obilnega programa bivanja na Dunaju in v Budimpešti so predvideni razni ceneni in zanimivi izleti v okolico. Cena vožnji Novi Sad—Dunaj 350 Din v 3. razredu in 500 Din v 2. razredu. Udeleženci iz ostalih krajev uživajo do priključne postaje popust 50%. Potuje se s kolektivnim potnim listom, za katerega ni potrebno davčno potrdilo. Prijave sprejemajo bilietarnice »Putnika« najkasneje do 3. marca, kjer se dobijo natančne informacije, kakor tudi na Avstrijskem turističnem uradu v Zagrebu, Praska ulica 9.

— 100 brezsončnih dni so ljudje porabili. Bled je in utrujen. Telo in živci rabijo okrepitev in novih moči. Zato napravijo mnogi ravno spomladi svojo Biomalz kuro. Biomalz pomaga organizmu pri njegovi vpostavitvi. V vsaki dozi (pol kg) so redilne snovi iz 14.700 na soncu dozorelih ječmenovih zrn. Poskusne doze Din 12.50 v lekarnah.

— **PRI RAZPOKANI KOŽI, ozeblinah, lisajih in izpuščajih čudovito deluje »OBLAKOVO KAMILIČNO MAZILLO«.**

— Da boste stalno zdravi je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozl, sečni kislini in sl. Radenska vam obrani zdravje in mladostno svežost.

Ljubljana

Četrtek, 18. februarja:

Gledališče

Drama: Četrtek, 18. februarja: »Kvadratura kroga. Red Četrtek. — Petek, 19. februarja: Zaprtje. (Gostovanje v Celju: Repoštev, Atentat). — Sobota, 20. februarja: »Kvadratura kroga«. Izven. Cene od 20 din navzdol. — Nedelja, 21. februarja: ob 15. uri »Korajza velja«. Izven. Cene od 20 din navzdol. Ob 20. uri Simfonija 1937. Izven. Cene od 20 din navzdol.

Opera: Četrtek, 18. februarja: »Hoffmannove pripovedke«. Red B. — Petek, 19. februarja: Zaprtje. — Sobota, 20. februarja: »Pikova dama«. Premierski abonma. — Nedelja, 21. februarja: ob 15. uri »Pod to goro zeleno...«. Izven. Cene od 30 din navzdol. Ob 20. uri »Manons«. Izven. Cene od 30 din navzdol.

Predavanja

Fantovski odsek Sentjakobske prosvete ima drevi ob četrti na 9 redni sestanek. Predava vseučiliški profesor gosp. dr. Fr. Grivec: »Slovenski knez Kocelj«.

Fantovski odsek šentpeterske prosvete ima drevi ob 20. redni sestanek s predavanjem gospoda Premra, OUZD, po predavanju pa bo razgovor o novem domu.

Krajevni odbor JRZ v Sp. šiški nadaljuje s predavanji v petek, dne 19. t. m. ob pol 8 zvečer v gostilni Stara šola na Celovški cesti. Govori gospod Rudolf Smersu »O državi«. Za člane odbora in odsekov je udeležba obvezna, ostali člani vljudno vabljeni.

V društvu »Pravniku« bo v petek dne 19. t. m. ob 6 zvečer predaval g. univ. profesor dr. Milan Škerlj: »Načrt občega državlanskega zakonika in trgovinskih zakonik«. Ljubljanska pravosodna palača, soba št. 79.

Združenje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana, V torek, 23. februarja bo ob 20 v mali Filharmonični dvorani predaval g. Alfred Lestin, generalni zastopnik Hoeschovih tovarn, o lastnostih, prednostih in uporabi jeklenih zagatnih sten s posebnim ozirom na Hoeschov sistem. Vstop prost.

Prireditve in zabave

Odlični pianist Ruda Firkušny koncertira v Ljubljani v petek, dne 19. t. m. ob 20 v veliki filharmonični dvorani. Vstopnice v knjižarni Glasbene Matice.

Sestanki

Občni zbor ljubljanskega oblastnega odbora Kraljevskega Jugoslovanskega Aero-Kluba bo v sredo, 6. marca 1937 ob 18 dopoldne v prostorih ljubljanskega Avto-Kluba, Kongresni trg 1/1.

Društvena soba v Vzajemni zavarovalnici. Drevi ob 8 pevska vaja Prosv. društva »Ljubljana« — mesto. Pridite vsi točno! Povodja.

Slov. kat. akad. starešinstvo v Ljubljani bo imelo dne 21. februarja ob 10 dopoldne redni občni zbor v dvorani Akademskega doma, Miklošičeva 5, s sledečim dnevnim redom: Odobritev zapisnika o zadnjem občnem zboru, poročilo odbornikov, poročilo preglednikov, volitev odbora, slučajnosti, predavanje: »Naš manjšinski problem«. V primeru nesklepnosti bo pol ure kasneje drugi občni zbor, ki bo sklepal ob vsaki udeležbi. Morebitne predloge članov je treba javiti odboru pisмено tri dni prej. Odbor.

Kino

Kino Kodoljevo. Danes dvojni spored: »Grof Monte Kristo« in »Poročno potovanje« (Siegfried Arno). Cene znižane.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 6; mr. Trnkoczy, ded., Mestni trg 4 in mr. Ustar, Šelenburgova ul. 7.

Ob 20 letnici majske deklaracije je naslov predavanju, katerega bo imel prosvetni inspektor gosp. Ivan Dolencec v petek, dne 19. februarja ob 8 zvečer v verandni dvorani hotela Union. Slovenci nikakor ne smemo prezreti te spominke obilnice naše Magne carte, ki je za naš narod življenjskega pomena. Brezdvoma bo to predavanje zanimajo najširše kroge. Zato vljudno vabimo, da se p. n. občinstvo v obilni meri udeleži predavanja. Predprodaja vstopnic v Prosvetni zvezi, sedeži 3 Din, stojšči 2 Din, za dijak 1 Din.

PERXANTO

nov film nenadkriljive kakovosti

tovarne

Dobi se v:

Drogeriji **ADRIJA**, Ljubljana
Drogeriji **GREGORIČ dr. z o. z.**, Ljubljana
Drogeriji **HERMES**, Ljubljana
Drogeriji **JANČIGAJ**, Ljubljana
Drogeriji **A. KANC SINOVA**, Ljubljana
Drogeriji **I. KANC**, Ljubljana

1 Akademski slikar prof. Saša Santel je naskikal za nove častne člane pevekega zbora Glasbene Matice več izredno posrečenih diplom, ki so razstavljene v oknu knjižarne Glasbene Matice.

1 Za pok. Franca Riffja bo sv. maša zadušnica v soboto, 20. februarja ob 7 zjutraj v župni cerkvi sv. Cirila in Metoda. Njegovi številni prijatelji in znanci vabljeni! — Društvo katoliških mož.

1 Zeleniški upokojenci, ki so člani bolniškega fonda za državno prometno osebo in so v staležu postaje gorenski kolodvor v Ljubljani, naj se zanesljivo zglasijo do konca tega meseca istotam s člankim listom bolniškega fonda.

1 Društvo poštinih znanstvenikov in služiteljev kraljevine Jugoslavije, odsek dravske banovine v Ljubljani je imelo svoj redni letni občni zbor, ki je privabil izredno veliko število članov iz vseh večjih krajev Slovenije. Poročilom odbora, zlasti onemu predsednika Penka, so zborovalci sledili z velikim zanimanjem. Delovanje društvenega odbora je tudi v preteklem letu imelo mnogo zelo vidnih uspehov. Volitve so pokazale, da imajo člani društva popolno zaupanje v sedanji odbor, za katerega je glasovalo nad 90% navzočih oz. zastopanih članov. Ta rezultat jasno dokazuje neplodnost prizadevanj nekaterih tujih elementov izven društva, da bi v vrste nižjih poštinih službenecv zanesli razdor. Kljub temu, da so ti ljudje, ki jim seveda ni za naš blagor, iz zgolj zasebnih motivov mobilizirali vse sile, ki so jim, žal, še vedno na razpolago, so zborovalci skoraj soglasno manifestirali svojo voljo, da hočejo hoditi lastno pot, po kateri jim je prav po zaslugi sedanjega odbora uspelo ohraniti svoje društvo, ki mu je l. 1931 pretila zelo resna nevarnost. Odbor bo tudi vbodoče imel pred očmi samo stanoveke koristi v tem društvu organiziranih članov.

1 Tihotapstvo svile in šampanjca. Včeraj smo poročali, da je carinska oblast prišla in obsojala Tržačana Luciana, ker je tihotapil svilo in šampanjca. V poročilu je bilo tudi povedano, da je Lucian popaval z raznimi damicami in jim plačeval šampanjca, ki so ga pile s pomočjo slamic. Radodarni Luciano jim je na slamic obesal kar po enega jurja. Ker bi iz poročila kdo lahko sklepal, da se je to godilo v nebotičniku, ugotovljamo, da je že mogoče, da je Luciano zašel tudi v nebotičnik, vendar pa tam ni šampanjiziral in tudi ni natikal jurjev na slamic. To se je godilo v nekem drugem ljubljanskem lokalu.

1 Za ubogo bolno vdovo s tremi otroki je prešla naša uprava še naslednja darila: štirje neimenovani po 10 Din, neimenovani 20 Din, neimenovani 40 Din, dva neimenovana po 50 Din, dva neimenovana po 100 Din, gdna učiteljica Sedej v Ribnici 50 Din, g. Pleterški v Brežicah 50 Din, g. župnik Lakmayer 20 Din, g. župnik Bambič 30 Din. Bog povrni vsem!

1 Namočena polenovka Fr. Kham, Miklošičeva cesta 8.

Maribor

m Politična zanimivost. Slišali smo, da se je narodni poslanec g. dr. Ivan Jančič, sedaj opredelil za staroradikalno gibanje med Slovenci, katero vodi g. dr. Puc v Ljubljani.

m Zetev smrti. V Smetanovi ulici je umrl za pljučnico davčni kontrolor g. Leopold Haller v starosti 42 let. Pokojnik je služboval pri davčni upravi Maribor-mesto. — V bolnišnici je umrla v starosti 54 let gospa Alojzija Šošner, soproga nadpreglednika fin. kontr. v p. — V Smetanovi ul. 62 je ugrabila smrt 88-letnega nadzornika fin. stráže v p. Antona Vidica. Naj počiva v miru!

m Stisnjena pekte na Pobrežju. Oblasti so prišle na Pobrežje na sled rdeče pobarvani organizaciji, katere člani so se med seboj demonstrativno pozdravljali z dvignjeno stisnjeno pestjo. Orožniki so pri enem od teh izvršili preiskavo ter našli obteževalno gradivo komunistične vsebine. Zanimivo je, da so mladi ljudje, včlanjeni v tej organizaciji, marljivo delovali tudi v neki strogo narodni organizaciji ter agitirali med njenimi člani.

m Slovo priljubljenega organizatorja mladine. Včeraj se je poslovil od Maribora priljubljeni organizator mladine v franciškanski župniji p. Konstantin Urnaker, ki odhaja na novo službeno mesto v Novem mestu, kjer mu želimo obilo sreče in blagoslova.

m SSK Maraton. Klubsko prvenstvo v kegljanju se vrši v soboto ter traja od 18. do 24. ure na kegljišču Gambrinove dvorane. Pravico do tekmovalstva imajo vsi člani kluba.

m Zlata Gungjenae gostuje. V soboto, 20. t. m., gostuje po daljšem presledku v gledališču zopet primadona ljubljanske opere gospa Zlata Gungjenae. Nastopi v vlogi Madeleine v opereti Ples v Savoyu.

m Vlom v poštni urad. V noči na sredo je bil izvršen vlom v poštni urad v St. Ilju. Vlomilec pa je samo uspel, da je odprl miznico uradnika Horvata, kateremu je pobral 115 Din njegovega lastnega denarja. Pri blagajni ni ničesar opravi, pa tudi drugih vrednostnih predmetov si ni prisvojil, pač pa se je v sosednjem gostilniškem lokalu najedel in napil ter si privoščil nekaj cigaret. Vlomilec je vdrl v lokal skozi okno, na katerem je strokovnjaško prepilil železno o mrežje.

m Preekret v zanimivi aferi. Mariborčani so se neprestano živo zanimali, kakšen razvoj bo zavzela znana komplcirana pravda zakoncev Grete in Friderika Schonsky. Zdi se pa, da bo maribor-

ska javnost prikrajšana za senzacijo, ker je prišlo med zakonca — do sporazuma. Vsekakor pa je tudi ta poslednja rešitev — senzacija!

m Ljudska univerza. Jutri zvečer predava prof. Gustav Šilih o »napakah v domači vzgoji«. V ponedeljek 22. t. m. je spominška proslava stoletnice Puškina. Predaval bo univ. prof. dr. Preobraženski iz Ljubljane o Puškino kot pesniku in človeku, gđ. Kraljeva, članica mariborske drame, pa bo recitirala nekaj Puškinovih pesmi.

m Z avtokarom na zapadno Pohorje. »Putnik« priredi v soboto, 20. februarja, izlet z avtokarom v Ribnico na Pohorje. Odhod v soboto popoldne ob 14.30 izpred hotela Orel, povratek v nedeljo zvečer ob 20. uri. Prijave se sprejemajo do petka popoldne.

m Poselska zveza ima sestanek v nedeljo, dne 28. t. m., ob 4. popoldne v Gledališki ulici 2. Na sporedu so deklaracije, nagovori in trojejanke.

m Nesreča šolarčka. Na cesti iz šole gredo se je ponesrečil 9-letni učenec ljudske šole Vinko Kralje. Pri padcu si je zlomil desno nogo. Reševalci so ga prepeljali v bolnišnico.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 18. februarja ob 20: »Dežela smehljaja«. Red A. Petek, 19. februarja: Zaprtje. Sobota, 20. februarja ob 20: »Ples v Savoyu«. Gostnja primadona ljubljanske opere Zlata Gungjenae. Znižane cene.

Celje

e Predavanje SPD. Drevi ob 8 bo v dvorani Narodnega doma v Celju zanimivo predavanje z. Rogulje iz Zagreba »Narodno življenje in šege v Jugoslaviji« združeno s 100 sklopičnimi slikami iz Slovenije in drugih krajev Jugoslavije.

e Gledališka družina v Celju bo priredila v nedeljo popoldne v Mestnem gledališču Jurčičevega Desetega brata z glasbenimi vložki narodnih pesmi. Predprodaja vstopnic v Slomškovi tiskovni zadrugi.

e Kaj se je gradilo lani v Celju. V letu 1936 je bilo zgrajenih v mestu Celju 121 novih objektov in sicer: 88 stanovanjskih hiš, 12 industrijskih objektov, 21 gospodarskih novogradenj. Preuredb je bilo skupaj 70. Zazidava površine znaša 14224 kv. m. Največ stanovanjskih hiš se je zidalo z enim nadstropjem. Vse gradnje pa obsegajo: 28 enosobnih, 101 dvosobnih, 39 trisobnih, 10 štiri in več sobnih stanovanj. Vseh skupaj je 178 novih stanovanj, sob pa 507, poslovnih prostorov pa 91. Tudi v letošnjem letu se obeta Celju mnogo novih gradenj, zlasti gradenj enonadstropnih in prtiličnih stanovanjskih hiš na periferiji mesta.

e Kino Metropol. Danes ob 18.15, 18.15, 20.30 »General Garcia«.

Trbovlje

Čiščenje? Pri postavljanju kandidatov za bratovsko skladnico je bilo pri socialistih zelo burno. Mlajša struja, ki hoče zastopati »čiste roke«, je dobila večino, ki je stavila zahtevo, da Hrušovar, Pliberšek in Murn več ne kandidirajo. Prizadeži so seveda dokazovali svojo potrebnost, mlajši zastopniki »čistih rok« pa zopet potrebo, da zginejo, če hočejo, da bo njih lista zmaga. Kljub temu je verjetno, da bodo »stari mački« zaenkrat še zmagali, to je kandidirali, čeprav ne na prvih mestih, ker imajo od drugod zaslobo. Ni pa bila malenkost postavljati kandidatne liste za bratovsko skladnico, saj je treba nad 250 podpisov zbrati

Sah

Sahovski klub »Sentpeters« v Ljubljani naznanja vsemu članstvu, da je novi klubov lokal od sedaj naprej Strdiška ulica 22 v hiši gostilne Turk. Igralni dnevi so v ponedeljek, sredo, četrtek in petek. Vsak torek sahovsko predavanje v lokal. Danes ob 20 začne ožji turnir. Pozivamo sledeče igralce: Kozak, Pipan, Kegu, Weber, Kastelic, Jeretin, Majcen, Marin, Hren II., Čvenik, Kirin, Požar, Kune, Langos in Zabkar, da pridejo točno ob 20 v klubov lokal; sledi zbiranje in takoj prvo kolo. Brzoturnir za januar se vrši v petek 19. t. m. Pridite vsi!

Radio

Programi Radio Ljubljana

Četrtek, 18. februarja: 12 Labka instrumentalna glasba (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13 Cas, spored, obvestila — 13.15 Zvezdniki in zvezde (plošče) — 14 Vreme, borza — 18 Operetna glasba (Radijski orkester) 18.40 Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič) 19 Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura: Sokolsko predavanje — 19.30 Deset minut zabave — 20 Tretja ura variacij. Sodelujejo: gđ. Silva Hrašovec, Boža Saplja (2 klavirja) in g. Srečko Koporec (predavanje) — 21 Radijski orkester. Četka glasba — 22 Cas, vreme, poročila, spored — 22.15 Za oddih (Radijski orkester).

Drugi programi

Četrtek, 18. februarja: Belgrad: 19.30 Bachov »Božični oratorij« — Zagreb: 20 Igra — 21 Koncertni večer — Dunaj: 20.10 Shakespearjeva drama »Kralj Henrik VIII.« — Trst-Milan: 17.15 Vokalni koncert — 20.40 Igra — 22 Orkestralni koncert — Rim-Bar: 21 Igra — Praga: 20 Operna glasba — 21 Orkestralni koncert — Varšava: 21 Poljski skladatelji 22 Labka glasba — Lipsko: 19.30 Bizetova opera »Carmen« — Stuttgart: 20.10 Vojaska godba 21 Operetna glasba — Monakovo: 20.10 Nemška glasba — Berlin-Hamburg-Köln: 20.10 Plesni večer — Beromünster: 20.30 Simfonični koncert